

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 4

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 24-వ తేది శనివారము

No. 273

సంపుటము ౯

దేశము భిన్నాభిన్నము, భాషలు భిన్నము, అప్రమి. ౮.

సంచిక ౨౭౩

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

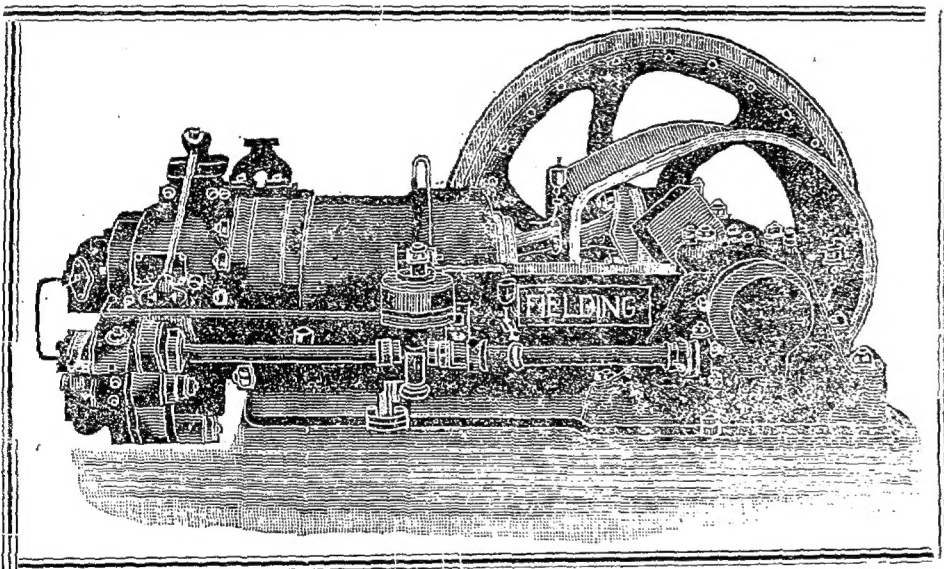
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా గాకి అణాలు గల మాత్రమే.

అమృతంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును.

అమృతంజనము డిపో { 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, పోస్టు - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

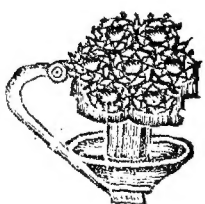
ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్చింగు శెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము వున్న స్వల్పధరలకే అమృతము చున్నవి. అన్ని సయలు స్థానాల్లో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరసమయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

పోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇదివరలో మావద్ద నగలను కొనకుండిన

ఒక్కసారి కొనిచూడకోరెదము.

మేలైన కెంపులకమ్మలు 50-150 లు నరకును అంతకువైనను గలవు.

ఇవిగాక ముక్కపుడకలు, సాధారణబేసరిలు, క్లావర్ బేసరిలు, అంటుపోగులు మున్నగువి సదా మావద్దలోనూడును. మావద్దలోనివి మీ కోరిక మేరకు సకాలమున కయ్యుచేసి యివ్వ

పుష్కరాగములతోడు ధర రు. 45 నుండి రు. 80 వరకు గలవు.

బడును. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసుతీసుకొని వైతము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపువెండికి, సవముబంగారమునకు డిమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

(2)

నగలవర్తకులు, 25 వై వాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుద్ధికిలిగి అధిక జేహధార్మము కావలయుననిచో,

“ఆ తంక నిగ్రహ”

మాత్రలే వారికి జీవ సుఖీభవతి పరమ అమృతము— దీని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడు.

మరియు

ఏలాటిసంగతులు మీకు కావలయుననిన వానిన ఆప్తుడే గమనించెదము లేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామకామ్రమునకుగాను వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యినాం. రిపాలు ఖర్చులుకూడ చేసు

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్.

అతంకనిగ్రహ బౌద్ధధారయము.

26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి కామశాస్త్ర
ఏ. కే. ఏ. సి. వారి (904)

క్షీరవర్ధకని

ఈ దివ్యాస్త్రము తల్లులకు పాలును వృద్ధిజేసి శిశువు పుష్టిని కలిగించును.

పిల్లలకు సుఖీభి. పశ్యము లేని రుచిగల రసాయనము. వార్షిక్కునిల్లిన బుడ్డతో పోలేదు. పిల్లలు, తల్లులు ముఖ్యుడగును. 24 పీసు లగు పిల్లలకేచ్చిన జబ్బులు పోయి జేహపుష్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0.

(8847) ఏ. పి. లో కలసి రూ. 2.

మావద్ద సుప్రసిద్ధులగు ఆయుర్వేదవధులు చిక్కును.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

కల్పపురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన కుక్కునమును పోనదని ఒకముక్కలగు జేయును. ఈ మూలికామహిమ తెలియనివా రుండరు. ఏకేషిం చివ్రాయ నక పరము లేదు. 1-కి రు 8-4-0 లు. కొరువారికి కేటాగు కదికము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియా అను కెరొగమునకు కృతావహా పద్యము లేదు. పిడికారితో కలి లేదు. పిలుపు, తెలుపు, కచ్చు, తగు మూడు విధముల గెగ రోగమును ౬. చి

పూకులతో మాన్పును. శ్రీల బలవంత వ్యాధులకు కూడ ఇది కాకొకభాగము.

(51) డబ్బీ 1 కి వెల ౩-౬-౦

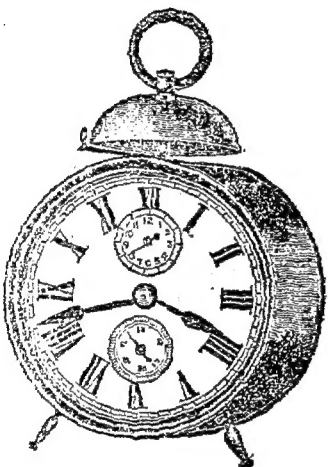
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

LAWRENCE & MAYO Ltd.

(Incorporated in England)
PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.
MOUNT ROAD - MADRAS,

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!
మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు,
అన్నిరకములు కంటి అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు నైన
వారివద్దనుండి సులోచనములను కొనుడు.
ఆంధ్రపత్రికలో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపునట్టివారికి
నేత్రపరీక్ష ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్స్ అండ్ మేయో (లిమిటెడ్)
ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్స్ ఇన్ ది ఈస్ట్.
మాంట్ రోడ్డు - మదరాసు.

జర్నీ టైమ్ పీసులు

"అల్లావ్ టైమ్ పీసు" 4 అంగుళములు దేహముగలది, 6 అం. ఎత్తు ప్రతిదినము
దీగము యిక్ష్వవలెను. సరియైన కాలమును చూపును. 1-కి ధర రూ 5-0-0
"ది" టైమ్ పీసు 2 అం. దేహముగలది. 8 1/2 అం. ఎత్తుగలది. ప్రతిదినము దీగ
యిక్ష్వవలెను. ధర 1-కి రూ 4-0-0
"కారేజ్" టైమ్ పీసు 8 అం. దేహముగలది, ఎత్తు 7 అం. ప్రతిదినము దీగయిక్ష్వ
వలెను. గంటలు, అంగుళములు, అలకముగొట్టును ధర 1-కి రూ 15-0-0
జపానీ 8 డిజైన్ 8 అం. దేహముగలది. డ్రాప్ ఆక్టోగన్ అకారముగలది. ఆ
ఫీసు ఉపయోగమునకు చాలమంచిది. సరియైన కాలమును చూపును ధర రూ 22-0-0
ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము బకటికి వంతుటకు మానపు బాగుగా
పరీక్ష చేసి పంపబడును.

లక్ష్మీవిలాస వరకళాల,

గడియారము వ్యాపారస్థులు, తపాలపెట్టె నెం 35, మద్రాసు.

వజ్రముల కంపెనీవారి ప్రత్యేకపు ఔషధములు

ఈ క్రింత వజ్రముల ఔషధములు కఠినకాత్మకమునకు, కోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే
రసాయన కాత్మజ్ఞులచే కాత్మ పరిశోధనానుసారము రూపొందించినవి.
మా ఔషధముల తయారుచేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రస్తుతియు కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు కృత్రికాత్మకవారము, రసాయన కాత్మ
వకారము, భూ తత్వముగలద గూడ పరిశుభ్రముగను. అచట బి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు
తయారుగును. కావున యీ ఔషధములు పారిశుద్ధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమున అనుమానింప వక్కరలేదు.

డాక్టరు యాస్త్రిన్ స్వరపు

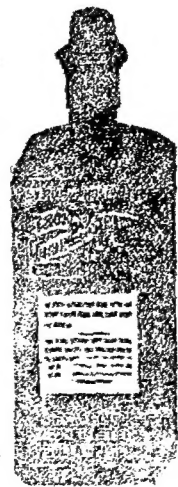
స్వరపు థెరీ ఫాస్ఫేటిక్ కాంపౌండు క్లియరు సాల్ఫ్యూరియా
ఈ స్వరపు డాక్టరు యాస్త్రిన్ పద్ధతి ననుసరించి విరుగుఫాస్ఫేట్ క్లియరు, స్ఫీక్లియ
యెన్సియేషన్ దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.
ఈ ఔషధము అతి ఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో అంధ్ర ప్రదేశ్ గల గుంటూరు తల్వ
మును పోగొట్టుటకును, మానసిక దేశభాదగాని దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్య ఔషధము.
జల పెద్ద బుడ్డి రు 2-0-0 మిడియన్ బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికల్స్ ఫుడ్స్

ఇది విరక, తైము, సోటాము, సోడా ఫాస్ఫేటులస్వరపు
శుభ్రముగనుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డ్ పారిషాగారు
చేప్పిన ఫాల్ ప్రకారము తయారుకాబడినది.
ఇది పిల్లలకు ఆత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచి ఔషధము. రుచిగానుండును. మంచిరక
కృత్రిగానించి నరములకు పుష్టినిచ్చును.
పెద్ద బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బుడ్డి 10 అణాలు.

వజ్రముల కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుచు.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay

నూతన పట్టువస్త్రముల షాపు

ఇప్పుడే తెరవబడినది

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు, కంబు
మొదలగు స్థలములనుండి పలురకముల పట్టుజువ్వ
లను క్రొత్తగా తెప్పించియున్నాము.

ఇదిగాక పురుషులకు కోట్లకు కావలసిన
పట్టుగుడ్డలు, ట్రీడులు, స్త్రీలకు కావలసిన పట్టు
జువ్వలు సాదాలోను, గీతలలోను అనేక రకముల
లో గలవు.

మిక్కిలివరకును

శ్రేష్ఠతమైనవి

సత్రామ్ దాన్ కిషన్ చందు

మృదాను సిల్క్స్ ఎంపొరియం

31, 32, రత్నబజారు, మృదాను.

చేంబర్లెన్ గారి వెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుము
నొప్పి, కాలినగాయములు,
తలనొప్పి, వండ్ల నొప్పి,
నరుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

దొరకును. (1)

యినాం!

యినాం!!

80 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దానుగారి

నుఖిజీవిత సంహస్యపు స్రవము

ఇనాముగో పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)

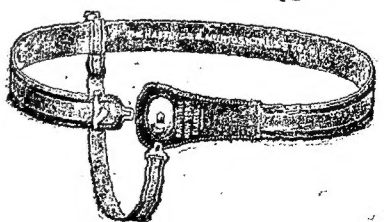
ఈ క్రితములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy,

30-2 Harrison Road, Calcutta

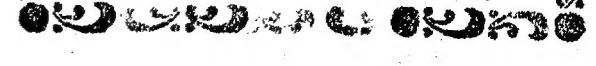
హెర్నియా బెల్టులు

మావద్ద పసివాడ్రకును పెద్ద వార
లకును ఉపయోగపడు బెల్టులు అనేకము
గలవు ధరలకై వ్రాసిన, క్యాటలాగును
బుపెదము.

శ్రీ కృష్ణను బ్రదర్స్

కెమిస్టు ఆఫీషియన్స్, 823, తిరువెళ్ళిపేరి, మద్రాసు.

వసంత కుసుమాకరము.

బసవరాజీయ
మేహరంగ ప్రకరణము

419 వ. పుట మధ్యమేహరంగము సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను తీయ, అజీర్ణము, నిష్పత్తువ మొదలగు వ్యాధులలోగూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము రక్తమును శుద్ధిజేయును. ఇందు శతపుటాభ్రకము, బంగారము, ముక్తియు, కంఠ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు. 20 మాత్రముల పీసా 1 టీక రూ 5-0-0 ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్

వస్తూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 వాణిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహ్యమైన కాశ్మీర ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(కాంటేలు:— (1) నెం 149 హైరోడ్డు తిరువల్లి కేజి. (2) 402, మింటుస్ట్రీటు జి.టి. మద్రాసు. (3) నెం 2, బహదూరోడ్డు రాయచోటి. (4) హైరోడ్డు. తిరుపతి.

ధ ర త గ్గి న ది వ్యో ధ ష ము

శిలాజతు రసాయనము

సర్వ రోగములను హరించును

ఇంతవరకు
8405 డబ్బీలు
ఖర్చైతియునది.
26-1-28

ఇంతటినుండి
5000 డబ్బీలు ఖర్చు
పడువరకు మాత్రము రు
8 వెలగల డబ్బీ రు 6 కే
ఇవ్వబడెను.

ప్రతివారికిని ప్రాణసమానమైన సంజీవనీ యౌషధమని యద్యుత్తగుణములచే హిందూదేశమంతటను శ్రద్ధాతిగాంచినది వేలకొలదియొగ్రతాపరిమలు పొందినది ఈ రసాయనము వెలగ్గించవలెనని నానాప్రాంతముల నుండి రమారమి 500 డబ్బీలు మాకు చేరుటచేతను స్వయంపయోగమునకు మిగిలినవి చిక్కువటలు యోచించి ఎట్టిమోసము, కల్తీలేని శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు (మొమ్మాంబు) గరసమైన ధరకు ఒకేసారి ఆధికముగ విశేషధన మిచ్చుకొనడమైనది. కావున యంతటి నుండి 5500 డబ్బీలు ఖర్చుపడువరకు మాత్రము రూ 6 విలువగల ఒక డబ్బీ రు 6-0-0 లకే యివ్వబడును. గనుక త్వరపడినవర్తకులు, ఏజంట్లు, కాలాదారులు, రోగులు, నిరోగులు సహితము ఈ తిక్కువపర సమయము ననే కొని సంగ్రహించుకొనవలయును. ఈ సమయముదాటిన యాధరట చిక్కదు. మొత్తముగా కొనువారికి కొంతవెలతగ్గున. శుద్ధిచేసిన శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు మేము ప్రత్యేకముగా ఇవ్వచేయుదుము. తులం రూ 2 మాత్రమే పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

మా విలాసము:—ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, బి. శ్యామసుందరరావు, బ'దర్శు
ఆయుర్వేద ఔషధాలయము బరంపురం, గంజాం, ఇండియా.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

శ్రీగంపలగూడెం తమారరాజాగారు

శ్రీగంపలగూడెం తమారరాజాగారుగారి కోటిగిరి వెంకటకృష్ణరావుగారు ఈ నెల 20 తేదీ మంగళవారము మధ్యాహ్నము మద్రాసునుండి యీ పురమునకు విచ్చేసిరి. వారిరాక మాం దెరింగియుండుటచే జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారును, పురజనులునూ వారిని రైలుస్టేషనుయొద్దనే సన్మానించి దోడ్కొని తీర్చిరి.

సాయంకాలము 6 గంటల మీదట పురమందిరమున కొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. దేశసేవాధురంధరులు, నిరుపమాన త్యాగశీలురు నగు శ్రీయత. కృష్ణరావుగారిని సందర్శించి వారి యువదేశములను పొందు భాగ్యము గలిగిండులకు ప్రజల మిగుల సత్కానముతో వేలకొలది సభ్యులంకరించి యుండిరి. ఆసభకు శ్రీయత సహితము సభకు విచ్చేసిరి. సభకు శ్రీయత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. పురజనులతో పున శ్రీతమారరాజాగారికి స్వాగతపత్ర మొకటి సమర్పించిరి - శ్రీయత. వెంకట కృష్ణ రావు గారు తమ సహజవాగ్ధాటిని కురిపించిరి. ప్రథమమున పురవాసులూ సంగిన సన్మాన పత్రమునకు జవాబుసంగిరి. తామెట్టి తనకును త్యాగమును చేయలేదనియు, బంధుమిత్రకళిత్రాదులను గాని తమ ఆస్తిగాని దేశము కొరకు గొల్కొనలేదనియు, అట్టిస్థితిలో త్యాగము లేదనియు, యిట్టి విసతిపత్రముల గ్రహీతలు కనన్దులమని నాడిరి. మహాత్ముడు యొక చెరసాలయందు నిష్కంఠపడియుండ భారతమాత దాశ్యసాగరమున మునిగియుండ యిట్టిపత్రము లొసంగుటయు గ్రహీతలయొనమంజసమనిరి.

ప్రస్తుత కార్యక్రమమునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. స్వధర్మ నిర్వహణార్థమైనమందరమును, ఎట్టికష్టములైన నష్టములైన తుదకు మరణమునకైన సంసిద్ధులము గావలయును. ఇదియే శ్రీకృష్ణపరమాత్మ భగవద్గీతయందు చక్కగ బోధించియున్నాడు. స్వరాజ్యము మహాత్ముడు చెప్పినట్లు ఒకవత్సరమున రాలేదని నిరూపనాపడెను. మీరందరును స్వరాజ్యము కావలయునని కోరినచో యీ ప్రభుత్వముకాదు, మహాప్రభుత్వమును అది జాలదు. ఈ ప్రభుత్వమునందెల్లరును కష్టపడుచున్నార.

దీదవారును, భాగ్యవంతులును, కష్టపడుచున్నారు. జమీందారులకును అనేకకష్టములు కలవు. వారిని ప్రభుత్వము వారియొక నిజమైనవిశ్వాసము లేదు. ఎల్లరును మానవసాక్షాతం కృషిని కొనసాగించువాడు.

స్వరాజ్యమే మనకష్టములను, చల్లార్చగలదు. దేశీయమహాజనసభ మొక్క డిక్షేముల ననుసరించినచో త్వరతో మన గత్యుపానమును మనము చేరగలము.

కాసనసభలు.

కొండలు కాసనసభల దురాశయ లోనగుచున్నార. ఇట్లు చేతగా ప్రేమించుటనవసరము. మనము కాసనసభలవలన లాభములు పొందగలగుదుమనకొనుట దురాశ. దాను నెచునా మున్నగు నెద్దల ఆశయములకు వ్యతిరేకముగ చెప్పవలసినందుకు చింతింపుచున్నాను. పూర్వము జిన్నామాలగ్యాగారు, కాలటు చట్టమునెట్లాపాతిగిరో, ఆదియే దానుమాన్చువారు చేయగల్గునది, వారు పొరపడుచున్నాని నేను తెలుపుచున్నాను దాను, నెచునా, పట్టు మున్నగు వాయువులు మనకువ్యవసరములేకరాదు. మనకు రాజగోపాలాచారి, సరోజినీదేవిగార్లు గలరు. కాలానుగుణముగ వాయువులు బయటపెట్టుచుందురు. ఇరుపక్షములవారును తమ కార్యమును కొనసాగించినచో సంఘర్షణ తప్పకగలుగును. అనేకకష్టములు వాటిల్లును. రాజీప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. రాజీ జరుగగలదని నిశ్చయము కలదు. అట్లు ఏకీభవించి పనిచేసినచో స్వరాజ్యము తప్పకరాలదు. వాలంటీర్లను చేర్పించవలెను. ద్రవ్యము సమకూర్చవలయును.

బ్రిటిషువర్తమహిష్కారము

కొండలు బ్రిటిషువర్త బహిష్కారమును కూడ సాగించవలయు ననుచున్నాను. ఒకభిక్షువునద్రవ్యమును ధరింపలేనివారు బ్రిటిషువర్తపుల నెట్లు బహిష్కరింపగలరు. మద్రాసునాయకులగు సత్యమూర్తి మున్నెవారు యొకను తమపుత్రమున భిక్షువు విరివిగావ్యాపింప జేయలేకయున్నాడు. అట్టిస్థితిలో వారు బ్రిటిషువర్తబహిష్కారమును కొనసాగించుననెడి సామర్థ్యము గలిగియుండుటకల్దు.

భిక్షువు

కాల్గోలీతీర్థాశ్రమము మనమట దక్కించినది మనకు తేమముల చేతకావినది. భిక్షువు స్వరాజ్యము లేమింపుననియు ఎన్నియోసారులు మహాత్ముడు చెప్పియున్నాడు. భిక్షువు ధరింపుడు తక్షణమే మీ స్వయాపమును మీరు గుర్తింపుడు. భిక్షువు ఉత్పత్తి నలన మనము జీవింపగలము. మన అన్ననిత్రయములకు లోపములేకున్నచో యీ కాంతియార్థ మెన్నివత్సరములైన సాగింపవచ్చును. మీరు భిక్షువు, కాంతము అను రెంటిని చక్కగా నిర్వహింపవలయును.

ఏవెలు మాసాంతములోపుగ కాసనోల్లంఘనము రావచ్చును. నాయకులు తదనుగుణముగ కార్యమును చూతుగా

కొనసాగింపవలయును. కాసనోల్లంఘనము పన్ను లెగజెట్టుటతో స్వరాజ్యము తప్పకవచ్చును. కాన ఎల్లలును తోడ్పడి పనిసాగింపవలయును.

కత్తిరంచనలేక భనమును తిలకు స్వరాజ్యనిధి కొనంగవలయును. శ్రద్ధిగామమునందును ప్రతియింటియందును భనము వనూలు చేయవలయును. కాంగ్రెసు కార్యములను శ్రద్ధతో సాగించవలయును. సర్వము పరాత్పరునినై ఆధారపడవలయును. శ్రీకృష్ణభగవానుని కార్యములు మనస్సునందుంచుకొని సంపరిపవలెను.

మనము భేదాభిప్రాయములు గలవని అదైగ్యపడరాదు. భేదములు చిగిస్తాయికాబోవు. రెండు కతులవారిని స్వరాజ్యోద్దేశము కలదు. వారును, వీరును త్యాగము చూపియున్నార. ఏవారినిడిచినను మనగత్యుపానమొక్కటియే అందటం కలిసి పనిచేసుగలగు విషయములతో పనిచేయవలయును. కాంతిమార్గమునుమాత్రము విడనాడరాదు. దౌర్జన్యమును పూనినచో స్వరాజ్యము రాదు. స్వరాజ్యము లభింపదు. ఉభయప్రయత్న మయ్యెదము.

శ్రీయత

శ్రీయతగూడ యీ ఉద్యమమునందు ముందంజ వేయుచున్నారు. వారిభర్తలు మగవారు. వారి అవమానమును కాపాడలేరని వారే యీ కార్యమున దిగి పనిచేయుచున్నారు. కాన ఎల్లలు కత్తిరంచనలేక పనిచేయవలయును.

కడపట యీ పురవాసులు వారి కొనంగిన సత్కారమునకై కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లొసర్చి ఉపన్యాసమును చూగించిరి.

రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు తమ మానకతము తీరియుండుటచే, కొంతకాలము తమ మృదువధురకారీయమున కొన్ని దినములు పాడిరి.

అంతి అధ్యక్షులు శ్రీయత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు తన ఉపన్యాసమున భిక్షువు స్వరాజ్య మెట్లాసంగలదో విపులముగా చెప్పిరి. విదేశ చక్కెరను కూడ బహిష్కరింపవలయునని కోరిరి.

అంత సభ ముగిసెను.

CAR FOR SALE.

Oakland, Six Cylinder, Magneto Equipped with Electric Lights and Self starter thoroughly overhauled in tip top condition. Rs. 3950. or near offer.

Sri Ram Motor Works,
1/28, Mukur Nallamuthu Street,
MADRAS.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

మ్యూనిసిపల్ బిల్లు చర్చ భాగ్యవంతులు
వ్యవహారమంతయు తామేనడుపగోరుట
మ్యూనిసిపల్ సభ్యులు ప్రమాణముగైకొనవలె నని
సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు పట్టు బట్టుట
అహంకారవాదులు సర్ సురేంద్రగారికి

సింహ స్వప్న మట్టుండుట
కలకత్తాకార్యకేసులో ఒక్కవోటరు కొక్కవోటను
కట్టిన తొలగించి భాగ్యవంతుల కాన్సిలునుబట్టి ఒక్కటి
కట్టి నెట్టిన వోట్ల వాగవలెనని భాగ్యవంతులవలన నవ
పాదించి గాని సభ్యులు వీకలకు భాగ్యవంతులకు మ్యూనిసిపల్
పరిపాలనమున నెట్టి భేదములు నుండదని సవరణను నిరా
కరించితి.

ఆనంతపురము జాతీయవాదసభ్యుడగు టమరశివస్మితే
శ్వరరాయగారు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలరు రాజభక్తి ప్రమా
ణము గైకొనవలెనని విషయమును సంబంధించిన ప్రానికరణ
త్యమువారిచే రాజభక్తి ప్రమాణమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తిం
చిరిని నిర్ణయించబడిన సభ్యులగు నుండజాలరు. ఆను విషయము
నుతొలగింపవలెనని తీర్మానము నుపపాదించుట సభ్యులవారి
కి కాన్సిలరులను కారణములను తెల్పుచే నిందాపాత్రుల గా
వించు సభ్యులకు మొగగదగదని తలచితి. ఇతరులనుహావా
దులు కార్యకేసులో ప్రవేశించుట జేయుటకే నియమము
గానింప బడినది పరిశీలి.

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి యాక్షేపణ
“ప్రస్తుతము కాసనసభలను స్థానికవ్యవస్థలను భగ్నము
గావించుటకై గొప్ప యుద్ధమును బయలుదేరుచున్న సంగతి
అమితతీవ్రోపన్యాసముల గావించిన కట్టలెటుగరా? అట్టియు
ద్ధమును లేకనగలరా? నియమము నాక్షేపించువారి కిదియే
సమాధానము రాజీయభిప్రాయము. తమవంతుల కట్టి నియమ
భంగముగ నుండునని కొందరిని. అసహాయోద్ధ్యమము
తీవ్రముగనన్న విషయములకూడ అభిప్రాయభేదములను నిర్
ధింపబడలేదు ప్రస్తుతమునకూడ సామాజ్యమునుండి విడిపోయి
సంపూర్ణస్వతంత్ర్యము నభివేషించువారు యభిప్రాయ
ములు ప్రకటింపబడుచున్న యున్నవి ఎట్టి తీవ్రభిప్రాయమునకు
కూడ సంస్కరణభంగములను నిరాకరింపదు. ఇట్టిపద్ధతులలో
నిందితులకు తమవంతుల సమాధానము తెల్పుకొను నవకాశ
మొసగుబడునని భాగ్యతాయుతమౌరి నను నావాగ్దానమును
గ్రహింపుడు. ప్రభుత్వమువారు తగిన విచారణసంఘ బాధ్యత
జేర్పరచు వాగ్యములను చేపుటకుకూడ సిద్ధమునన్నాను”
అని పలికిరి.

ఉపాధ్యక్షులు

సర్ సురేంద్రనాథగారి కల్పన నాక్షేపించు అసహ
యవాదులు స్థానిక వ్యవస్థలను భగ్నముచేయు సంకల్పించ
లేదనియు, నియమమును తొలగింపవో కాసనసభలు, స్థానిక
వ్యవస్థలు మొదలగువారిలో ప్రవేశించవలసిన యసహాయ
వాదులు వారిని తప్పుక భగ్నము కావించురనియు, అన్ని కార్య
ము తోడ్పట్టు ఈవిషయమువారిని మరింత పురికొల్పినయియు
తత్ఫలిత ముద్రవకరమగుననియు విద్వత్పూర్ జిల్లాలో అస
హాయ వాదులలో కొందరు యూనియను బోర్డులకు భగ్నము
గావించియు పంతులు తెల్పినయియు పలికిరి.

భారతీయ క్రైస్తవ సభ్యులగు ప్రొఫెసర్ యస్. సి. ముఖర్జీ
గారు ప్రజాతత్వముగనుగును నిబిల్లుగా నిరంకుశ ప్రభుత్వ
నుగుణముగ నిట్టి నియమముండుటకు కారణమలేదని యాక్షేపిం
చిరి. సవరణకు 38గురు అనుకూలముగను 40మంది ప్రతిపాదము
గను వోట్లనిచ్చుటచే అది కిగిపోయెను. మంత్రిగారిచే నుపపాదించ
బడిన సవరణ యంగీకరింప బడినది.

మెసపోలేమియాలో పరిపాలన నిమిత్తము బోలెడు
సామ్యును ఖర్చుపెట్టినది కత్తిల గోలతెట్టుచున్నది. ఇప్పుడే
మెసపోలేమియానుండి మరలి పోవలయునని విషయమును
గుర్చియు ఏమైనవరకులతో చురలవలయునా యను విషయ
మునుగుర్చియు లేక మన మనుకొన్న కార్యము ముగియవర
కుండవలెనా అనియు భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరినవి.
ఇరాకును విడిచిపెట్టిన తప్పక అప్రతిష్టపాలు గాకమాన
మని తెల్పుపత్రిక తెలుపుచున్నది. ఇరాకు ప్రజలు మనము పో
వచ్చునన్న భయము లేదనెను. అది మనము చేయగలరము.
మనము ఖర్చును తగించవలెను. కాని ఇది వేరవిషయము అనెను.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office:—Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000 WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

SPECIAL NOTICE.—As the number of bonds subscribed till 31st January 1923 was less than one lakh, the drawing that had to be held on that day is postponed to the first week of March 1923, and consequently, the bonds to be taken up till 28th February 1923 will be included in the said drawing, if Rs. 58-0-0 being the full amount of each bond with other fees and interest, is paid with the application before one lakh of bonds is completed.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to:—

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,
CHIEF AGENTS, NIZAM'S DOMINIONS
RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

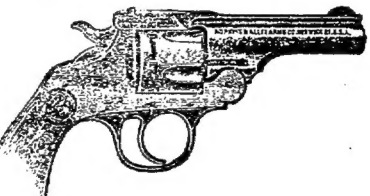
Messrs. P. K. RAU & SONS.
CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,
No. 289, THAMBU CHETTY STREET MADRAS.

సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

అమరకోశము మూలము. — స్వల్పార్థము, అంగ్లేయ	ఆంధ్రనిఘంటుశ్రియము — ఆంధ్రవాచాంగ్గసంగ,
భాషాంశరసవతులుగలది చిన్ననైజా ఆటలైదు ౦ ౮ ౦	ఆంధ్రవాచా శేషము, సాంబశిఖంటుపు) కాలిగో ౧ ౨ ౦
మన్వకాండము మూలము 16 పట. కితానులైదు ౧ ౦ ౦	ఆటలైదు ౦ ౧౪ ౦
స్తోత్రార్థము 1 వ. భాగము కితానులైదు ౦ ౧౨ ౦	రామదాసుచరిత్రము ౧ ౦ ౦
డిటో 2 వ. భాగము ” ౦ ౧౨ ౦	డిటో కాలిగోలైదు ౧ ౨ ౦
డిటో 3 వ. భాగము ” ౦ ౧౨ ౦	స్వనివాళితకము — మూలముమాత్రము ౦ ౨ ౦
శ్రీభగవద్గీత. — మూలముమాత్రము, చిన్ననైజా ౦ ౬ ౦	బాలరామాయణము డిటో ౦ 3 ౦
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్ననైజా ౦ 3 ౦	ఇ. చిర ” ౦ ౮ ౦
డిటో కామాభిషేకము ౦ ౧ ౦	శ్రీవేంకటాద్రిస్వామీకీర్తనలు ౦ ౮ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ఒంటికాళముతోటా తుపాకి ముద్రసిద్ధమగు కంపెనివారిచే నానావిధములగు రివాల్యర్లు అరులేక వియతోటాలు యి చేయబడ్డది. (8063) మృ.నని స్థాపించు ౧౮౬3 సం

ధరలు నరనము.
కేటలూగు
ఉచితము

కాళము 3౨ 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును చిన్నవి. కేబుల్ పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరకును.
ఈవి. ఓ. రామాయజం శెట్టి అంగు. కంపెని, నెం. ౧౨, బ్రాడేర్, మద్రాసు.

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ సెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన

భాస్కర రామాయణం రూ 4-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అన్డ్ కంపెని వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

మాత్రకోశ వ్యాధులు — ఒక క్రొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల సాఫల్యం, యితర ధుకాణములందు విశేషమునకు దొరకును.

ప్రాప్తెక్టు కావలసినవారు ఈ దిగువ ఫిజియనునకు వ్రాయవలెను.

C. T. Hari & Co., 46, Singarachari Street Triplicane, Madras

హనుమాన్ బూబ్స్ యింకి

ఇంగ్లాండులో చేయబడినది. దీనితో దస్తావేజులు మొదలైనవాటిని నిర్భయముగ వ్రాయవచ్చును.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు, మదరాసు

దేశీయ వార్తలు

అలహాబాదులో కొత్త పక్షమువారి సభలు

22 వ తేదీలో ముగియుట - విధానము నామోదించుట
దేశబంధుదాసు భగవాన్దాసుగార్ల నివేదికమును చర్చించి
ఆరు నెలలలో సభి ప్రాయ మొసంగుట కుపసంఘము నేర్పరుచుట

సమాధానము కుదుర్చుటకు మరియొక ఉపసంఘము నేర్పరుచుట

దాసుగారి ఉపన్యాసము

బాబూ జితేంద్రలాలు బెనర్జీ గారు

అలిపూరు చెరసాలనుండి బరహంపురం చెరసాలకు మార్పులు
కాంగ్రెసులోనే యుటిమిని నటింపమను కాంగ్రెసువిధానమును ప్రతిఘటించుటయు
కాంగ్రెసుకారవమును భంగపరచుటయు మహా ఘోర పాతకము.
ఎంతటి త్యాగము చేసినను ఈ పాతకము తొలగదని బెనర్జీ గారు నుడివిరి.

అమోదించబడినవిధానము

ఈ నెల 20, 21, 22 తేదీలలో దేశబంధు చిత్రంజన దా
సుగారి అధ్యక్షతనకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి
అవదభవమున కొత్త పక్షమువారి ధాని జరిగింది. 23 తేదీరా
త్రి 10-30కు వారి కాంగ్రెసుకు ముగిసింది మూడురోజులు
చర్చించి విధానము నామోదించిరి

పండిత మదనమోహనమాలవ్యా, కపిలదేవమాలవ్యా,
పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్యామలాలు నెహ్రూ, శ్రీమతి
ఉమా నెహ్రూ, ప్యూటేజీమాడ నెహ్రూ, మోహనలాలు
నెహ్రూ, మాలావా అబ్దుల్ కలాం అజదు, విఠలభాయిపటేలు,
రంగయ్యయ్య, ఆ.సి, సుభాష్ చంద్రబోసు, సత్యనరణమిత్ర,
చంద్రశేఖరసాహెబ్, రాఘవేంద్రరావు, ఎన్.వి. గొట్టే, శ్రీ
ప్రకాశ్, రంగస్వామయ్యగారు, సత్యమూర్తి, జి.వి. కుందరం
పూర్ణు, గార్ల మున్నగువారు పలువురు వచ్చిరి.

పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూ, పుకష్టాత్రుదాసు
టాండను, గౌరీ శంకరమిత్ర, కణజితు పండితుడు మున్నగు
వారు పలువురు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిరి.

ప్రతికా విలేజులకు రాసినయెను. ఈవిధము విధాన
నామోదించబడెను.

అసహాయోద్యమము

ఈ (కొత్త) పక్షము గతంలో 1922 డిసెంబరు 31 వ
తేదీన కాంగ్రెసులో సోకభాగముగా చేర్చుకొనెను. "కాం
గ్రెసు మతమును అనగా నముచిత కాంతి
సాధనముల వలన స్వరాజ్యమును బడయుట
అనుక్రిమ నీకొత్తపక్షమువారింగీకరించి అయిదు ద్వంద్వ
విరహితము అసహాయోద్యమసిద్ధాంతమునే అనుసరించుటకు
గూడ నంగీకరించిరి. కాని అసిద్ధాంతము నిరీక్షయంత్రముకొండ
పరిణమించుటకు సమయానుగుణ్యమును అలొచనతోను ప్ర
యోగించుటకు నిర్ణయించిరి అతేదీని ప్రకటించబడిన నివేది
కమునందే వివరింపబడినది

మనజాతీయవాదమును సీరపరచుటకును, మనజాతీయ
గౌరవమును నిలువ బెట్టుటకును, నిరంతరం ధో
ద్యోగుల పరిపాలనను సాగకుండ చేయుటకును దేశీయులలో
ప్రతిరోధభావమును కలిగించుటకు తగిన కార్యము నన్నిటిని ఒక
రంగచేయుచుండుట, దేశీయుల సహాయము లేనిచో నిరంతరం
ధ్యోగులు నిలువజాలరుగాన ప్రయముగా దేశీయుల సహాయము
పూర్తిగా తొలగి పోవుటకు తగిన కార్యముల నన్నిటినిగూడ
నిరంతరం చేయుచుండుట యనునీ రెండు పథకులును గూడ
అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతమునందుండవలెనని యీ పక్షము
వారివుడు ప్రకటించుచున్నారు.

శాసనోల్లంఘనము

ప్రస్తుతము శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట సాధ్య
ముకాదు. శాసనోల్లంఘనమునకు బోధించినంతమాత్రమున ప్రజ
లలో కలుగునట్టిదిగాదు. అనంతరము కలిగినపుడు దేశీయులు
సంసిద్ధులుగా నున్నప్పుడు దానిని ప్రయోగింపవలెను. అది
సమాధితసాధన మనుట కెట్టి సంతకమునూ లేదు. మనశాస్త్ర
నియమమునకు విభేదము చూడ తప్పదు. దీక్ష కలిగిననే శాస
నోల్లంఘనము సాధ్యమగునుగాన దేశీయులందఱు దీక్షతోనూ
భావమును పూర్తిగా గ్రహించుటకును, నిరంతరం ధ్యోగుల భా
వమునుగూడ కనిపెట్టవలెను గాన శాసనోల్లంఘనమును ప్రారం
భించుటకుగూర్చి తేదీనికాలమును నిర్ణయించుట సాధ్యముకాదు.

కాన నీకొత్తపక్షమువారి పురామోదించిన విధానము ప్రకార
ము పనిచేయుటలో అట్టిఅవకాశము కల్గినపు డెల్ల పరిస్థితుల
మీదటి శాసనోల్లంఘనమును జరుపుట తమదిగి చని నిశ్చయించిరి.

స్వరాజ్యము, శాసనసభలు

స్వరాజ్యము నడచుటయే యీ పక్షమువారి ఆశయ
ముగాని అధివేశనములవలన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వంటిస్వ
తపాలమును కీర్తులుగా బడయుటయను ఈ దేశస్థితికిని, దేశీ
యులజ్ఞానమునకును అనుకూలమగు ప్రభుత్వరీతమును విధాన
మును ఏర్పరచుటయను యీ పక్షమువారి ప్రస్తుత ప్రధా
నలక్ష్యము.

దేశమునందుపరమమునేర్పించి ఓటమిలకు బోధించు
టకు విడుదలయ్యుటకు చేసెదరు. కావచ్చు గొప్పియు దేశీయశాస
నసభల ఎన్నికలకు దేశమునందంటును జాతీయ వాదలనే
అధ్యక్షులుగా నిలిపెదరు. ఎన్నికలు జరగగానే కోరికలను
నిర్ధారణచే సెదరు. పిమ్మట ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు శాసనసభ్యు
లకువెల్లె అ కోరికలను ప్రభుత్వమునకు తెలిపి కొంతమందిని
ఆ గడపుటాపల దొరకము వారందుల కంగీకరింపవలెనని తెలి
పెదర. ఈ పక్షము - తిరి సంప్రీతి గలుగునట్లు దొరకమును
వారందుల కంగీకరింపచో శాసనసభల సభాసభల నిరంతరం
ధ్యోగులు ప్రభుత్వమును సాగింప వీలులేకుండు నట్లు ఎన్నుకొ
నబడిన యీ పక్షపు సభ్యులు శాసనసభలలోనుండి ఏకరీతిగా
నిరంతరము లేకు నిర్ధాంతము నకు విరుద్ధము కాని
భంగిని నిరోధము కలిగింపవలసిన అవసరము కలుగు
నుగాన దొరకమువారు నిరాకరింపగానే యీ స
భ్యులు శాసనసభలలోనిరోధమును ప్రారంభింపక అనివశ్యమును
ఓటమిలకు తెచ్చుటకు రమని తోచినచో నిలువజాలరేమి వారి
వలన సత్తెగవును పడసి పిమ్మటనిరోధమును ప్రారంభింపవలెను.

దీనినిగూర్చిఎన్నికలుజరిగినపిమ్మట సీపక్షమువారువివరము
లను ప్రకటించెదరు ఏని ఎటువచ్చి ఎటుపోయినను యీ పక్షము
వారెవ్వరు గూడ ఉద్యోగులకు నంగీకరింప గూడదు. మున్యసి
పలుజిల్లాతాలూకా విషయములలో గూడ పరిశీలనాధికారమును
కీ పక్షమువారు మున్యసిపలు జిల్లాతాలూకావోర్డుల ఎన్నికల
కు గూడ నిలువవలెను.

పనివాండ్రసంఘము

కృష్ణసాంజ్యపు పనలను యంత్రకాల పనలనున్నగు వానిని
చేయునట్టిపనివాండ్రకు సహాయముచేసి వారిలో కట్టుబాటుకలి
గించిస్వరాజ్యసమరమును సాగించుటకు వారికిగూడ స్వర్గము
కలిగించుట కీ పక్షమువారు కార్యకసంఘముల నేర్పరచెదరు.

బహిష్కరణము

బ్రిటిషు సహకారలో బహిష్కరింప వీలగువానిని నిర్ణ
యించుట కీ పక్షము వారొక యుపసంఘమును నియమించెదరు.
వారినుదన ప్రకారము బహిష్కరింప వీలగు సహకారము రాజ
కీయసాధనముగా బహిష్కరించెదరు.

నిర్మాణ విధానము

స్వదేశీ, ఇద్దర, కృష్ణపానసంఘము, అన్నపూర్ణ తోల
గియకు, జాతీయవిద్య, పంచాయితీలు, కాంగ్రెసుసభ్యులను
చేర్చుట మున్నగు కాంగ్రెసు నిర్మాణవిధానమునగూర్చి తమ
కవసరము తోచి తిరి యీ పక్షమువారు పూర్తిగా సహాయము
చేసెదరు

జాతీయ కట్టడి

దేశీయులందరిలో గాఢతమును దేశభక్తియు సహజ
విమర్శయును నెలకొనునంతవరకును దేశమునందీ పక్షమువారు

జాతీయకట్టడి నేర్పరచెదరు. భిక్షుసంఘముల హక్కులలో ను
పేరుకములగు వానిని కాపాడుట వివాదలను పరిష్కరించుట
మున్నగు కార్యముల నిరంతరం స్వకార్య సంపాదనమునకు పా
కర్యమును కలిగించెదరు. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రినిగూర్చి
సాధారణముగా లక్ష్మీకట్టుబాటు చే అనుసరించెదరు. లక్ష్మీన
మతములవారిలో గూడ నట్టిమైత్రిని కలిగించుట కేర్పాటుచేయు
దునని హిందూ విలేజుల అలహాబాదునుండి నిన్న (23వ తేదీ) కలె
చార్తంపెన.

సమాధానము

సమాధాన విషయముగూర్చి కొత్తపక్షమువారికి ను
చర్చిపలేదు. సమాధానమును కలిగింపవలెనని నాయకులు కోరు
చున్నాడుగాని కావువారివరకు అన్నిగాని అంగీకరింప గూడ
దంగీకరింప రుద్దెంచి యున్నాడు.

చిత్తువిధానము

దేశసంఘము బాబూ భగవాన్దాసుగార్లవాసిచిత్తు
విధానమును పరిశీలించి ఆరు నెలలలోగా అభిప్రాయము నొసం
గుట కొక ఉపసంఘము నేర్పించిరి.

దాసుగారి ఉపన్యాసము

22 వ తేదీ సాయంత్రము దాసుగారికి సన్మానపత్ర
ములను సమర్పించగా దాసుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగి "నేను
నేను నైతికులనై నేనానినే యుచున్నాను. నానీతి ఎటులున్నను
నన్నునునరించువాకొక్కరునుగూడ లేకపోయినను నేను నిరం
తరమును కాంగ్రెసును విడువకుండు నే స్వరాజ్యపతా
కమును ఎన్నంటి లేవనెత్తుచునే యుండును. నే సభ్యులందఱి
తో నిరంతర మాధిదమమును వినితప్పరాజ్యపతాకము నిల్చు
దు కాంగ్రెసువారు కరదెట్టులకును వారుగా గోచరించుటలు
మైక త్రావకపోయినను నన్నుకము విశ్వముగా నాకు కలు
గుటవలననే నేను వారిలో చేర్చబడినవాలకపోయితిని తీర్వర
ప్రారంభదినములలో నేను సమాధ్యమునై. సదాముగట్టి ప్రతి
చోటను ప్రజలను ప్రార్థించుచుంటిని. మీకు స్వరాజ్యము కావ
లెనా! అని నేనడుగ కావలెను, కావలెనని ఎల్లకాయన చేనోళ్లను
దువుడం యి ట యే గా క జ య జ యి ధ్య ను ల
వ ల న ను మా ఛ ల ర ల న న ను గూడ గాధమగు
తమకోరికలను తెల్పించుచుండెరి. కడిగరమున మరల నాప్ర
శ్న నే అడుగుచున్నాను అచేప్పి మీకు స్వరాజ్యము కావలె
నా! అనిసభలో దాసుగారు అ.వి. ఎ.రో కొట్టించుచున్నామె
దొనుకేకలుచేసిరి. 12-18 నెలల క్రితమున్న ఉత్సాహము
నందు సమాప్రాంత మైనవిధము కనబడుటచేను. నీతికారణ
మేమని దాసుగారు నడివిరి.

శ్రీముత

జితేంద్రలాలు బెనర్జీగారు

అలిపూరు చెరసాలనుండి బరంపురం
చెరసాలకు మార్పుబడెను

కొత్తపక్షమువారిని బెనర్జీగారు ప్రముఖనిరసించుట
శ్రీముత జితేంద్రలాలు బెనర్జీగారిని మరలగూగు నాయ
కులను 23 వ తేదీ సాయంత్రము అలిపూరు చెరసాలనుండి
బరహంపురం (మంగరావ్వి)నునుండున్నది గంజాజిల్లా బరంపురం
గాదు) చెరసాలకు మార్పు. నీల్దాస్తేనలలో కాశ్వతికా విలే
జు బెనర్జీగారిలో ముచ్చటించుచు కొత్తపక్షమువారి మీ
యభిప్రాయమేమని అడిగెను.

శాసనసభలకు వెల్లె ప్రతిచట్టమును తిరస్క
రించుచు ప్రభుత్వము సాగింప చేసెననుచు వాద
ము వట్టిఅభాసము, అసంగితము, అది వట్టిదంభోక్తి
యని ఎన్నిసారులో స్పష్టముగా ధృవపరుపబడినది.
కాంగ్రెసు సభను వదలిపోవువారిము కామని
నటించుచు కాంగ్రెసు విధానమును నిరోధించుటకు
సర్వవిధముల కని చేయునట్టివారును, ప్రజలకు
కాంగ్రెసువై గల గౌరవమును తొలగించుటకు
ప్రయత్నించునట్టివారును దేశ ద్రోహులలో నీ
చలములకు పరమపాతకులు. ఇట్టి రాజకీయవ్యభి
చారముహాపాతకమును తొలగించుటకు వారివినర
కేంతటి ఘనయశమును గడించిననున్నను ఎంతటి
అమోఘత్యాగ మొనరించియున్నను ఎంతటి అతా
కిక కృత్యము లొనరించియున్నను చాలరు.
యెవ్వయునుగూడ నా పాపమును తొలగింపజ
పని జితేంద్రలాలు బెనర్జీగారు నుడివిరి.

అవు క్రిష్ణదా	20	దీక్షిలు	రూ 185-0-0
లొ క్రిష్ణదా	20	దీక్షిలు	రూ 185-0-0
సింహయ్యదా	20	దీక్షిలు	రూ 185-0-0
దేవో	16	దీక్షిలు	రూ 125-0-0

నూటికి యేడు మందే!

ఓటర్లు బర్తాశాసనసభ్యుల నెన్నుకొనినది.

బట్టరు గారి ప్రసంగము.

రంగును వెబర 28. మాండలి పురపాలక పట్టణము వారు యిచ్చిన సన్మానపత్రములకు బదులుగా గౌరవోత్సాహము బట్టరుగారిట్లు ప్రసంగించిరి:— నన్ను మీ పురపాలక సంఘము వారు గౌరవించినందులకు చాల కృతజ్ఞుడను.

ఇప్పుడేడు స.వత్సరములకు ముందు యీ పురపాలక సంఘము నేను తమకు పరిపాలించుచు ప్రజల ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయ బూనుకొనవలయునని తేలిపియు, టి.సి. ఈయే డ్లగా రా జకీయరంగ మభివృద్ధి చాలగ జెందినది. తిరిగియు రూరసది అయిన నపుడు బట్టరు వాక్యములే మరల బలుకుచుంటిని. ఇప్పుడు మరింత బలకరమున, నాధారములను బలుకుచుంటిని

భారతబర్తా సంస్కరణముల విభేదములు

సంస్కరణములు విశాల భావమును కల్పించునని మును ప్రసాదించబడినది. భారతదేశ సంస్కరణములకు బర్తా దేశ సంస్కరణముల చాల స్వతంత్రము ప్రజలకొసంగినది. ఓటర్లబాధిత చాల విశాలముగ తయారుచేయబడినది. ప్రజా యశస్వినిగా చెచ్చెనది. తిరిగిపరిశీలించుట కిందట గాల్గొనగాను నూతనవిధ విధానములకున్న నెక్కిడు వాక్యములు యిచ్చు సంస్కరణములు ప్రస్తుతము బర్తానుదములలో జెట్టబడినవి.

నూటికి యేడుమంది ఓటిచ్చిరి

బర్తాను 17,50,000 ఓటర్లు. అనగా ప్రతి యింటికొక్కయొక్క ప్రతివిక్యావతము బర్తాప్రతి ఓటిచ్చుటకు అధికారి మొదలగునది. అయి పాశ్చాత్య విధానమున నోటిచ్చుకర్త నూతనముగాదు. ఇప్పుడే యీ ప్రదేశము వాడుకలోకి వచ్చినందున 97568 మంది మొత్తము పోలిక పోయిరి అనగా నూటికి యేడుమంది మాత్రమే ఇందుల క నేక కారణముల కలవు ఎక్కితే పరిమళము కొలదిగనుడని సరియైన పోలింగు అధికారులకు నుండ నరులగువారల తగినంత మంది చిక్కకుండిరి.

కనుక విశాలముగ ప్రదేశములకంతటికి నోటిపోలింగు అభిమతియొజింప బడవలసి వచ్చెను. అయిన నచ్చు యెన్నికలకాలము నకు కష్టములు తొలగించబడియుండును. అపుడనేకమంది, యింతింత నెక్కిడు మంది యొట్టర్ల పోలింగునకు రాగలరని నా నమ్మకము.

భావిక రవ్యము

అంతలో మనము ఓటర్లకు తగినంత విద్యగలదుట కనుక ముఖముల కల్పించవలయును. అపుడే తనమాటను ఓటరుచిక్కగా తెల్లించుట కర్హత కలిగిన వాడగును. సంస్కరణము ఓట్లు ప్రసాది పబడినవి. వానియందే మాటలు ప్రజల స్వాధీనమందిరబడినవి. ఇత్యాది చారిత్రాంశములు ప్రజలకు చక్కగా బోధించవలయును. నేను నొక్కొక్కరుకు చెప్పవలసింది యొకటి. నీళ్ళు జాతీయస్వభావముగల స్వతంత్రము ప్రభుత్వమున బునాదివేయబడినది. ప్రజా ప్రభుత్వము నెలకొని యొక దేశములో ప్రజామత ప్రభుత్వముకై పాటుపడుట చాలకష్టము. అట్టివ్యవస్థ మైన మార్గమును సంస్కరణములు దొక్కుచున్నవి. నేను నా ప్రభుత్వమువారును చాల విశ్వాస సాదరభావములతో సంస్కరణముల నమలులో జెట్టబడు ప్రయత్నించుచున్నాము. ఓటిచ్చిరందు సంస్కరణముల అయిన తరువాత ఫలితము గుర్తించి సంస్కరణము తమకెట్టి స్వతంత్రపు నామకలాపం గెనో తెలిసికొందురు. మీ జాతీయ విషయములందలి మీ కేలాటి పోకడము కల్పించబడినో అపుడని గుర్తించవలగుదురు.

ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రముఖము

అంత్యమున తమకొనవని యొకటి. స్త్రీలు పురుషులగురువులు అందరులేరని మాకు సహజమే అభివృద్ధి మార్గమును దొక్కవలయును. ఎడతెగకవనినే బర్తాపురొభివృద్ధి కారణ భూతులు కావలయును.

బొంబయి శాసనసభ

కపాడియా కేసుపై చర్చ

ఫిబ్రవరి 28:— కేటిడిసము శాసనసభలో కపాడియా కేసుపై పెటేటో గారు తెచ్చిన తీర్మానము చర్చకు లేబడెను. “న స్త్రీలు న్యాయాధికారిగారి తీర్పునందలి కొన్ని విషయాలకు ఓటిచ్చు, పోలీసు నూనరింటెండ్మెంట్ గారిపై నభియోగము తెచ్చి పోలీసువారి కీర్తి నిలపవలయునని పెటేటో గారు పసాది చిరి.

కేసు కథ

కపాడియా యను వైద్యుడు కొలదికాలము క్రితము దొంగపాట్లు (స్కీలు)ను 12 గంటలదాక తనయొద్దకుంచుకొని నది కార్డు గురారు కేసుచేసియుండిరి. అపుడు ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుగారు కేసును చక్కగా విచారింపి వాకు వచ్చి: సాక్ష్యములనుండి యెంతవాగ్రతగ పరిశీలించినను కపాడియాపై కేసు మోయదు. ఇంతయునామునకు ఇంత ధ: నష్టమునకు కార్డు గురారే కారణభూతులనియు మేజిస్ట్రేటుగారు నుడివియుండిరి. హోమా మెంబరు గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున సద్యా నమతోపై కోర్టు రు గారు కపాడియా గారిని అరెస్టుచేసి ర నియు కోర్టు లో క్రాను కరీకుచేయ బడునపుడు జబ్బుల పడియుండు కారణమున చక్కగా నిలవ జాలకపోయిరి. కార్డు గురారిపై, తనతీర్పు నాధారముగ జెట్టకొని శాసనసభ్యులు అభియోగము తెచ్చుటకు నాలోచించుచుండిన వినిన మేజిస్ట్రేటు ఆశ్చర్యపడుననియు తెలిపెను. ఇంతలో సభి ఆపబడెను.

బీహారు శాసనసభ

ఫిబ్రవరి 28:— “జిల్లాబోర్డు సభ్యులు నిర్ణీత కాలమున నభ్యుత్థుల నెన్నుకొనుటకు బూనుకొనకుండిన స్థానిక ప్రభుత్వమువారు నియమించవచ్చును” అను తీర్మానమును హాలాటు గారు పసాదించిరి. కొంతవచ్చి జరిగిన తరువాత యోబునకు జెట్టబడెను. 27 మంది ప్రతిపాలముగను, 18 మంది అనుకూలముగను నమ్ముతులిచ్చిరి. కనుక ఓటిపోయినదని తెలుపబడెను.

రాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు ప్రచారకుల సమావేశము

ప్రస్తుతము జరుగదు

ఇదితరకు ప్రకటింపబడిన రీతిని చెప్పపుకొన్న ఖిలాఫతు ప్రచారకుల సభ, చెన్నై పురలో నిపుడు జరుగదు. మార్చి 4 వ తేదీ 1920 ఖిలాఫతు ప్రచారకుల జరుపుటకు భారత ఖిలాఫతు సంఘమువారు నిశ్చయించినందున సీ ప్రచారకులసభను నిలువలసినవచ్చినది. మరల నెప్పుడు జరుగునదియు ముందు ప్రకటింపబడును.

శ్రీ యుత

దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారు

ఈనెల 26 వ తేదీని చెరసాలనుండి

వదలబడుదురు

విలూరు వాస్తవ్యులను ఒక సంవత్సరము కలిగి నమర విందుచున్న వారు నగు శ్రీ యుత దుగ్గిరాల కృష్ణమూర్తిగారిని ఈ నెల 26 వ తేదీని చెరసాలనుండి విడతెవరు మీ మిక్కిలి జబ్బునీతిలోనుండి ముచలించుకుండ కాన్యానానానగివనభవిం చిరి. వీరికి స్వాగతి మొసంగుట కేర్పాటుజరగున్నది (కంటివాల్)

పవిత్ర ఖాలిఫా పతాకము

అజ్మీరుకు తీసుకొని వెళ్లుట

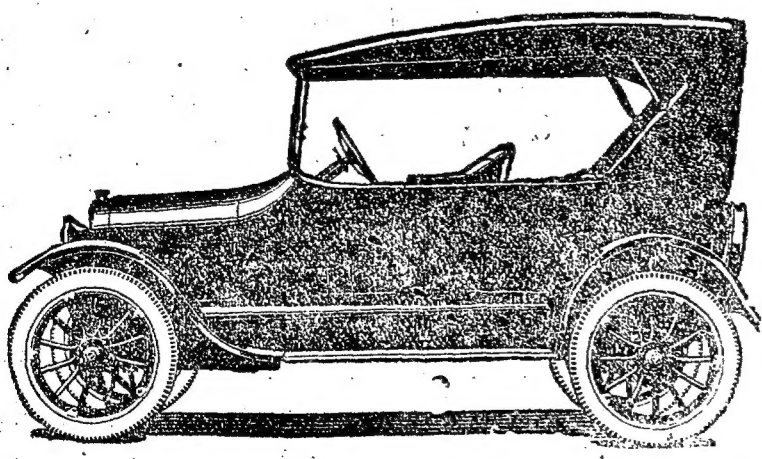
ఖాలిఫాగారు కంపితపతాకమును 22 వ తేదీనాటి బొంబాయినుండి అజ్మీరు తీసుకొనిపోయిరి.

లాహోరు నేషను పత్రిక

ఉప్పుగురారు సంపాదకత్వమును వదలివేయుట
లాహోరు నేషనుపత్రికా సంపాదకు డగు ఉప్పుగురారు రాజీనామా నిచ్చిరి.

చిత్తలెటు మోటారుబండ్లు CHEVRELETT MOTOR CARS

ప్రపంచమంతటను చవుకయగు మోటారుబండి యిదియె వెల 3600/- రూపాయిలు
మీరు 3600 యిచ్చి యీబండిని కొని ఒక లైసెన్సుకమాత్రమే 15 రూపాయిలు ఖర్చువెట్టవలెను. ఈ క్రింది ఆధనపు సామానులు కొన నక్కరలేదు.
ఒక స్పీరుటైరు ట్యూబు 100-0-0 స్పీడమీటరు 60-0-0 మాగ్నెటోవాటిఫికేటింగు 250-0-0 సెల్ ఫోన్ స్టార్టరు 400-0-0 మొత్తము. రు. 810-0-0

మీరు యీబండిని కొనినయెడల సుఖముగా న్నిదింపవచ్చును. మొదట చవుకయని ప్రకపడి పూర్తి సానుక్రమం లేనిది కొనినయెడల, చివరకు యెక్కువఖర్చు అవును. రు 3600 లో 810 తీసికేసిన రు 2790 యగును.
ఈ బండిని ప్రకప్తమైన సానుగ్రితో తయారుచేయబడియునది చాలకాలము మన్నన—యికిర విషయములను వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. స్కంకరిగారి, అద్దికగారి అమూల్యమైన బండియొక్క చువ్రలేదు. స్పీరుసామానులు యెప్పుడున్న అంతిమమున్న వోరకును గుటూరు, క్రెస్టా, గోదావరి, విశాఖపట్నం సము ఏజెంట్లు.
కరస్పాండర్సు 9 బ్రాడ్వే } యింగ్లీషు నైకలు మోటారుఇంజింపొర్లింగుక పొని
మద్రాసు అని
చాయవలెను.

కాకినాడ, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సం. ఫిబ్రవరి 24-వ తేది

శనివారము

పీలు ప్రభువుగారి ప్రకటనము: శాసనసభ్యుల ఆగ్రహము

సంస్కరణములను మార్పులకు పీలు లేదని పీలు ప్రభువుగారు తెలిపిన సంగతులకు సామాన్య శాసనసభ్యులు కొంత దూరము తమ ఆగ్రహమును తెలిపి చర్చను విరమించిరి. ఫలిత మేమయ్యెను? ఇంతవరకును శాసనసభ్యుల కోర్కెకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారయినను అనుకూలరని భావింపబడుచుండెను. అదియు సత్యము గాదని, మొన్నటి చర్చలో తెలిసెడిది. 1921-వ సంవత్సరమునందు సంస్కరణములను త్వరలో మార్చవలయునని కోరినపుడు మజందారుగారు తమ తీర్మానమును వదలుకొని, సర్ విలియం విఫ్ సెంటుగారి సవరణ సంగీకరించిరి. అంతట తీర్మాన మేక గ్రీవము గనంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వసభ్యుడు సూచించిన సవరణను సామాన్య శాసనసభ వారందరంగీకరించినందున, ప్రభుత్వమువారి సవరణ సంగీకరించినటుల ఎంచుట కెట్టి యాజ్ఞాపకము యుండజాలదు. ఈ తీర్మానమును పై యధికారులకు బంపునపుడు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తమ యామోదమును దెలిపెదరని, శాసనసభ్యులు తలచిరి. ఇటీవల దెలిసిన విషయములబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నున్నదన్నటుల బంపిరి గాని తమ యామోదమును తెలుపక బోయిరి. ఇటుల జేయుటయే వివరీత మనుచుండ, సర్ విలియం విఫ్ సెంటుగారి స్థానము. నాక్రమించిన హెయిలీగారు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమునకు బాధ్యులు గారని దెలుపుట, ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యమగుచున్నది. పీలు ప్రభువుగారి యభిప్రాయములతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పట్టికవ్వడు తమ యభిప్రాయములను సరిబెట్టుకొనుచున్నటుల రానురాను స్పష్టమగుచున్నది. శాసనసభాభిప్రాయమును నెటులనయినను నమర్చించి దానిని కొనసాగింపజేయుటకు బదులుగ, పీలు ప్రభువుగారి ఆడుగులకు మడుగులాత్తుటచే, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తమ వ్యక్తిత్వమును కోల్పోవుచున్నారు. ఇటులనే పెక్కు విషయములందు ఇండియా మంత్రిగారికి తోబడి, ఇండియా ప్రభుత్వము బిట్టిప్రభుత్వమునకు సబాడ్డి నేటు శాఖ యను కర్జను ప్రభువుగారి సూక్తి, సార్థకము జేయుచున్నారు. సర్ విలియం విఫ్ సెంటుగారు వెనుక నెక రీతిని బలుకగ, వారిస్థానము నాక్రమించిన హెయిలీగారు పేరొక రీతిని బలుకుచు, వెనుకటి సందర్భములను నిరాకరించుచున్నారు.

పీలు ప్రభువుగారి ప్రకటనమువల్ల తమ అసంతృప్తి దెలుపుటయే తీర్మానోపపాదకు లగు రంగాచార్యులుగారి యుద్దేశము. శాసనసభ్యులు చేయగలిగిన దదియేగద. విప్లవము దేశమును భయపెట్టుచుండగ, మితవాదులు ప్రభుత్వమువారియంద జేరిరని, పాపము రంగాచార్యులుగారు జ్ఞాపకముజేసిరి. ఇట్టి రాజభక్తిపరుల తీర్మానము గూడ తోసివైచుట రంగాచార్యులుగారి కెంత యో కష్టముగ నున్నది. శాసనసభవారు చేసిన

తీర్మానము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిని వెనుకబడననని, డాక్టరు గవరుగారు తెలియజెప్పిరి. పీలు ప్రభువుగారు తమకున్న యవకాశముల నయిన నుపయోగించి, సంస్కరణములను విశాలపరుపక వానిని సంకుచితపరుప బూనిరి. హిందూ దేశమున తమ జోక్యమును తగ్గించుకొని, వీరు మరెవరిని శాఖలను మంత్రిల కిచ్చి యుండవచ్చును. ఇందుకు మార్గము, వీరు తమ అధికారము నింకను బలపరుచుకొనుచు, సంస్కరణములలో నభివృద్ధి జరుగదని దెలిపిరి. మజందారుగారి తీర్మానము, సంస్కరణములు బుట్టిన ఆరుమాసములలోనే జేయబడెననియు, సంస్కరణముల యభివృద్ధి గూర్చి విచారించుటకు వ్యవధి లేదనియు, పీలు ప్రభువుగారు దెలిపిరి. కాని, ఇప్పుడు రెండువత్సరములు గడచినను, ఇంతవరకును ఏచర్చను దీసికొనరయిరి. విచారణసంఘమువారు వచ్చి విచారణజేసినను, ఈ విషయమును నిర్ణయించుటలో కల ఆరువత్సరములకు ననియు, ఈవ్యవధి చాలదాయనియు, డాక్టరు గవరుగారు గుచ్చుచున్నారు. సామాన్య శాసనసభ వారిది వర కంగీకరించిన తీర్మానము గూర్చి యూరపియను సభ్యు లిప్పుడు సందేహము జూపుట, మిగుల నసభ్యముగ నున్నది. సత్వర స్వపరిపాలనా సిద్ధి వీరి కష్టము లేదనుట తెల్లము. సంస్కరణములు గొప్ప పరీక్షయనియు, హిందూ దేశమునందలి ప్రజాసామాన్యమున కేమిగావలయునో కనిపెట్టుట కష్టమనియు, ఆలెన్ గారు సూచించిరి. సంస్కరణములను పరీక్షయనటలో వీరు లాయడుజాడిగా రుపయోగించిన కదమునే వాడుచున్నారు. వీరికి సంస్కరణము యొడ నెట్టిసాదరబుద్ధి గలదో, ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రాష్ట్రముల ధనభారము గూర్చి చర్చించుటలో సభ్యులు పరస్పరముగ నమానాభావము కలకుమున్న గనుబడిచిరనియు, పీలు ప్రభువుగారు భారతీయుల కోర్కెను నిరాకరించు లో, కడవివేకముతో మెలగి రనియు, ఆలెన్ గారి యుద్దేశము.

ఇటుల పరస్పరానుమానము జూపినవారిలో యూరపియనులగూడ గలరను సంగతినీ, ఆలెన్ గారు మఱచిరిగాబోలు! మద్రాసుపక్షమునపోరాడిన వారిలో సర్. గాడ్డను ప్రేజరుగారును, ప్రభుత్వసభ్యులగు మాయరుగారును, మద్రాసుభారమును తొలగింపవలయునని కోరిరి. బొంబాయి తనగర్వమును వెనుక బెట్టవలయుననివీరు సూచించిరి. హేగు అను బొంబాయి సీనియర్ సభ్యుడు. మద్రాసు మొరలను తృణీకరించెను. ఆధికసభ్యులగు సర్. బేసిల్ స్కాట్టుగారు అటునిటు గాకుండ అభిప్రాయ మొసగిరి. ఇట్టిస్థితిలో యూరపియను సభ్యులుగూడ రాష్ట్రాభిమాన ప్రేరేపితై రాలేదా? ఐనచో వారు స్వపరిపాలనమున కనర్హు లని ఆలెన్ గారు దెలిపెదరా? హిందూ దేశ మొక ఖండ మనియు, సాంఘికవిభేదములు పెక్కులు గలవనియు, ఆ ను గారు మామూలుపాట బాడిరి. కాని, కదవత్సరము లలో హిందూ దేశ మొక జాతియగునా, అప్పటికి సాంఘికవిభేదము లంతరించునా యని, డాక్టరు గవరుగారు ఆలెన్ గారి నభిప్రేపించిరి. ఆలెన్ గారి యుద్దేశములు ప్రాతపురాణములని వీరు పరిహసించిరి. మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులగు మాయరుగారు లేచి, ప్రస్తుత తీర్మానము నుపపాదించినందులకు రంగాచార్యులు గారిని తీవ్రముగ నిరసించదొడంగిరి. సాంఘిక విభేదము లంతరించెనా యనియు, నియోజకగణము తన బాధ్యతను గుర్తించెనా యనియు, వీరు ప్రశ్నించిరి. పీలు ప్రభువుగారి నిర్ణయమును వీరుగూడ హర్షించిరి. రంగాచార్యులుగారి తీర్మానము సక్రమాభివృద్ధికి ప్రతిబంధక మగునని వీరియుద్దేశము. పాశ్చాత్య దేశములలో నిష్పటికయినను సాంఘికవిభేదము

లంతరించెనని మాయరుగారుగాని, ఆలెన్ గారుగాని చెప్పగలరా? హిందవస్వపరిపాలన సమస్యవల్ల, నిస్సారమగు ఆజ్ఞాపకము తెన్నియైనను వెలువడుచుండును. శాసనసభ్యులు చలువురు ఈ విషయమై ముచ్చటించకముందే చర్చను నిలిపివైచిరి. తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టిన ప్రభుత్వమువారు తమజవాబును తెలుపవలసియుండును.

చర్చను మధ్యనే నిలుపుటచే అట్టియవసరము లేక పోయెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను వినుటకు చలువురు కుతూహలులుగ నుండురు. సర్ విలియం విఫ్ సెంటుగారు వెనుక దెలిపిన యభిప్రాయమునకును, హెయిలీగారి పుచ్చుదెలుపుచున్న యభిప్రాయమునకును వారెటుల సమన్వయము జేసెదరో తెలిసినచ్చెడిది. అట్టి యవకాశము లేకుండ చర్చ మధ్యనే చాలింపబడెను. పాపము, శాసనసభ్యులు తమ అసంతృప్తిని తీర్మాన రూపమున జూపుట కయినను నవకాశము లేక బోయెను. పీలు ప్రభువుగారినిర్ణయ మటులనే నిలిచి యున్నది. సంస్కరణములను ప్రభుత్వమువారు బుద్ధిపూర్వకముగ మార్చరని కరలాలమలక మయినది. శాసనసభలలో గావించబడెడి తీర్మానముల కెట్టి విలువగలదో, బహిరంతిమయినది. శాసనసభల ద్వారా, సత్వరముగ స్వపరిపాలనమును పొందగలుగుట, యసంభవ మని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. బొంబాయిలో బొంబాయిలో నుపన్యసించుచు, ముందు స్వపరిపాలన మిచ్చినగాని నియోజకగణమును ప్రబోధించుటకు వీలుండదని హెచ్చరించిరి. ప్రజలు స్వపరిపాలనమును ముందుగ పొందప్రయత్నింపవలెను. శాసనసభలలో జేరి ఎంతకాలము తప మొనర్చినను, సంస్కరణశకలములు కొన్ని లభించిన లభించును గాని అంతకన్నను ఎక్కుడు లాభముండనేరదు. ఈ సంగతులను శాసనసభా ప్రవేశ వాడులు గ్రహించి, స్వతంత్ర మార్గమును విషవకుండుట మిగుల ప్రయోజనకరము.

నూతనపక్షపు తీర్మానములు

అల్లహాబాదులో జరిగిన నూతనపక్ష సమావేశపు తీర్మానములు, హిందూపత్రికలో ప్రచురింపబడెను. వానిని జూచిన, నూతనపక్షపు నిశ్చయాలశయములుబయల్పడును. ఇంతవరకును మెజారిటీ పక్షమువారు శాసనోల్లంఘనమునకు దుముకుటలో వెనుకంజ వైచిరినియు, తగుసంచలనము జూపలేక బోయిరినియు, క్రొత్తపక్షమువారు నిరసించుచుండిరి. శాసనోల్లంఘన ప్రయత్నములను గాంధీమహాత్ముడు ఒక్కసారిగ నాపివైచి, బార్డోలీ కార్యక్రమమును నిరూపించుటచే, దేశమున నిరుత్సాహము ప్రబలె నని, వీరు దెలుపుచుండిరి. అట్టివారు శాసనోల్లంఘనము విషయమై ఇప్పు డెట్టి తీర్మానము గావించిరో పరికింపవచ్చును. ప్రస్తుతము శాసనోల్లంఘనము ఆచరణసాధ్యము గాదనియు, దానిని కృత్రిమముగ నేర్పాటుజేయవీలులేదనియు, దీనిని ప్రారంభించుట కొకగడుప్రను నిరూపింప వీలులేదనియు, వీరు తీర్మానించిరి. శాసనోల్లంఘనము నాచరణయోగ్యము గాదని కొట్టివైచిన వీరు, ఈపనినిమిత్రమై ఎంతవరకు మెజారిటీపక్షముతో కలసి పనిచేసెదరో యూహింపవీలుగాకున్నది. శాసనోల్లంఘనమును కొట్టివైచినపుడు, వీరికి గనుపించెడిది శాసనసభా ప్రవేశము. వీరి కార్యక్రమమున, నిర్మాణకార్యక్రమ మొక మూల నుండును. ఈపక్షమువారిని కలకు నిలచెదరు. శాసనసభలలో ప్రవేశించినవీర్ములు, ప్రజల సక్రమవాంఛలను చెల్లించవలయునని, వీరు ప్రభుత్వమువారిని కోరెదరట. ఇందుకు నాగిదగ్గరకు

ఎఫ్. ఓ. ఆర్. తక్షణమే యివ్వబడును

1-45 బి. హెచ్. పి. "ఆర్" మాదిరి

రస్త్ న్ - హార్ న్సు బై
నూ నె యం త్ర ము

సెల్సు స్టార్టరుతో సహా నెట్ ధర రూ 6870/-

1. సెకండుహాండు 50 బి. హెచ్. పి. గాస్ ఎంజిను

క్రొత్త చార్జి-ప్లాంటులో సహా నెట్ ధర రూ 8600/-

వజంట్లు:-

MASSEY & Co., Ltd.,
ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

TELEPHONE. 1085&1086

Harbour Office 915

కాంగ్రెసు యెడల భక్తి

భారత జాతీయ సమావేశము దేశమునందు విద్యార్థులు లగు మధ్యమతరగతి వారి హృదయ సీమలందు గాఢముగ వాటు కొనెను. మొన్న బి. చక్రవర్తిగారి గృహమున జరిగిన వివిధ పక్షములవారి సమావేశమునందు రాయ యతీంద్రనాథ చాదరి బాలు వసంత కుమారబోసుగారు కాంగ్రెసు నెడల తమకుగల రాజభక్తిని తిరిగి వెల్లడించిరి. వీరి వచనములవలన మధ్య తరగతులవారికి కాంగ్రెసు నెడలగల భక్తి వెల్లడయినది. వీరిరువురును చాలాకాలమునుండి కాంగ్రెసు శిబిరమునందు పనిచేయుచుండిరి. కొందరు ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు మొక్క అధ్యక్షులును ప్రక్షింపించుచుండిరి. అట్టి సమయమున వారు అధికభక్తితోడిను జట్టుదలతోడను తమ భక్తిని గురించి గావించిన కథలమును గాంచినయెడల ప్రతికూలులేని యొనర్చినను జాతీయ మహాసభయొక్క ప్రతిష్ఠ గాని బలముగాని కొరవడదని చెలియగలదు. వసుతి కుమారబోసు గారు ఇదివరకు కంగ్రెస్ ప్రియ కాంగ్రెసు సంఘమున కభ్యర్థులుగ నుండిరి. ఈ కాలమున మనయెడల విరివిగ నుద్భవించుచున్న లీకులను కాంగ్రెసులో బోల్చునెల్లించరాదని యువీని యెఱిగినినా సమకాలీనతరమనియు యతీంద్రనాథరాయ గారు ఆసమయమున సభ్యుల హృదయములకు నచ్చునట్లు వెల్లడించిరి. కాంగ్రెసు యొద్దకు సంఖ్యాపూర్వకముగా నమానముగ నీదబాలకుంటిననియు వారియభిప్రాయములతో దానేకీర్తి వింపబాలననియును అయినను కాంగ్రెసు యొక్క అసమాన ప్రాముఖ్యమును దాను మరల జాలననియును ఈ మహా ప్రతిష్ఠాపనము నకు బుద్ధిపూర్వముగ గాని తెలియక గాని చెరువుగల్గించుట ఘోరపాతకమనియును నుడిచెను. "కాంగ్రెసునకు గలుగవచ్చుచుండా నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారికి బి.మ.జే.కూ.పే" అని అడిగి చక్కవర్తి గారిగృహమందునుడిచెను. యతీంద్రనాథరాయగారు రాజకీయములం దనుభవము గడించి ఆరితేరినవాడు. వారుదేశమున కొనర్చిన సేవలనుగురించి అందరకును చెలిసి యుండుటచే నేరుగవిరంపనపునరుములేదు. వారి దేశభక్తిని అనుమానింప వీలులేదు అతీను ప్రజలందరూ పేరు గొరవములను పొల్పినెను. ఏరానీయుగము

నందునుజేరడు. శివకుమారుగారితో కలిసి ఎంతవూదయ్యూర్వముగ పనిచేసినో నురేంద్రనాథునితో కలిసిగూడ అంతవూదయ్యూర్వముగనే పనిచేసెను. కంగ్రెసున ప్రభుత్వమున జాతీయతా తరంగము ప్రవహించినప్పుడు ఈతనియం దాయావేశముగలుగకపోలేదు. కంగ్రెసుజనము సం దర్శమున ఈతడు నిరాదంబరముగ కార్యమును నెఱవేర్చెను. కాని తనపేరు మాత్రము బయటికి వచ్చుట కాతని కిష్టములేదు. ఇట్టియారెడు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు తగ్గించుటకు గావించుటకు ప్రయత్నముల గాంచి చాల వ్యవసాదములు దాక్షిణ్యములేదు. జాతీయ మహాసభ యెడల నిట్టి యభిప్రాయముల గలిగి యుండువా రెంతమందియో గలరు. వారియందలి భావములను ఆతడు వ్యక్తీకరించుచుండెను.

కాంగ్రెసు గొప్ప బల సంపన్నమైనది. దానినిమరచుటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వమున చాల స్వల్పసంఖ్యాకులతోనుండి కాంగ్రెసు ఇప్పుడు ప్రహ్వించుచు యాపమును చాల్చెను. సామాన్య ప్రజాసమూహము విద్యాధికులు భాషాధికులు మొదలగు వారందరును తమతమభావములను పరస్పరము చెలియజేసుకొనుటకు కాంగ్రెసు ఒకటియే కూట స్థానమని చెలిసికొనిరి. గొప్పహోదాలలోనున్నవారు కొందరు, కాంగ్రెసు, ప్రజాసామాన్యముయొక్క యభిప్రాయములనుబెల్లపుటలేదని గాంతెత్తికొన్నాముల నొనర్చుటవలననే కాంగ్రెసు ప్రభాభిప్రాయమును బెల్లపుచుండె నను సత్యము చెలియనగును. తనకష్టములను నివేదించుకొనుటకు కిసను (రైతు) కందలకొలిది మైక్లు ప్రచుణ మొనర్చి కాంగ్రెసు సమావేశమునకు వసదించుచుండెను. తన మత సామ్యములను స్థాపించుకొను యత్నములందు మతేత్ర యత్నముగ నొనర్చుచుండిన ఆకాలి, సహాయముకొరకు కాంగ్రెసు వైపుజూచుచున్నాడు. బ్రిటిషు వలసదేశములందు వెలగుండుచున్న భారతీయుడు ఓకార్యకొరకు కాంగ్రెసును వెదకుకొని వచ్చుచున్నాడు. ఇంతవరకును మతకార్యములందును సాంఘిక సంస్కరణయందును నిమగ్నుడైయున్న ఆర్యసమాజముడు కాంగ్రెసు యుద్ధయములం దుత్సాహముతో బాల్సానుండెను. ప్రపంచ వ్యవహారములతో తనకు సంబంధములేదని దలంచుచుండు పరివ్రాజకుడు కాంగ్రెసు కార్యములందు దనకు గూడ సంబంధముగలదని చెలిసికొని కాంగ్రెసునందు ప్రవేశించుచు

న్నాడు. ఇంతయేల ప్రస్తుత జాతీయమహాసభను గాంచునెలదే పురాణములందు బెల్లపబడిన నైమికారణ్యమునందు ప్రపంచదౌత్య నివారణోపాయము నన్వేషించునాడైన మనపూర్వులగు మహల సమావేశము దృష్టియందు గోచరించుచున్నది. కాంగ్రెసు మన హృదయములందు కవిత్వములగు నున్నత భావములను ప్రేరేపించుచున్నది. మనయాశయం లెవ్వములను కాంగ్రెసు యభిప్రాయము దిద్దె నాధారపడియున్నది. మానవ నిర్మితముననే సంస్థయు సంపూర్ణత నందజాలదు. ఎంతయోకాలమునుండి దాస్యశృంగభలము చేచే బాధింపబడుచుండి మన చేవలను బెల్లపుకొనుటకు కాంగ్రెసు సంస్థను నిర్మించుకొంటిమి. అందుచే కాంగ్రెసునందు నూడ సంపూర్ణత లేకపోవచ్చును కాని కాంగ్రెసునంపాదించునన్న మహాసభ తదశను గాని అభివృద్ధిగాని ఎవరు సంకల్పించగలరు? మనము అభివృద్ధిపొందనెంచిన యెడల ఈసంస్థద్వారానే. పొడవీలగును. చాల క్రమ, మత కర్ణదృష్టములను కాంగ్రెసు ఇప్పుటికే చాలవరకు పరిష్కరించెను. మనయందలి విభేదములను చాలవర కప్పుడే తొలగించివైచెను. మనయందు పరస్పర అనుకూలభావములను చాలవర కభివృద్ధి యొచ్చెను. హిందూపులకును పోర్చుగీసుకు శిష్కులకును మహామృదీయులకును అభ్యుత్థముపగెను. కాంగ్రెసు కాంతులను గాంచి విదేశీయులు మనలను గుర్తించుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను బ్రిటిషు పార్లమెంటునందును అమెరికను సెనెటున దును జపాను దయిటు నందునుగూడ చర్చించుచున్నారు. ఇట్టిసమయమునందు మనదేశమునందు మనము మనకాంగ్రెసు పీఠముయొద్ద భక్తితో పుష్పములను అర్పించుటయందు ప్రమత్తులను గావచ్చునా? భారతజాతీయ మహాసభనుగురించి గౌరవలోపముగ ప్రసంగించు భావతీయుడు భారతీయుడు గావాలదు. కాంగ్రెసునుగురించి అలాచనా రహితముగ కొందరుచూచుచు పదములవలన దేశారాధనాపరుల హృదయములకు చాల నొప్పి గలుగుచున్నది వారికిమీద నిట్టి నొప్పిని గలిగించుచుండు గాత యని నమ్మెదము. ఎంతయో యభిప్రాయమును ఇట్టినితిని భగవంతుడు త్వరలో ప్రసాదించుగాక. (సర్వేంబు)

సామాజ్య శాసనసభ

ఫలహారాంతరము సభ మరల సమావేశమయ్యెను. రాయ బహదూరు గిరిశచంద్రబాగ్ గారి తీర్మానము లోదాక నులబడినందున సభలో నూడ అమోచించబడెను.

కెన్యానుండు భారతీయులు

కెన్యానుండు భారతీయుల స్థితి యింకయు చక్కఁడై లేదనియు అయికోపియు లాభూమిని భారతీయుల పీడించెదమని తెదరించు చున్నాననియు అచ్చట హిందువులకు సమాన హక్కులు ప్రసాదించబడునంత భారత దేశమున కృష్టి యుండదనియు పార్వభాముని ప్రభుత్వమునకు ప్రతినిధిగారు తెలుప వలయును.

ఉపపాదకుడు పెద్దవ్యాఘ్రమును చదివెను. మొన్న అయికోపియులు జేసిన తెదరింపులను, భారతీయులు విజృంభణను గుర్తింపుదమను, "హిందీ విభేదముల" బిల్లులో కానియ హామీలనుకూడ హక్కులు యిచ్చుట వలయునని ప్రభుత్వము వారు తెలిపిరి. మా కోరికలనుకూడ హక్కులు అయికోపి బిల్లును మేము గోరనూడదా? అని ప్రశ్నించిరి.

సర్ సర్వాధికారి

మనము యిప్పుడు భారతీయులకు అయికోపియులకు గల విభేదముల నిర్మూలించు ప్రయత్నించి మన ప్రభుత్వము వారికి మన పరము పోల్పాడ సహాయపడుచుంటిమి కానియలో నూడ విభేదములు అంజరించుదా? కాంతి భారతదేశముల నెల కోర్చుచున్నాము.

డాక్టరు ఘోరుగారు

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నందెచటగని బానిసల ముడి బాడలకు ప్రాప్తము. ఇంటియలు సమావేశమున హైందవులకు సామ్రాజ్య పోకర్తి మొసంగబడవలయు నను తీర్మానములలో బెట్టుబడి యుండలేదు.

జింనాధదాస్ ద్వారకదాస్

1918 సంవత్సరము ఇంటియలు సమావేశమున భారతీయులకు కెన్యానుండు సమాహమ్మ ప్రసాదించ వలయునని తీర్మానింపబడెను కెన్యానుండు అయికోపియులు బానిస తెదరింపులు, భారతదేశమునకు కొంతమంది విప్లవ కాదులు కాన పోల్లం ఘన మలన నెంతి ఫలము కలిగిందో అంతమేలయు యిచ్చును వేరుగాదు. శ్రేయశాసనము తెదరింపులు నది దౌర్భాగ్యమునకు బూసకొనినయెడల ప్రభుత్వమువారు తమలనుకూడ సహాయించి దాని నెలగ ద్రోవకు జీతకడదీయరు.

గౌ. శర్మ గారు

ప్రభుత్వమున తీర్మానము వామోదించును పోరాటముల పోరాడుటను గూర్చిన సాంబిధానము గోర్కి కట్టానిందిరి. కల్యాణిలో ప్రభుత్వమునకును ఇండియా అధీశుడను అయికోపియునకును రాయబారములు జరుగుచున్నవి. కాలనీలో బిరోపియనులు భారతీయుల యెడల బాధాభావమునకై భూమిని సహకరముచేదు. భాగ్యత నెడింగిని బ్రిటిషు వారలకు దౌర్భాగ్య ముహించును బిరోపియు తెదరించును సామ్రాజ్యమున కవకారము జేయవచ్చును. ఈ బాధి పాంశ దాయమునకు నిబద్ధముగ నడుచుకొను. సంస్కరణములు హిందూదేశమున కొంగు బడినపుడు హిందూదేశములకు మనము గాంధీయి కెన్యాలోనూడ బిల్లి నందర్భముకై రిటర్నించినది యెంచవచ్చును. బ్రిటిషు వారివారు తమ హక్కులనుకూడ బాటికై పోరాడుదురుగాని పెంపులు ప్రభుత్వము నిర్మాణ చేయునో అతియ్యును కరపాపించురు. కల్యాణిలో గర్భియ కెన్యాలోని ప్రభులులకు నమంబులకు రాదని ముత్యులించు వాగుండును.

తీర్మానము ఏక గ్రీకుముగ వామోదించబడెను.

వీలుప్రతిటన ఆక్షేపణ తీర్మానము

రంగారామి గారు

ఏప్రిల్ 1921 నెల 29 తేది తీర్మానము నుకూర్చి పీఠగారంబిన ప్రతిటనమీర్చి అందర్కృష్టి కలముగ నున్నది ఇండియానుండి కై సాయము గావించిరి. ఇతేముని యావచ్చెంద్రి కొరుచున్నది. తీర్మానమునకు పొందింది పీఠ ప్రభువు మాంటాగ్యు గారు తయ్యకైతే అధిక్షేపణ తీర్మానము కై ప్రకటించుచు తెలిపినకే తిరిగిచెప్పిరి. మాంటాగ్యు గారు తమకై యధిక్షేపణ తీర్మానమును తిరిగించుకొనుటకు యు

క్రితో ఉభయోక్షములను నిందించి. మాదేశీయులు సంస్కరణములను పూర్తిగ నంగీకరింపలేదు. పీఠమున బిరుదులనుకూడ తీర్మానము సరిపోవునోమా మాయమన్నాము తీర్మానమున యిచ్చునది యెచట సరిపోవునది యె తెలిసి నది. ఏడువేల మైళ్ల దూరమున నున్న ప్రభుత్వము ప్రస్తుత మిండియాలో నేమిజరుగుచున్నదియు తెలియుట కష్టము. ఇండియాపాలన బాధ్యత ఇండియాప్రభుత్వమునకు మార్చవలెను. ఇండియానుండి పాలనపద్ధతి యెట్లు విస్తరింపజేయవలెనో తెలుపలేదు. సంస్కరణచట్టము అనకాక మిచ్చు అధికారములకు సహితము ఇండియాప్రభుత్వమున కిచ్చుకుండుటయేగాక యీకేమునై తమకు గల యధికారమును మరింత వినియబడెను. బ్రిటిషువారు హిందూదేశమునకు రాక పూర్వము దేశమున హిందూతదేదను వారిని రంగారామిగారు ఇండియి. పూర్వము పంచాయతీపద్ధతి యుండెడిది. అదినములు తిరిగిరావు. ఇండియానుండి అనధికారులనేగాక ఏప్రిల్ తీర్మానములో పాల్గొన్న ఇండియా ప్రభుత్వము నుకూడ తిరస్కరించెనని చెప్పిరి.

మాంటాగ్యు హెయిలిగారు:- లేదు.

"పాల్గొనిరి. లేకున్న అప్పుడేల ప్రతిపూలార్చి పాయము నిర్వహణదే"ని కొందరి మాటలు వివదలెను.

రంగారామిగారు ప్రసంగమును పొగించిరి. దేశమునందు విప్లవ మాన్చుమైనపుడు తిరస్కరణ ప్రభుత్వమునకు మడిపున మై నిల్చిరి.

ఈశ్వరశర్మగారు

ఈ సమస్య రాజకీయ ఉద్యమమునకు సంబంధించినది గా ఇ గాంధీయో తలంపడుటకు వోచనియెను. ఈ సమస్య మానసిక ఉద్యమము వారణమున కల్గింది. బాధ్యతాయితీ ప్రభుత్వము యింకెక్కడో కచ్చింక క్రేయస్కరములేదా చెడు కేరములకు ప్రకారము వాటిల్లును.

సర్వాధికారి గారు తీర్మానము వాదించిరి.

మాయీర్ గారు

అధికార సభ్యుడు మాంటాగ్యు గారు వాదనలు ప్రభుత్వముకేరపున రంగారామిగారు ప్రసంగము తిరగించు నూచక మని చెప్పిరి. ఇల్లిప్రసంగము ఇండియా భవిష్యదభివృద్ధినికూర్చి సంకేతము బుట్టించుననియు, హిందూ దేశము సామ్రాజ్యములో సమానహక్కులను గల్గియొందెదలనియెడల మొదల మొదలగ ప్రాంతీకప్రతిష్ఠాపనల నుండకొని పనిచేయవలెను. ప్రజాస్వామ్యపాలనము హిందూదేశముగీరించునని స్పష్టమగుచు మాదేశీయులు నిశ్చయముగ తెలియగోరును. ఈ సభవారు ఇండియానుండి వెలుకూర్చుము బుట్టెనని యనుచున్నా; కాని బ్రిటిషు ప్రజాతీయత నై నో. ప్రమాదకరమునకు పరిమిత బాధ్యతను బెట్టిన ప్రసావకలెను. కాసలభ్యులు క్రేయముగ అభివృద్ధిగోచరవలె బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు గాని ప్రజలకు గాని విశ్వాసముగ వదలుకొననూడదు. వారు తమ దేశములో సంభుభేదములు పోషించుచును ప్రజలు తమ బాధ్యత తెలిసి ప్రజాస్వామ్యపాలన మంగీకరించుట కిచ్చులవారని కాదున్న సభ్యుల వమ్మించగలరా? అభివృద్ధికై తీర్మానము కొరు వారు బ్రిటిషు పార్లమెంటు కంగీకరణముగ నందు కర్తవ్యని, పని మితిని నిర్ణయింపవలెను. ఇండియానుండి సక్రమాభివృద్ధి ప్రశ్నను ఆలోచించ నిరాకరించినయెడల యీకేమున సక్రమాభివృద్ధికి మహాకళార మెంచును. రంగారామిగారు తీర్మానము ఏప్రిల్ సభ్యులకును పార్లమెంటుకును బాధ్యతాయితీ భంగము కల్గించునగాన దీని వామోదించ ముందుదని మాంటాగ్యు గారు జేసిరి.

ఎల్లెన్ గారు

అసాధారణప్రతినిధి, సంస్కరణములు ఒకగొప్ప తీరక్షమునికల్పి. హిందూదేశము వికాసమైనది. విజయుగ జనపాదు న్యయునకు గాకలసిన జేడియో ప్రసించుట కష్టము. అసాంధా జయుగ గాంధీ హిందూదేశ సామ్రాజ్యమును కాకలెనది కొరుకునై తెలుంగుచునది. ("మధు" "మధు" అనికేలు) అయిన సమాధి కాపున పన్నులను కొరదని ము తెంచి యుండురు. రాష్ట్రీయ కర్షకులు వివయమై నేటి యువకులు రాష్ట్రీయుల వారొందొరులనై యుండునూపుట గాంచితిమి.

గిన్నాల్ గారు

అర్హా జేతకడుటకు కొరుంది. ఇండియానుండి వాగ్రతను నూదించుటలో నిజమైన రాజ్యకర్తలకేతను వామో.

మానర ప్రతిష్ఠాపనలు మెల్లగా వృద్ధి జేసవలెను. "లాంటి ఆర్థము" ను నిలుపుచు జనులను వామోదించుచు దృఢముగ ప్రభుత్వ మున్నంతికాలమును ప్రతిష్ఠాపనలు వృద్ధి జేందవలెను. మామో మెంబరుగ హెయిలిగారివాసమున రంగారామిగారు కచ్చింకతీర్మానమున లాభముండదు.

గౌరుగారు

"మనము చర్చించుచు 1921 నెలమెందులో చర్చించబడి అప్పుడు హోమ్ మెంబరుగానిండిన విలియం విన్సెంటుగారి సలహాకై ఏకగ్రీకుముగా వామోదించబడిన తీర్మానము"ని గౌరు గారు చెప్పుచుండనే మాల్ కాం హెయిలిగారు అడ్డునడి "నిశ్చయముగ కాద"నిరి

గౌరుగారు:- హోమ్ మెంబరు గారు యాతీర్మానము అప్పటి హోమ్ మెంబరు సలహాకై గానింపబడ లేదనుచున్నార కాని "ఇండియన్ హోమ్ సర్క్యూల్" పత్రికలో హోమ్ మెంబరు పరకణ నంగీరించి వజుంచారు గాక తమతీర్మానము నుపసం హరించుకొనినది తెలుపబడెను. విన్సెంటుగారు తమకాక్షేపణ లేదని చెప్పిరి. ఈ సభాని ఏ గ్రీకుముగ నికరచే వామోదించ బడెను. ఇట్టిసందర్భములో ప్రభుత్వమువారి రిపరకణ వామోదించి తమ కాంటిను తీర్మాన దీనిని నా యిం టు సలహాగా ఇండియానుండి కంపుటగా తమ బాధ్యతను త్రోసి వేయకలరు.

మాల్ కాం హెయిలిగారు:- ఏమి కాంటిను?

డా. గౌరుగారు:- అతీర్మానము ఇండియానుండి కంపుటకులో యిండియాప్రభుత్వమువారు వివరముగ సలహా నిర్వహిస్తున్న నది ప్రభుత్వ సలహానియే భావించవలెను. ప్రస్తుతవిధానము అభివృద్ధికియ్య అనకాకములనుకూడ ఇండియా నుండి అనుమతి నియ్యలేదు. ఇండియాప్రభుత్వము 19 ఎ. క్లెక్టరేండ్ అయిన ఇండియా ప్రభుత్వమునై తన యధికారమును తగ్గించుకొనక చున్నా. 45 ఎ. క్లెక్టరేండ్ మంపులకు మరికొన్ని ప్రభుత్వాంతర కాపుల నియ్యవచ్చును. పార్లమెంటు అభిప్రాయమును పొంద వచ్చురకే. యే నబంధనకైకడ ఈయన చేయకర్తిన యీ కార్యములు చేసినయెడల హిందూదేశము మరికొంత స్వతంత్రము పొంది యుండెడిది. ఇకనుకొంతకాలము గాంచివలె. ఇండియానుండి వాదనలు. తీర్మానము గానింపబడి నప్పటికి 6 మాసముకై గలిగించెను. కాని అయిన తీర్మాన మిచ్చుకాటి 18 మాసములు గలిగించెను. ఇదిగాక ప్లాట్టుటరీ ఏమిటివారు నియంత్రించబడి దేశమునందు పట్టుటను పొగించునకి 8 యే ద్రుపట్టుకు. కాపున సంస్కరణములందభివృద్ధి యొజించునకి 6 యేంద్రకాలము గలిగించును. అధిక సంస్కరణము లొంజుటకుకూర్చి విచారించుటకీ త్వకధిచాలరా? ఈ తీర్మానమునై పోట్ల నిచ్చునెడల ఇండియానుండి కై తెరము బూసుట యగునని చెప్పిరి. రంగారామిగారు గాని నేనుగాని చరియిక్కుగని యెంతమాత్రమును కట్టి ప్రాంతీకదేయంద లేదు. మేము కోరునది కేంద్ర కాష్ట్రీయ ప్లభుత్వములందభివృద్ధి యుండవలెనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము ఇండియానుండి అధీనమునండి మిక్కిలి జేందవలెనయ్య. ఇప్పుడు మాల్ కాం హెయిలిగారినిరి "హిందీ యందును నెలక మాకకట్ట" (పార్లమెంట్) హిందూదేశమున భిన్న వాతులు, యంపు ములు గలవని చెప్పిరి. కాని 10 యే ద్రుల హిందూదేశము ఖండ ముగా నుండదని ఎలెనుగాక చెప్పులరా? (పార్లమెంట్) 10 యేంద్రలో సంభుభేదములు వాటంతిని సహజముగ నెంచువా? ఎలెనుగాక వాదములు నిలుకలాలవు.

పాంశంకాలము 100 లగులకుకే కావలెనెల్ల కొప్పు గాక చచ్చి నిలుపవలసినదని కోరిరి.

జమ్నూదాస్ ద్వారకదాస్ గారు:- చచ్చి నిలుపుటకు యెందు అసభికారకభ్యులకు ఎలెనుగాక వాదములకు సమాధాన మిచ్చుటకు అనకాకమిచ్చుట సమంజసము.

8, 9 గురు తీర్మానమున కనుకూలముగ మాట్లాడి రినియు ప్రతిపక్షమున యిచ్చుట మాత్రమే మాట్లాడి రినియు ప్రెసి డెంటు తెల్పెను.

ఏమిట రంగారామిగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఇండియానుండి, ఏపెంట్లీ కైరము కల్గించుట తమ యుక్తే కేముకాదు. కొందరు అభివృద్ధిజేదరు. ఇతరమువారు అభివృద్ధి జేందని కలెకు. మిక్కిలి వామోదించు యీ కర్తవ్యముగానిదాని. దీనికాదాము నెలకలములు గావు. ఎలెనుగాక యీకేము గాకాభి సామ్రాజ్యముగ యుండటం కొంజనులలో పోరబడిరి. పీఠము సర్వములు హిందూదేశము కల్లు విచారించిన వారు విచారణ తెలియనివారిని నూదించును. దేశమునూ తి బానికంతు మాకకట్టక కేరీయును. ఏదేముం దైను యెమియు నెల 10 ని జంపామాన్యము గాక వివ్యావంతులై దేశమున కేది శ్రేయ స్ఫురణకలగోచించు పట్టుచు. ఈ తీర్మానమును నేను తుర సహించుకొనెను. ఈ చర్చను పరికించి ఇండియానుండి తన ప్రతిపక్షమై యీకేము నిమిత్తమై ప్రసించునని చెప్పెదను.

ప్రెసి డెంటు:- చర్చనిలుపుట ప్రస్తుతకర్తవ్యము.

హెయిలిగారు చర్చనిలిపివేయవలెను తమ యుక్తే క క లేదని. కాని అట్లునిలిపి వేయునెడల ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటలేదని రి వాద్యచేయవలెను.

తీర్మానము పూర్తిగా చర్చించబడెను.

సభ కేనివారముకాటికి నిలిపివేయబడెను.

[ప్రాచీనకాలములందు ప్రాచ్యదేశములందే ప్రతిభి ప్రభుత్వ మారంభమాయెనని, కొన్ని ఋతుక్కులను ప్రమాణముఁ జూపి, క్రద్ధానందస్వాములు, నుమారు పదిసంవత్సరముల క్రిందట Vedic Magazine లో ఋజువు చేసెయున్నారు. అది చేరుక విచారించుదము.]

దాద్ర్యముచే భవత్పద్య యుక్తికమై, స్వాస్థ్య పర మొక్కచై, కలహములు మెండై జంతులు ఒకరినొకరు నమ్మట యనునదియే యెరుగివా రైరి. పదిసంవత్సరములనుండి నం దైదుగురికి గరిపోవు నాహర మిచ్చిచో వారందఱను కొట్టుకొని, అన్యోన్యము వైరము బూనుదురు. ఇంక కాంతి యేది, కమ్మక మొక్కదీది. ఎర్రపాపానుల స్థితి యిట్టిదియే, తరువాత కాలములో వై శ్వ ర్య ము వచ్చి న ప, వైశిష్ట్యము దుర్గుణము పోకబోవుటయేగాక, యైశ్వర్యముతోపాటు నవి యను వెంపొందుచున్నవి. వ్యాకసాయకులను వర్తకులు నమ్మ బాలరు, వర్తకులను వారు నమ్మలేదు. వెట్టుబడిదాదని కొలీలు నమ్మరు. ఒకరి కొకరు సాయము చేయరు, అడవలన ప్రభుత్వమునకు ప్రతిభి నొక్కొక్కరినొకరినొకరు యెట్టిగుణము లు సాధ్యమను కలవాడు అనవిచారణకంటె ముందును ప్రధా నముగను, నాతడే కాఖవాడను విచారణ చే యుచు దీనిబట్టి భావముగా కడుము చేర్చుచునది. కనుక ప్రభుత్వముకేయట కని కూర్చుండు ప్రతిభులలో ప్రతివాడును, ఏదోయొక కడు ముదారికి లాభము చేయలేనను తెలుపువాడే కాన నమద్వైక్యల వాడొక్కడు నుండడు. ఏదెవడును చచ్చుచు దిచ్చిను వీరిందరు వాడప్రతివాడములు జరిపి తుడవ వోట్లకు వెట్టుదురు భాగుగా ముట్టాడి మనముల రంజింప చేయాలనని కడుమునకు వోట్లె క్కువ వచ్చును. తక్కినకడుములవారు నోరుమాసికొని యూర కుండురు. మొదట ప్రతిభి యగుటకు వోట్లసంపాదించుట కొక తీర ప్రజ్ఞ కావలయును. అట్టి ప్రజ్ఞ గాండె గాని ప్రాతినిధ్యమున కెంత యర్హత యుండెనను, వైకంగాలదు. పాలనముగాని కా శ్రమలందు గాని యే విధమైన ప్రజ్ఞ యు లేని కొందరు ధనికులు వోట్లు దెచ్చుకొను ప్రజ్ఞ కలవారగుచుండురు. పాలనార్హతను వీరికిని పోటీవచ్చును. సర్వభముల పాలనార్హతయను గుణగణమును గల యభిర్భి; వోట్లు సంపాదించు ప్రజ్ఞముకట్టి మాత్రము నృద్ధికినికొనిన యభిర్భి పోటీలో నొడివోవును. తమగా నిట్లే జరుగుచుండు ను. జనులను భవముచే నాకర్షించి మోసపుచ్చుట నుభయకదా! అట్టిదోపాయన ప్రజ్ఞాకంతుడు, చేయునది లేక యింటనుండి పోవము, పాలనముగాని లాభమును విప్పించి ఖండించుచు మంచిమార్గములనుక జూపుచు ప్రాయముండును. ఇట్లు ప్రజ్ఞాకం తుల కనజ్ఞతతో ప్రభుత్వము ముగియను. బాగుగ్గునులను మామజేయినేర్పిన పోటీకుడు వైకెక్కును. ఇట్లు చెప్పటచే న్నల్పసంఖ్యాకమైనను, సమద్వైక్యము కనుక ప్రభుత్వము లలో పాల్గొనుటకు నా లేక నోవుచున్నారని నాయకమును కాదు. ఇక నాకభిలో చర్చజరుగుటకు వోట్లుకువెట్టుట విచిత్ర ముగా నుండును. బిగ్గరగా నుపస్థాపించి మనల గరగజేసిన వానికడుమునకు స్వాభావికముగా వోట్లువచ్చును. అది తీర్మాన మగును. దానినిబట్టి రాజ్యనక్రము దిరుగను. అనగా సభలో నెట్లువచుండి యానయముగా వోట్లచ్చిన కడుము సాగుచుం డును. ఒక కడుమువారు రెండవకడుమువారికి వోట్లచ్చుటకు సాధారణముగా నుంకింపకు. అంతరి రాష్ట్ర గ వి వ య ము లు కాక విదేశీవయములు వచ్చినప్పుడు, అందరు సభమైన బాధ్యతతో విచారించి తమదేశమునకు వచ్చుకడుములు లేకుం డున్నచు చూచుకొందురు. అందెదగు కేకీకీకీకీకీ. అందులన జేకము మొత్తముమీద బయటినుండి మామవారికి సోభ్యమును భనించు చున్నటులను భవమిచ్చును కన్నును. కాని యంతక ప్రజ్ఞులై కలిసికొనినాటికి న్యాయ దోషభూయిష్టముగ గన్న దును, విశ్వరూపు, స్వాస్థ్యము, సోభ్యమును గల కొలదియం దికి జనసమూహము లొంగి వైముడికి దూరమై విలపించుచుం డును. మనము నవనించుటకు ఎంత నల్పమిచ్చుచుమోను, ఎం తయించి వివయమైనను చచ్చుచు వచ్చినను ఒక విధమన నికా యాధమగు యాధము జరుగను. అందు దైనిచెగా కల్పించి నవారి కనుమలము. కాన్యముల నింకలము జరుగచుండును. సాజముగ నోడిన కడు. దె మోడుట, కలిది. కడుమె జరుల గెట్టుచుండుట సంభించును. ఇట్లుగానుండలి కూలెటకు మిట్లు ఎట్లు జరుగుటకు నుండియో క్రొవడి కేటికి విస్తృతి. ప గలిగినది. భవమును సోభ్యమును ఆనభవింపవాచును వారికరై యాకాంతిపరికాంతు లగువారును అను రెండు ముఖ్యయైన భాగము లేర్పడును. ఇల్లర దూర జే కి యు లకి మొదటి వారిదేశయే దెలియును. కాని, రెండవవారి దుర్గత దెలియదు. ఇట్టికసాటు జనులకు సోభ్యమున కవకాశమే లేకుండుటయే ప్రభుత్వపు దోర్మార్గము. మరియెండు లాభము లేనిధాన ముండు గలవు. వోటిచ్చువాడు, కొంతపన్ను చెల్లించువాడై యుండ వలెనట! దీనికగ్గమేమి? జనులకందరకు న్యాయము జరుగుటకు అనగా భవమందు భవమీనుని బాధించ కుండుటకును బలం తుడు బలమీనుని బాధించకుండుటకును ప్రభుత్వ మేర్పడినది కదా! కొంతయో ప్తి యుండినగాని వోటిచ్చు నాకేలైతే పోవలెను. ప్తికలవారందరు కలిసి అలాచించి అ ప్తిదినవారిగేమి

వనంతులే ఖలు

33

మిత్రగత్తుమా!

మొన్న చెదరిపోయిన సభలో నుపస్థాపించిన యుపన్యాస కుని కట్టినక్క కలములచే నాతని వైద్యకాల కంతులతో గొంత యాలస్య మైంది. చెప్పక తాతనికి ప్రముఖ నాకోగ్యము కలుగుచున్నది. నీళ్లబిందెలు పోయుకొలది నాకడ దాంధ్రావతి భవమూర్తి యుపన్యాసములనే కురిపింపజేయిచ్చెను. ఆ యుప న్యాసకుని మాటలలో నాకేఖనీ ప్రసంగముండుట నే నదికల కెలుగను. పీఠుట దుందుభి మాఖ బ 2 గురువారము (8-2-1928) ఆంధ్రప్రతి 13 వ పుటలో మన మితులగు శ్రీపు రాణం నూకాశ్రమి పండితులవారు వ్రాసిన "లెలగు పత్రి కలు" అను కథి కల వ్యాసము సాంకమగా రెండుమూడు సార్లు చదివెతిని. వాలో నాకేఖ్యకరమైన మాక్కులు కలిగి నవి. శ్రీ నూకాశ్రమి గారు కేటికైవ మన దేశక్షేమలాభముల నిమిత్త మొక యాశ్రమము స్థాపించిరినియు, నందుండి పనిచే యువాకు "ఆంధ్రదేశపు జుట్టి బన పోలికనకము" అని తలచు నానియు విని నుంకిసింపెతిని. వీ "తరుగది సంవత్సరములు పాశ్చాత్య విజ్ఞానద్వారమున నుపాసించినవార" కుని చెప్ప కొనుటచే గాబోలు వారి యాశ్రమము యాదర్శవాక్యము కూడ వారి నృదహములు పెట్టికవి గీతంతువులచేతనో- లెన్పికక, వర్ణనర్మకవుల మీటరు నడక చేతనో- పాశ్చాత్య తింతువులుగా ముఁపొయిట్లు ప్రదర్శించుచున్నది. వారి కాం ద్రదేశమువైదాక క్తివై- కేటికీకీకీ యభియాను పుట్టుట మన యద్విష్టవిశేషము. వియందువా? వారు భవమతుల-దాత లుకూడ నెంబో తమ విజ్ఞానధనముల దేశమున కర్పించగలరు. అట్టివారే త్యాగిలురై, జీవనోపకరణం, కొంతయునయో గ ముండును. కాని వారి జీవితవిధానము, వారి దినచర్య, వారి తలంపులు, వారి భావములు, వారి నృదహములు కూడ నుం దుగా నాంధ్రత్వము నొందవలెను. వారు మనలేఖ లిడియకుఁ జరించుచున్నను, కలి చిన కివ తేఖ వారు కలగ గానించి నుం ప్పును, వారిట్లు వ్రాసియుండెను. "వారు మామూల-వీరు మా వారు కారని యన్యోన్యమై వలయులు అందరా"దని; యది దుర భిమానపూరితము లని? మనదేశమునందున్న పండితుల, కవుల, నాయకుల, మనువారు మండలాభిమానములచే గౌరవింపక, తమ వారే గొప్పవార నుచున్నారని; నేను వ్రాసిన వాక్యము లువారు గ్రహించియుండిన వారిట్లు వ్రాయుదురా?

"భవమతుల ఆంధ్రకలతా ప్రచారావతీవతుఁ డ య్యస, మొన్నటి తేఖ, వ్యాయుఖంబున నాంధ్రులలో కవి లేడనియు, పండితులకు మృత్యుమనియు చెప్పించియు జేయవలెన్న నదిజేయుటకే కదా! రెండవ దేశన ప్రాతినిధ్యా ద్ధతా విచారణములో ఆ ప్తిని కల్గి ముండుటకూడ నొక ప్రధాన కమయము. ఇంతకంటె ఘోరమైనది మరేమియులేదు. ఇది విప రీత న్యాయము. పాలనావాతుర్వమునకుగాని, న్యాయబుద్ధికి గాని, భవమెట్లు సాధనము కాలదు? తోడ్పడకపోవుటయే కాక నమద్వైక్య భంగకరము. భవమతో నవీనాభివృద్ధింపంధ ము కలదెల్ల న్యాయమునకు దూరమగుచుండును. పూర్వము మనదేశమున కాసన నిర్మాణము భవముతో సంబంధమైరి వారగటయే కాక, కామప్రధాని గుణములకు లోబడనివారై యుండిరి మరయొక వ్యాసమందు విపులముగ దెల్పుగలను. వైశిష్ట్య రెండులోపములును, దిద్దికొనుటకు వీలగును. వానిని, విధానమును ఖండించుచువు విడవవలయును. ఒక్కలేకనందలి ప్రభుత్వ సిద్ధి విమర్శించువును వానిని చెప్పవచ్చును. ఇట్టివిధా నమును మనదేశమందు జొన్నవలెనని నిర్ణయించువారులే చాలా మంది కుతూహలపముట నాకు సంతోషకరముగ నున్నది.

విద్యానికాదులారా! రాజనీతిజ్ఞులారా!! నామెరాలిం పును. కద్దు, కద్దు. భవకట్టివిధానము దానిని పరమాధిగా నవ్య సాజముగా దలపవలెను. సార్వజనికములును సాన్వికాతికము లగు నుత్తమధర్మములను జెప్పినది వ్యర్థముకాని, సుంఘములలోని మెజాటియు కావు. ఒకవర్గ క్తి జేయబూనువలెకీ (చేసిమెప్పించ గల్గినను చెప్పి మెప్పించ లేనంత మాత్రమున) సత్కార్యమునకు నితరులు ప్రతిబంధముగట యావిధానములొని ముఖ్యమగు దోషము. కనుక నే పరిణామమున కడై కాలమును వ్యర్థమైవము నేయుచున్నది. దేశకాలములనుబట్టి గమ్యమును బొందుట కిట్టి యుపకారకమగుచో సాధన మార్గముగా నలంబించుటకు నాకను మతము కాకపోలేదు.

"స్వస్తి భవభ్య: పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేన మార్గే న సాం మహిభా:"

న్నాడు. తల్లిని తానే తిట్ట ననుసరము లేదు. లోమలచేతదిట్టిం చినను మహాపాతకమే "ఆంధ్రప్రతి (8-2-1928.)

మాచినావా? వాల్మీకి! వాల్మీకి! యాతురక! తల్లి దేశమును దిట్టించితిని వా రభిప్రాయపడి సారిపాశ్చాత్య విజ్ఞాన మోహములచే దేశభిమానమును దురభిమానముగా మార్చుకంటి య విద్యామాహాత్మ్యము నెలుగక వారు వ్రాసిన యా విమర్శనకు నాకు నవ్వువచ్చినది. వారి యయా మృదయము స్త్రోతముచేయుట, పదలలోఁగాని, తమలోఁగాని యున్న మంచి నే గ్రహించుట-మాత్రమే! ఆ గుణము ననుసరించి వారు వ్రాసి కొన్నమాటలు వింటివా?

"నేను విదేశవిద్యలను 20 సంవత్సరములనుండి సార్వ కముగ నుపాసించినాడను. యూరపు అసియాలలోని నానా భావల నానా సంప్రదాయముల నాధులు, కావ్యములు, లక్షణ మాలు, సిద్ధాంతములు, శాస్త్రభాషాద్వారమునఁ జొచ్చి రుచి చూచి యున్నాను. నవీనముగ భారతభూమిలో వెలయు భావనస్ఫులింగ ప్రకాశము నొకంత పొందియున్నాను. యాల పాటలు మొదలు పిల్లరు ఇచ్చెనువరకు కావ్యరచయ మున్నది"

ఇది యెంత యమానుక నృదయముండి వెదలిన వాక్యములో నాకు దెలియును. ఇది మాత్రము సత్యేతిరములు కాని, అతికయోక్తులుకాని, దంభోక్తులుకాని కావు. అందలి సత్య మసాంకారమనుచా రుండిన నుండురుగాక! అది వారు లెక్కఁగొనరు. అది స్వోక్త్యర్థ వ్యాఖ్యములు కావు. కాని యిరు వది సంవత్సరములు ప్రపంచ వాద్యము, కళా విజ్ఞానముల నుపాసించిన శ్రీకాశ్రమి గారి యాద్యయమునకును పాశ్చాత్యవిజ్ఞాన తేజస్సులో భారతదేశమునం దిప్పుడు వెలువడు చున్న భావనస్ఫులింగములకణములైన - గోచరించుటకూడ మనయద్వైక్యమే! ఆ పాశ్చాత్యపు గ్యానులెలుల ముందర - భారతవిజ్ఞానరేణువులు మెలుసింపకుండునగాడ మనము వారికిఁ గృతజ్ఞులమే! కాని యిరువదిసంవత్సరముల "సార్వ" విజ్ఞాన ప్రపంచి మనలేఖ చదువుకట్టికీ కందున్న యర్థము నేల గొవరిం పడేములేదా? అని నాకు భృశసందేహము. లోకమున కందఱు టను గావలసిన - అయిన - అర్థము విడిచి, అందులేనియర్థము వారికి దెలియకపోవుటయేదా? అని నాసందేహము. అన్యులచే దిట్టించితిమనిలే! మరల వారే శ్రీనూకాశ్రమి గారు బర్మానుం డి తిరిగివచ్చి మనకొరంగిల జనుబలము కలవానిలే! తేఖవ్రాసిన నేను - లెలగుదేశమునందున్న బుద్ధిచుంతుల యభిప్రాయము లిట్లున్నవని చూపినచే, గ్రహింపలేక పోయి రందుమా? అది తిట్టనొకమనంకటిమాదుశ్రీకాశ్రమి గారిలోఁగలిగినదనుకొనము? శ్రీనూకాశ్రమి గారింటి విద్యాధికు లింకను జేకొలదియున్న మనదేశము దోర్మార్గమైనది కావలదా? పెద్దలందఱును గలిసి యాంధ్రుల నెజ్జకలిగిలఁ జర్చించి తేల్చెనరుగాక! ఇట్టివహో త్కృష్టవననీరమును గోరు విద్యాధికులు దధిభవనమునకు భయ పడెనుండదు. నవీరసంపాదకమే వారియోగముమై యుండ వలెను. నేను వివరిశేషములు - వివిధములను నభిప్రాయము లును, వెల్లడించితి నే కాని - శ్రీనూకాశ్రమి గారిని ఖండింప సుచ కట్టలేదే! అది మనయాశయము కాదే!

ఆంధ్రులప్రతిభ (తిలోకవివయాకర మైనది - ఆంధ్రులే మానవులు, రిక్కినవారుకారు - అని వ్రాయుట నాకున్నమే. కాని దోషము తెలియఁజెప్పకుండ గుణము నే పొగడుటవలన నొకప్పు డవకారముకూడఁ గలుగవచ్చును.

శ్రీనూకాశ్రమి గారును నాపూర్వోఖలను, ప్రస్తుత లేఖను, నాగ్రంథములను కొంచెము క్రమతో దిలకించగలరేని నేను పాశ్చాత్యవ్యాసయ్యుండను గాఁగోరెనని, బంగారీబ్రాంతికి లోను గాతెదని, కాఁగాడదని వ్రాసినవాడ నని తెలియఁ గలరు

సంఘసిద్ధివిమర్శనమునకు బందరువారికిఁ గోవ వధికముగ వచ్చుచుండును. దేశసంప్రదాయముల నిరసించిన సంఘసంస్కరణమునందిలి ప్రవాసల సంపుటములకును, ప్రస్తుత పాశ్చాత్య జనిత సంఘదోషమును దొలగింప లయలు దేగుచున్న హాస్యకా వ్యములకును జాలభేద మున్నది. ఈవిమర్శకులు పూర్వవార మును, సంప్రదాయమును ప్రస్తుతసంఘమునఁ బ్రసరింపదగింకగోరు నిర్మాతలేగాని, వీరేశలింగముగారింటి సంఘసంప్రదాయ నిర్మాతలుగా రని తెలిసికొనవో శ్రీనూకాశ్రమి గారు "నరంతరము అన్యుల గారవించి, మనల యన్యువులకు పనుపు తత్త్వములు ప్రకటించును." అని వ్రాయరు.

శ్రీనూకాశ్రమి గారు మనమితులు. వారు పాశ్చాత్యసం ప్రదాయముల నిరసించి, దేశసంప్రదాయముల వాంఛించిరిని తెలిసికొని సంకల్పించితిని. ఇది శుభదాయకమే! కావున వీరిక దేశసంప్రదాయముల గుర్తించి వారిపేరును, ఇంటిపేరును. విజ్ఞానమును, భవమును, తల్లిదేశముకొలుక "సార్వకముగ" విని యోగింకఁగలరని యావారపులేఖ వారికిఁ బ్రత్యుత్తరముకొలుకే వినియోగింపవలసినచ్చినది. ఇందులకు నీవు మన్నించెదవుగాక! ప్రియమిత్రమా! కంకరరావు దగ్గర లేకపోవుటవలనను- కోటిపరి తీర్థమునకుఁబోయి కొట్టిరిమొక్కల పేరమాడుచుండుటవలనను దోషవక యున్నాను. నీక్షేమసమాచారములు వ్రాయుచుండుము నీయనుంగు నేస్త్రకాదు,

—వనంతులు.

అవివ చదికిలబడి గొల్లున ఏడడం ప్రారంభించింది.
చంటిపిల్ల కేరుమని గదిలానుండి ఏడ్పు ప్రారంభించింది.
చంటిపిల్ల పోరువెట్టడం చూచి అవివ దుఃఖం దిగ్గమింగి పిల్లను
సముదాయించడానికి గదిలోకి వెళ్లింది. తననూ వెనకవెళ్ళాను.

గదిలో ఆయన చింటిపిల్లను ఎత్తుకొని ఊరకొను నోరూమున్నాడు.

“అలపుతోంది పిల్లకు - పాలివ్వాలి పిల్లనిల్లానే”

అన్నది మానవి.

“నే నిక్కను ఇదివాపిల్ల”

“మిన్నలే కాకమ్మ పాత్రకొనియ్యండి”

“నువ్వ నాపిల్లను మట్టుకోకుడను తెలిసిందా. ఇది వాటిద్ద-వాటిద్ద”

“పిల్ల పోయిపోయింది చూశారా”

“నువ్వ అలపుతోంది ప్రాంతమంటుంది. పోతావా? పంపించరా”

“పిల్ల నివ్వరుగా”

“ఫో. అవతలకి ఫో”

అవిడ నడిచిపోయింది ముప్పాడ ప్రాంతమంటుంది. అలాటి రాత్రివంట, వారికి ఉపయోగపడక, పోవుటచేత మాకుంటుంటున్న వినియోగపడక నేను మానవుల ఆచారమును భుజించగలిగి వంట తిని తరువార న్యకులాలితావారమునకై జెడుకలూడు చుండగా ఒక తలపుమీద రెండూమూడు గొడ్డికలగుంపించింది. అందులో ఒకదానిని తరుముకుంటూ పోయినాను. మానవుల పడకగదిలో ప్రవేశించినాను. అయిన ఒక్కతెలియక జరుపుమీద దొరుకూ మూడుగూ గుడ్డిపెట్టి నిద్రపోతున్నాడు. అవిడ మంచదగ్గర చాపవేసికొని వంతుకొని చంటిపిల్లకు పాలివ్వండి వచ్చుమధ్య ఏదో ప్రాంతమిది. గొడ్డికలను కదిలి చంటిపిల్లకేసి చూస్తూ నిలబడ్డాను. చంటిపిల్లలంటే నాకునూదా. ఎంతోకంటే-అది మాతో నేనొకటి ప్రపంచములో ఏకమైతూవలసివచ్చినా “ఎల రా, ఎలకా, తేనే” అని మమ్మ అడుగుతూవుంటాయి. ఎలక లని అడగండి ఏమని చెయ్యవు. అంతే గానూదా అవ్వడప్పుడు మాకు తినుబండారములను కూడా వేస్తూంటాయి.

అలాగే, అట్లాపిడ్డదానికి కారణం ఆమానవుడే అని నేను ప్రాంతమిది అట్లాగే రాత్రివేళయితేనే ప్రాంతమో అట్లాగే సమాపించినాను. మానవులకు స్వాభావికముగా నుండు జర్మం కము ముట్టడంకా, అతడు ఏదో వింతవాడనోట్టుచున్నాడు. అవాసన నాకు మిక్కిలి తెలుసుగాలోకింది. దోమకచ్చి టటుకుతూ చేసింది. నాపిల్ల నేను మరల పోయానా? నేనా అని భయపడకండి. ఇంక అక్కడ నిలవడం బుద్ధివంతము కాదని ప్రాంతమిది నుంచుండినట్లు ప్రలాడుచున్న మానవుని కాలు కరిచి స్వయంప్రభును చేర వలగల్గినాను.

కలుగులో నా అమ్మ వాస్తూ అమ్మగొప్ప మట్టాకు కొంటున్నాను. మానవులు చీకటిగదిలో ఒక పిల్లపిల్లను వేటాడుచున్నాడు. నేను మానవులపట్లనున్నాను. మానవుల మానవాన్ని మానవులమీద నిలుచుకొని ముక్కుమీద ముం గార్లు వేసికొని అక్కడే ఉన్నాను. నేను వాళ్ళని రాత్రిమానవుల వింత విద్యలకు కాల్గి. నేను ప్రశ్నించినాను. అప్పుడు వాళ్ళ గుట్టు నాకు తెలిసింది. ఏదో నీటిపరె నుండు ప్రవహిం. మానవుని ఆక్రమించుట. మానవుడు స్వంతికినీ పిచ్చివాడంటు

రంగంపాట

రంగంనుంచి కచ్చివరంగని రంగులు విన్నారా? రంగుల పెళ్లం రామిన్ను హుళుళుగన్నారా? ఊరకొంటు ఊరకొంటుపెట్టే ఓదా తెచ్చాడు రంగంనుంచి రంగువాడు ఇంటికి వచ్చాడు. ఇట్టివంటం పడపు బిడ్డ రామి వచ్చింది కుట్టిలనంది కచ్చివరంగని మునిగి నచ్చింది. పచ్చని కొబ్బరితోటా వందం రంగుల కొన్నాడు ఇచ్చివచ్చి గుడి పోలేసి కాపురమన్నాడు. పల్లవరేపడి తాకలవాటిది పల్లంకేళాడు పెళ్లాంతోడ కాకముతోడి అకు పోళాడు. సాళవంతల తల్లినిపురి మంచి కట్టాడు వాళవంతలకు నన్నునిది దండిగ పెట్టాడు. మాదడుడికి దొరగా నిద్ర తోలుతుంటాడు నేడ పాటల పెళ్లం తెస్తే పెద్దగ తింటాడు. కళ్ళంలా ఒకవాడు వాళ కామడు కాళాడు రంగని రంగులు రామిహంగులు ఏమిటా వాళాడు. ఉదాళోటు రంగడు తీసి ఎగరపోస్తూటే సాదారేక తీసిరామి వేటలందిచ్చు. పుట్టగోచి పెట్టిరంగడు రాతి చేస్తుంటే కట్టుకోకగట్టి రామి పొట్టుతోనేనె. చుట్టినపాగును మట్టక రంగడు చెమటలోడిస్తే కట్టిన కాలిచుట్టును గొలుగును రామి సవరించె. బంగారవంట నీత్రపుకరి రంగడు కొలుస్తుంటే ఒంగుని రామి చీపురుకట్టతో కళ్ళం కడితుడిచె. సుంజరంగులా రామి మొగము రంగడు దాస్తుంటే ముతకపెట్టుల రామి దొంగ కాముని కాసింది.

అలాబిడ్డల తెక్కనేయడట. మార్గాలను బోలిన కనుపురలె గుంచరించుట.

ఈమాటలు విని అచంటిపిల్లనీ, కల్లినీ, తలచుకొనేవరికి నాగుండె నీరైపోయింది. ఒకగంట పోయినదివార మానా శ్లోకో చెప్పకుండా నేను మానవుని గదిలోనికి పోయినాను. అందరూ నిద్రపోతున్నారట. నేను గదిఅంతా పరిశీలనగా పరి శీలించినాను. అన్నీ మూతూచినాను. ఒకచోట ఒక గాజుగిన్నె వింతవాడనోట్టింది. దానిని కిందకు పడగొట్టి దాగుతున్నాను. మానవులు చక్కడుతు తలలేదు. మళ్ళి వెడకడం మొదలుపెట్టి నాను. ఒక కర్రపెట్టిఅంది మళ్ళి అవాసన కొట్టింది. కర్రపెట్టి ఒకమూసనుంచి కొరకడం ప్రారంభించి ఒక గంటతోపుగా

లోలల ప్రవేశించినాను. ఒకసేపా అడ్డముగా పెట్టుబడియున్నది. అన్నీ వేపులా కొరికినాను. ఎక్కడా కొరకడంలేదేకాదు. మూత దిగిమాత్రం మెత్తగావుంది దానిని నిమగ్నము కొరికి లాగినాను. పొంతకొన్నగాని వాసనకచ్చింది. అక్కడనుంచి తక్షణం పారి భరియి మాకలుగులో ప్రవేశించినాను. అప్పటికప్పుడే తెల్లవారు చున్నది.

“ఇట్లో బియ్యం కలిపోయెను? ఈమాట తప్పుకుండా తెస్తారా?”

“ఈమాటకూలేవు”

“తేవు”

“బదులు పుచ్చుకోపోనీ”

“ఎవరూ నాకు బదులివ్వరు. మొన్ననే వీరంకచ్చింది గదా ఏ కేసారు”

“నీవెగరతూ? ఇంటికే ఖచ్చిపెట్టాను”

“నిన్ను నేనులో రూపాయలు వేసుకు వెళ్ళేయగా?”

“అవును”

“ఎవరైతే బదులిచ్చారా ఏమిటి”

“తేవు”

“రాత్రిగంతా వాసనవేసింది. అది రూపాయలవాస నే కాబోలు”

నవ్వుతేను.

“నాగుంతుక కొస్తే కొనారు. పిల్లవాడైతే కా వకకేమా”

“బుద్ధి గడిచింది”

“తియ్యకవుంది”

“ఎలక కావాలా రాత్రి కాలుకలిసింది చూశారా”

“గాజుగిన్నెకూడా కట్టుకొట్టింది”

“కేళాకే పెట్టెలోకినీ పాడుకేసింది”

“నిజంగా”

“అవును”

“మాదనియ్యండి”

“మాతకక్కరలేదు”

“పోనీ, బియ్యంమాట”

“అత అలాగేనున్నా”

తగ్గితిరుట నిద్రపోకదానికి బదులుగా మానవదంపతుల

వైశంభావం యూ వెల్లెవెళక చూచున్నాను.

మానవి అంటిట్లోకి వచ్చింది. నేను ఎవరూమాతవండా

కలుగుకోదురనాను. మానవులూ అవిడ మాకలుగు దిగిరకు

వచ్చి చుండలూ తెల్లంముక్కలూ మాకలుగుముండర పడవేసి

“గజవరితేవువా, నిన్నే నమ్ముతున్నా” అన్నది.

మాకాకగాక, మానవులదేలేక ఏక కాలముక జరిగిన గౌర

వమునకునూ, మాకుంటుంటున్న విమతమై ఆమెకుగల గౌరవమున

కునూ నేను నంతోవడకుతూ ఉపకారము తురికే ఎప్పటికీ

పోదుగ అనుకున్నాను. మానవి వంటయిల్లు విడిచి కట్ట

గదిలోకి పోయిపోయేదే నేను మానవుడున్న గదిలోనికి పకు

గార్తుకు వెళ్ళినాను. తలపులు విలంబుకొని మానవుడు లోపల

చూచున్నాడు. నీసాలా కేసిందిన ద్రవమును ఒక గాజులో

పోయిచున్నా దాకడం, అది నేను చూచి రాత్రివేళిన నాట

కను మళ్ళి జులగబోతుందిగా అనుకున్నాను. చంటిపిల్లవాడ

కం వచ్చింది. తక్షణం నేను చూడలోకి చూసినాను. అంతకు

ముందు నేను కట్టుకొని వగముతిరి మిగిలిన కుకూనాకాతుకొన్న

ఒక ఒల్లికేలేరమును నోటగరముకొని అడ్డమాలమీదనుంచి

వరిగా మానవునిమీదకువచ్చి అతడు చేతిలో పెట్టుకొన్న గ్లాసు

లో కేలేలాగ దానిని కదిలినాను. మానవుడు చూశాడు. అం

ల్లిన పయికి తీసిపోవేసివాడు. ప్రాంతమొనాడు. వల్లీ సుందే

పొంచివాడు. సమాజముగా తొందరపాటు కేలేరములవై మాన

వులకుండు అసహ్యము నాతడు చూచి వకు జయించిట్లు కన

బడ్డాడు. కాని చివరకు ఆద్రవము నానల పారవేసి తలపుతీసి

బయటకు వెళ్ళిపోయినాడు.

అవాడు మానవుల గంట వంటలేదు. మానవుడు మధ్యా

హ్నము యింటికే వచ్చినాడు. మానవి పిల్లను పక్కన పెట్టుకొని

విస్త్రుల కుట్టుకుంటూ ది.

“ఇవ్వాలేకుంటేయే?” అన్నాడు.

“నన్నుగుతా? తేమి? మీకు తెలియదా”

“ఎక్కడా బదులుపుట్టలేదు”

“పుట్టదని యిదివరకే చెప్పేను పోనీ మీరు బదులు తే

లేక పోయారా”

“ఎవరూనే పిలుచు లేదన్నార”
“దబ్బులేకనా”
“దబ్బులేదన్నార”
“నిజంగా వుండకుండా వుంటుందా”
“ఏంలేజుతుంది”
“ఇదివరకు యిచ్చేవారేకదా”
“అవును”
“ఇప్పుడు యివ్వకపోవడానికి కారణం?”
“నీకు అప్పుపట్టకపోవడాకొన్న కారణమేం?”
“ఎంతకాలమో యిలాగ జరగడం”
మానవుడు మాటలాడలేదు.

“నేను నోచివనోములు యిలాగ వుండగా మీరేమి చేస్తారు. ఇంతకే నాకోసంకాదు. పిల్లభర్తం యిలాగ తాలింది గదా అని”

“అమ్మ బాదానికేనా”

“ఏమున్నాయి మంగళనూత్రం వకటి మిగిలింది. అది అమ్మితే అమ్మండి పోనీ కనుపుకోమ్ము కట్టుకోంటాను”

మంగళనూత్ర మమ్మనూలేదు. అవిడపనుపుకోమ్ముకట్టు కోనూలేదు. రెండుదినములపాటు మానవుల యిట్లో వంటలేదు. నేనుమాత్రం మానవుల బిడ్డకోసమని అప్పుడప్పుడు దాచుకొన్న తెల్లంముక్కలూ రెండుతీసుకువచ్చి కిడిపోతున్న బిడ్డముందర పెట్టి పోతుండేవాన్ని.

మానవులు పనుడింటే మాకుపూడా ఒక మోస్తరుగా వస్తే. మాభోజనము మాకు పుచ్చు కట్టికి మానవులభోజనముకూడా వుంటే నేగాని. మాకు కడుపునిండదు. ఆ కారణముచేత మాకు రెండుకోలుబడంది బొల్లిగా భోజనము లేకుండావుంది.

అప్పుడప్పుడు మమ్మ కలగులు (తెవ్వేటప్పుడు తటస్త పడే పనుపురంగుల బగ వైన రాళ్ళు నిమ్మియోజనములని మనము వానిని ఒకమూలకు లాగి సారస్తాము.

మాతాకారయ చెప్పకూవుండేవారు. ఆరాళ్ళు మానవులకు చాలా ప్రయోజనకరములనిన్నీ అతనికలయు సామగ్రుల నన్నీ అని నేకరించగలవనిన్నీ. అసంతతి మానవాన్ని అమ్మచెప్పగానే విన్నాను. మాకలుగులోపు ఒకరాతిని తీసికొనివెళ్ళి మానవి నిద్రపోతున్న చాపమీద వదిలివచ్చినాను.

అలాటినుంచి మాకు పుష్కలంగా మానవభోజనము తిక్కుకూ వుండేది. మాతాకారయ మామోదోదాడు.

మానవులనాగరికతయే నాగరికతయని వారి ననుకరింప బూను మనసంభుతు లియాత్యాయలను మనమును దిడికోవలె నని నాకోరిక. ఇంతులాలవాడం తొంత పెడకే చూచినను మానవు లలో స్త్రీపురుషులకున్న సంబంధములంటి సంబంధము ఎచ్చ టను గావరారు.

“సర్వకంతు మధ్యకల సమవాయము” వారు మమ్మం దు మానవజాతువుల సద్గతిచుటకై ప్రానుకొందురుగాక.

మమ్మగన మాతృదేశమా!

[శ్రీయుతకవికొండల వేంకటరావుగారుబి.ఏ.బి.ఎల్., సరసాపురం]

మమ్మ గన్న మాతృదేశమా!
రిత్యమైన మా నివాసమా!
ఎప్పుడు నిను బ్రహ్మ స్మృత
కన్నులారక కేసివాడో! మమ్మ!!
1. కొండవాటి కొండకెక్కి
గొప్ప మంచ కొరల (రా)
అంతరాళ నిక్కటం
బండు గంట గొళికోర
మమ్రుతమగు నీ కిరమున || మమ్మ!!
2. భాగీధిజుమన సింధు
గోజావా కృష్ణకేసి
కాశీ సర్వకులను
నదులకల తానలమగు
నీ హృదయం వెనుక కెలుక
నీ శుకులక నీసరులక || మమ్మ!!
3. నీదు సాద గొళి మేది
నీగ్ధి సల్పిభిషేక
శిశుర శిశులపు ప్రాది
భరతమాత! కందవంబు || మమ్మ!!
4. మలయానిల మట్టె వీర
పాటపాడు పికవాడి
వాసచినుకు వైసి ఒడగ
చెంగలింబు సస్యేందర
భగళభగళ చంద్రకలను
సమహారెను సజిత క్రి
దిక్ష్వ సుసన్నురీత చరీత || మమ్మ!!

నూతన ప చురములు

బమ్మెర పోతనామాత్యకవితము

ఆంధ్ర భాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

అనందరంగ రాట్నాండము 1-కి 1-8-0

అనంతసింహాంధము 1-కి 0-14-0

అప్పకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటిక 1-కి 1-0-0

ఇంకను ఆనేక సంస్కృతాంధగ్రంథములు మావద్దదొరకును. కృత్యులగుట మాదకోరిక.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
292, ఎస్.బి.రోడ్, చెన్నై.

రూ 250 లు బహుమానములు

చమత్కార జీతము (యంక్విరెక్టులు) పుస్తకములలో ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు (కాయకలలో మొదటివారుగా గాడతేరినవారికి రూ 116 బహుమాన మివ్వబడును. ద్వితీయ బహుమాన రూ 50 లు, తృతీయబహుమాన రూ 25 లు, ఇట్లన్ని 10 బహుమాన లుండును. ఈ బహుమానము కొరకు స్త్రీలు పురుషులు ప్రతివారు ప్రశ్నలను వేయవచ్చును. ఎవరియందైనా వారు కూర్చుండి మీకు తెలియని యితరుల నడిగి తెలిసికొనికూడ గ్రంథమందిన కి మానములలో తరీక్ష ప్రశ్నలకు సదుత్తరములు (కాయకల) ఇచ్చును. చమత్కార జీతము యంక్విరెక్టులు ప్రశ్న పుస్తకమును కొనిన కలివారము తరీక్షకు అర్హులు. తరీక్షలో గలిగినవారి పేర్లను (తమరియను, యా పుస్తకమును కొనిన కలివారికి కనుక ప్రత్యుత్తరముల పుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును. చమత్కార జీతము (యంక్విరెక్టులు) తరీక్ష ప్రశ్నల పుస్తకము వెల రూ 1. రూ 1 కన్న మేలుక తగిన మోతక రిజిస్టరు తగిలిన మీ పెంబరుతో దానిని పంపవలెను.

జి. ఆర్. జనార్దనసామయ్య,
బెంగళూరు, గుంటూరుజిల్లా.

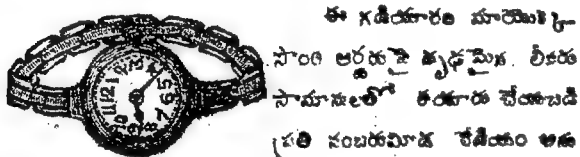
30 దినములువరకు

మిక్కిలి తగ్గినవలె! త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM
BRACELET WATCHES.
3 సంవత్సరము గ్యారంటీ.

రాల్డ్ గోల్డ్ రేడియం (లేవల్) కాన్

క్రాంతిమాస్త్రుల ఆమెరికా U. S. A ముంచే గడియారములు

ఈ గడియారం మాయాత్మకంగా సారి అర్ధగంట వ్యవధికి లోపల సామానులలో తయారై వేయబడి ప్రతి సంవత్సరము రేడియం అను పదం వెల్లుబిడియ్యును. చీకటిలో దీక్షలు జవలించులే గాటము చూడగలది. లేవల్ రేడియం చీకటిలో, చిక్కని, పెద్దదివేయవలెను స్ప్రింగ్ వెల్లుబిడియ్యును. ప్రతి గడియారము చక్కగా తరీక్షించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ వ్రాసినతో తంపబడును. మీయొక్క నిలకడకు తెలియజేయు నికడముగా (కాయకల) వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రత్నంకు రాల్డ్ గోల్డ్ రేడియం (లేవల్) ముందే గడియారము, చీకట్లో స్ప్రింగ్ గోలును చేరి రూ. 8-8-0, 2. 4. మూల. డిటో. గోలును చేరి రూ. 9-8-0, 3. 8 మూల డిటో గోలును చేరి రూ. 10-8-0.

సోత్ ఏజంటు-సారథి అండు, కో.
తపాలుపెట్ట, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

Motor driving & Mechanism.

Taught Scientifically, English & Vernacular Lectures and practical Training.

Call or write to,

Sri Ram Motor School
1/28, Mukur Nallamaghu Street,
MADRAS

నింబవృక్షము (వేపచెట్టు)

ఈ వృక్షములు మనదేశమందు స్థానముగా గలవుగాని వీటి ఉపయోగమును గురించి అందరికిని తెలియదని చెప్పవచ్చును.

దీని సమూలమందలి ఏభాగమును సులిమినన మిక్కిలి చేదుగల వస్తువుగానుండును. దీనివేరు, చెక్క, ఆకులు, కొలులు, పువ్వు, నూనె, మొదలగున్నవియు వైద్యభాగమునకు చాల ఉపయోగమైనవి.

దీనిచక్కరముగాని, లేక చక్కరముగాని, లేక చూర్ణముగాని వాడుటకు అనుకూలముగా నుండును. దీనికి చలువతయినట్టి గుణముగలదు. జ్వరములను వారింపుటయందు శ్రేష్ఠమయినది.

కృయికానుబంధము దీనిని వాడవచ్చును. శ్రేష్ఠము, 1 పమాక్షుట, దగ్గురచ్చుట; వీటిని పోగొట్టుటయందు సుమర్థుగలదు. దావాను, నాఁతి, రక్తవైరము, వైర్యరోగములు, మేహములు, చర్మరోగములు, క్రిమిరోగము, కీడ్మపు, దుర్బల, వ్రణములు, కీడ్మవైరము, వీటిని వారింపుటలో మంచిఫలచేయును. విశేషములు విస్తారముగా అగునప్పుడు దీనిని పుచ్చుకొనుటకు కట్టును. ఆకలిని పుట్టించును.

వివర్జనములను చలిజ్వరములను వారింపును. రక్తవృద్ధి చేయును. బలమును కలిగించును. మేహవారినొప్పులను వారింపును.

జ్వరములే బాధపడి పిమ్మట నీరసముగా మిన్నవారికి నీరసమును పోగొట్టును. జ్వరములను, క్రిమిరోగములను దీనిని వాడునపుడు 2, 3 ఘంటల కొకకార్యాయము యిచ్చుచుండిన గుణము త్వరగా కనిపించును.

దీని చక్కబూడిదను రసికాదులకు జరుపులపై చల్లిన వాటిని దూస్సించును.

దీని పువ్వుతో దంతభావము చేసికొనుచుండిన దంత వ్యాధులు వారింపుటయందు వైద్యభాగముగా వాటికి హితవు గానుండును.

వేపచెట్టు (లేవల్)

దీని మొదలుమొదలు మూలను, చిగురుమొదల గచ్చకాయలతో వృక్ష (వృక్ష) దీనిని మూలమున వేరుచేసి, తగ్గురచ్చుట, తగ్గురచ్చుట, తగ్గురచ్చుట వారింపును. వేపచెట్టు మూలమును, వాటికాడలను సహజము 2-4 మియములు వేసి నూక కలిపించుటయందు కొన్ని ప్రాంతాలిచ్చిన మేహములు, పురాణ వ్రణములను వారింపును. పూటకు వేపచెట్టు మూలములలో 2-3 మియములు, కొద్దిగా నెంబరులవలెనుచేర్చి నూక మూతలతో వృక్షము సామర్థ్యం కొన్నిరోజులు యిచ్చుచుండిన కనుపుకొన్నవారింపును. ఈ చిగుర్లను ఉపయోగించి నూక కల్పముచేసి (కలుపులకు లేవలచేసిన క్రాంతిభవము, కొకమును గలదు. ఈ కల్పమునే లోకలికి పుచ్చుకొనిన వాంటలు, కీడ్మము, శ్రేష్ఠవీర్యములతో జనించిన పురుగులు నశించును. శిష్టము అచ్చము, గచ్చవాయువు గలిగియున్నప్పుడు యింకానుండు కొద్దిగా వాడు కరకాళులతో నూక మూతలతో వ్రాసింపిన వారింపును.

వేప ఆకులు.

ఆకుల రసమునీటి పుచ్చుకొనిన పొట్టకు బలములింగించును. గర్భవారమును వేపించును. జ్వరమును వారింపును. మూత్రమును వాడుగా వచ్చుటయేయును. జీగుడిరేచనముల కలుగును. అకుల పగులలో కొద్దిగా ఉప్పుచేర్చి పుచ్చుకొనిన క్రిమిలు వారింపును. ఈ పగులలోనే తేనెగిడి యిచ్చుచుండిన పాండురోగమును, చర్మరోగములను వారింపును.

ఈ పగులకు సమానముగా తిరిగివేయవలెను అందు లో కొద్దిగా నెంబరుచేర్చి పుచ్చుకొనుచుండిన దుర్బాహులు, గడ్డలు, నూనెతో వాడెడుటలు పుండేపొట్టులు నిర్మించును.

ఈ ఆకులను, పువ్వులను, సమముగాచేర్చి నూర్చి కట్టిన దుమ్మగురు గ్రణములు వారింపును. ఆకునునూరి రొమ్ములకు పూసిన స్త్రీలకు పాలువారింపును.

ఈ ఆకులను నెంబరుతో వేసి వాడుగా వాచి ఆ నెంబరుతో వేసి మొనమువేసి కలిపించి పల్లెత్తికలచేసి వేయించుచుండి మాని మొదటికలును నెంబరు మూడు.

ఈ ఆకును తిరిగివేయి వేసి వాచ్చి అవేదనతో వాచుచుండిన మేహవారినొప్పులు, ఇతరనొప్పులు, మాంసగ్రంథులు కాంటలు, వీటివాపులు, వారింపును. అకును నూరకట్టిన నెత్తురు, డబ్బు, రాచపుండ్లు వారింపును. ఈ త్వరగా చిముకట్టి పగులుకట్టుచుండు చేయును.

అకునుకాల్చి బూడిదచేసి నెంబరుతో కలిపివేసిన గడ్డ మొదలగు మూపులు వాడును. ఈ ఆకులను పసుపుతో చేర్చి నూరి నూనెలిపి వుడికి చి పూసిన సోఫోపు తగువులు, ఇతర చర్మవ్యాధులు త్వరగా మానును.

అకుల మూలముతో వ్రణములు, పుండె కడుగుచుండిన త్వరగా మానుటకు గవాళిగానుండును. అకుపగులతో సమానముగా కొబ్బినూనెలిపి వేయి వారింపునరకు కాచి ఆనూనెతో వుడ్డించుచుండి వాటి మేహవారినొప్పులు దరదలు గడ్డ మొదలగునవి వారింపును.

వేప పువ్వు

క్రిమిరోగము దీనిని ఎండించి వారింపుచేసి ఉపయోగించుకొనుచుండుట వచ్చును.

స వత్సరానియందు దీని పుచ్చుకొనునట్టి జనయాచారము బహుశః దీనివలన కలుగు ఆరోగ్యములననే ఏర్పరచి యుండురని పూహించిగియున్నది.

వేపనూనె.

ఇది వేపగింజ నుండి తీయబడును. దీని లోపలికి పుచ్చుకొనిన డోమ్మమును కలిపించును. రక్తమును శుభ్రపరుచుటకు దీనిని లోపలికి పుచ్చుకొనవచ్చును. కష్ట, చర్మవ్యాధులు, రసికాక పొట్టులు, గడ్డలు, క్రిమిరోగము, కాయకలు, పొండురోగము, తిబ్బములు, మూర్చ, తిబ్బవామ మొదలగు వాటిని వారింపును. దీనిని వైద్యులచేటకలకు వాటి మేహవారినొప్పులను వారింపును. వ్రణములలో పురుగులన్నప్పుడు దీనినిరాచిన చచ్చుకొన్నవలెను. కలమాక యింక తలచావును వేసు, ఈవీ దీనినిరాచిన చచ్చుకొన్నవలెను. చుండు, తురుపులు వారింపును. సోఫోపుకట్టు మూలములన్నప్పుడు లేకగా ఈ నూనెని రాచి త్వరగావారింపును. కలరా వ్యాధులలోగాని జ్వరవ్యాధిలోగాని వైద్యములకి కొన్ని, వేపము చల్లజడి యిచ్చుకొన్నది దీనిని కాచిన శిష్టమును పెంబునే కలిపించును. కలుపులకు గలగు వర్ణములలో పురుగులు ఉండినవలె వాటిని చంపివేసి త్వరగావారింపును.

వేప చిగురు.

దీనిని పొంగళా ఎత్తుకు సమానముగా చక్కరచేర్చి పుచ్చుకొనిన అతిసారము, గ్రహిణిని నివర్తింపజేయును.

ఈ వేపచెట్టు చాల ముదురుదయ్యెడల ఒకానొక చెట్టునుండి పగిలి కలుగ వాడవలెనానే వేపలయిండును. దానిని పుచ్చుకొనుచుండిన వైద్యులచేట అన్ని వ్యాధులకును అనుకూలముగా నుండును.

100 సంవత్సరముల ఈదుగుల వేపములలో అకుగు భాగమందు లోట్టగావేసి, మూడు వేయియ్యెత్తు అన్నమును వండి వేడిగానున్నప్పుడే దానిలోపుంచి ఆవేపచెట్టు క్రిమిరోగ అమానికి సరిపోతే తీరవేసి మూలని దిగించి దానిపై ఆవు వేడపూసి ఒక సంవత్సరముంచి అభివృద్ధిచుక వాడుచున్నవను తీసిన ఎర్రగుండును. దానిని యెండించి పూటకు 1 1/2 కులం కంటకు చెండుపూటలను 40 దినములు పుచ్చుకొనిన వృక్షతో గము నివర్తింపును.

చక్కర మూడుగా పుచ్చుకొనునప్పుడు రి మొనలు 9 కులముల ఎత్తున్నా, చక్కరము 2 మొదలు 5 కులముల ఎత్తున్నా, అకుపగు, 1 మొదలు 3 కులముల ఎత్తున్నా, నూనె 20 మొదలు 60 చుక్కలు ఎత్తున్నా, పుచ్చుకొన వచ్చును.-(కాయ చేయడ చంద్రిక)

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

రబ్బరు స్టాంపులు అన్న బెండుపములు, రబ్బరుస్టాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టిల్లనరీ సామానులు. (609) ఎంగ్రేవింగు

విలువయైన నగలవేలము ఆవుకము

మద్రాసు ఆఫీషియల్ ట్రస్టీ గారి

ఉత్తరువు ననుసరించి

మెసర్యు డౌడన్ & కో వారు

కొట్టా రంగయ్య డౌట్టిగారి ఎస్టేటుకు చేరిన నీరు కడుల ముల కంఠనము కమ్మలు తోడులు కంఠముల బల్తెలులు ముల కమ్మలు బంగారు, ఉంగరములు వస్త్ర కవలములు ఇతర కంఠముల చేర్చి కట్టబడిన బజ్జీలు బాజాబందులు తలసామాను నంతి కట్టివేయబడిన ఇతర వేడిబంగారునగలు బంగారు మొల మొదలగునవి, మద్రాసు నుండు గామ చెట్టి వీధిలోనున్న నెం21వ గల వారి ఏలముడులందు, 1923 సం॥ మార్చి నెల 10 వ తేదీనని వారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు భవారంగ వేలము చేసి విక్రయించబడును.

5-3-23 తేదీనండి పగలు 11 గంటలు మొదలు 8 గంటలకు వరకు చేపాడునప్పుడు.

మోటారుబండ్ల ఆవుకము

ఒక లాడు, 6 సిలండర్లది ఎలక్ట్రిక్ లైట్లు, సెల్లుల సాఫ్టు మొదలగువాటితో అమర్చబడిన మగ్నెటోలది. కాలు అంతయు చక్కగా పరిశోధింపబడినది. ధర రు 8550 లు లేక కొంచెము తక్కువ కిక్కురును.

శ్రీ రామ మోటారువర్క్సు,

1/28 మూకర్ నల్లముత్తువీధి మద్రాసు

మోటారువర్క్సు

కమ్మ తాళములు.

అంధ్రనాథులచే చేయబడినవి. ప్రాక్టీసింగుడు, మెటెరికల్ ధరల క్యాంటిలగుట వ్రాయుడు.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కల్లూరు అండ్ లాక్ మేకర్స్ లెం.

ఇంజనీరింగ్ (గ్రామీణ) ఇంజనీరింగ్

హైదరాబాద్ అండ్ బెంగళూరు: "ఇంజనీరింగ్" ఇంజనీరింగ్

మోటారు నడపువిధము

మోటారును మొదలగునవి శాస్త్రోక్తముగా నేర్చబడును. పాఠములు తెలుగు ఆంగ్లభాషలలో చెప్పబడును. ప్రాక్టికల్ ట్రైనింగును పొంద కలదు.

ఖద్దురగాని లేక వాసిగాని తెలుసుకొనవచ్చును.

శ్రీ రామ మోటారుస్కూలు

1/28 మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు

తెనుగు లా గ్రంథములు	
సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ లికాన్సైండు-0-0	
క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ డిటో 6-0 0	
ఇండియన్ పీజల్ కోడ్ 3-0-0	
లియేట్ ఆఫ్ 2-0-0	
కంటాట్ ఆఫ్ 3-0-0	
ఆర్డర్ ఆఫ్ బ్రాండుస్ ఆఫ్ (పాబ్లికేట్) 2-0-0	
యెమ్మెల్యుండు ఆఫ్ 2-0-0	
ఇకాటాన్సు మాన్యులు 1-0-0	
ఇకాటాన్ వెన్స్ ఆఫ్ 2-0-0	
ఇకాటాన్ వెన్స్ ఆఫ్ 3-0-0	
ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆఫ్ 3-0-0	
యెమ్మెల్యుండు ఆఫ్ 3-0-0	
స్టాఫ్ ఆఫ్ (నూతన మాన్యులతో) 2-0-0	
కోర్టులయము ఆఫ్ (డిటో) 2-0-0	
పంపాక్షి 0-10-0	
శతకరత్నావళి (నూతనకూర్పు) 2-0-0	
కథారత్నావళి 1-4-0	
విక్టోరియా డిటో, మైలాపూరు, మద్రాసు	

హరినాగ భూషణంగారి

జంత్రిగానము

[పురాణం సూరి శాస్త్రి గారు]

గానలోని లీలాదు హర్మనీ గానసాధనముగాదని నిరసిం చుచున్నాడు. పార్థసారథి కరవ్యసౌకర్యమున, నీగానవిధ్యుని, రసికజనాహ్లాదకమును లలితగీతములు మోయించుచున్నది. పరి నుడై, స్వరభిరుడై, యంతరణ ప్రయోగదత్తదయిన ప్రతిభా తిలు డీ విశేషవాద్యమును స్వీకరించి యలవరచిన, నిరంజన మూనముగ నావకరించునని పార్థసారథి నమ్ముచున్నాడు. తిరుక్కోడి కావల్ కృష్ణయ్యరు బాల్యమున, ఢిల్లీలోని నాడు హర్మనీ యను భవించు అక్షరీయు, జనత్యేమము నిరసనను, ఉండినవి. వీరై ప్రాచీనపుట జాతీయంబులై యంతరణమైయుండెను. వీరైసాహిత్య, సితారు నాత్తరామల అవయోగించుచుండిరి. తాంబూరా శ్రుతి తో, వీరైసాహిత్యమునకొకటి, గాత్రపథానముగ గానవి ద్యావదర్శనములు గావింపబడుచుండెను. అంగ్లేయ జ్యోతిష కరణములనుండియో "పరదేశీలా" అవయోగించెడి యొంటి తిక్కాదేలు నుండియో, బరిణమించిన మన ఢిల్లీ అప్పటి రస జ్ఞులచే నిరసింపబడినను, కృష్ణయ్యరు చేతియూపులు: లిగి, యంగ్ల ధైరవాలాపభిరత్నమును జాత్రరామల కేకావపాతమును దాటి యల్లన కర్నాట గీతాలాభిరత్న సంచారముల, ననకరింప గల జాణతనమును జెంది యుండెను. "క్రియాసిద్ధి: సత్వేధనతి మహతాం నోపకరణే" కృష్ణయ్యరు సాధనలైభా ప్రభావ మున ఢిల్లీ దాక్షిణాత్యుల సామాన్య జ్యోతిషకరణమైనది: వీరైసాహిత్య సన్నిధినినది. వీరైసాహిత్య అడ్డుముగ నుండి: మిటుమోతల, గంటానినాదములకలె, ప్రత్యేకముగ నేర్ప రచుచు సామాన్యసాధకుల చేతులలో స్వరగ్రామసాంకర్యము నకును, తానాది గానభజనలకును యలవిగావడుచును. మరియు వీరైవైవాయించు చేతు లలి భాషమున, క్రిందిమీదుల కెంయ వలయుటచే, స్వరప్రసారమున దీర్ఘకాళము లేర్పటము నభిరత్న వానా సాంకర్య మొప్పుకుండును. ఇందుచేతనో ఎందుచేతనో వీరైవాదకు తగ్గి ఢిల్లీ సామాన్య జ్యోతిషకరణమైనది. దీనిలో వీరైసాహిత్య వై జెప్పిన బాధకము లేర్పడక స్వరసారభావ కాళము లావచ్చుచున్నది.

ప్రపంచములోని సకల దేశము లందును, మానవకాళిమే మాధురీ కలిగితిని" అని ట్లంగిరియును. గాత్రము, శారీరక మై యకాళి భేదముల నందు చుండుకలెన, గాత్రోపముల సర్దుటకై జ్యోతిసాహిత్య మేర్పడినది. తొల్లి గాత్రగాయకులే జ్యోతి మును కూడ వాయించుచుండిరి. అనల జ్యోతిషకరణములందు ప్రత్యేక ప్రయోగ వైద్యమొందిన వారు గాత్రగాయకుల నను కరించుచుండిరి. గాత్రగాయకుడు జ్యోతిప్రయోగశక్తి నొందకుం డెను. జ్యోతిగాడు గాత్రసాధన మొనర్పకుండెను. మానవగా త్రానుకరణముందు, జ్యోతి మునకరించు వైపుణ్య మెల్ల కెల్లెంగి జ్యోతిగానమునకు గాత్రముతో నరియైన జరియద వాసంగ సా ధి. మానవ గాత్రమొక్క, స్వరస్థాని, ననుకరింప గలుగుటయే జ్యోతిముల పరమాధిక నెంచబడు చుండెను. మన రాజధానిలో జ్యోతి గాయకులని పేరొందియున్న తిరుక్కోడికావల్ కృష్ణయ్య రు, వారా యణస్వామి పిళ్ళ, సంగమేశ్వర శాస్త్రి, వెంకటరమణదాసు మున్నగువారు స్వరప్రపంచమున, "స్వభావశ్రుతి"ని జెప్పబడును. అనగా మానవగాత్ర ఫణితుల నాదర్యముగ నెంచి యు, ప్రకృతిలోని నుస్వరముల నాలకించియు వాని నతి నిపుణత ననుకరించుచుండిరి. దాక్షిణాత్యుల గానసభలలోను నాటకముల లోను, పిన్నుల ప్రధానాంగముగ నుండును. పిన్నుల భావన తామ వైజముగ ప్రధాన గాయకుని దిగువ వాద్యకులన, గాన విన్యాసము సామాన్య లక్షణ మతిక్రమింపనేరదు. ఎన్నడో ఒక నాడు వైద్యనాథయ్యరు గాత్రము కృష్ణయ్యరు ఢిల్లీలో దాక్షిణా మూర్తి మృగంగా నంతుటించి యనోన్యస్య సహాయసంతతిచే జయకాంతిచే గాన విశ్వరూపదర్శనము గలిగించుచుండెను. స్వభావానుకరణమే యాద్యముగ నెంచిన, జ్యోతిసాధకుల మహిమ సాధన సాకర్యముందును, నాస్తలాభున మందును, గోచరించు చుండెను. నేను చూచిన వారిలో కామరాజు వీరై మీదను, పార్థసారథి హర్మనీమీదను నునాయాసముగ గాయక రూప వికారము నొందకుండ వాయించగలిగిరి. త్యాగరాజు జెల్లుపా డెనో మనమెఱుంగము. త్యాగరాజు శిష్యుగణము నేటివరకు స్వర మునే ప్రధానముగ నెంచి, ప్రస్తార సాకర్య మలవరచుకొనుచుం డిరి. పదకోశముల నామూల్యము సంగ్రహించి, వ్యాకరణ ప్రాసనిధి ప్రయోగదత్తులై, నుభాషిక నిర్మాణ నిరతులైన,

కావ్య కర్త, లెట్టి పాటకు మొప్పుచుండునో, వేదాంత యోగ నూత్రముల ననుకరింపు శిల్పకుం డెట్టి పరిణతినిొందునో, నల్లవయే పణ దక్షుడగు చిత్రకారున కెంతటి చిత్రరచనాసామర్థ్య మలచి డునో, స్వరప్రసార ప్రయోగ దత్తులైన పూర్వగాములు గాన ప్రపంచమున నెట్టినిధి నే పొంది యుండిరి. త్యాగరాజు, భక్తిర సావేళమున నల్లినగీతముల, వారి యనుచరులు పొందితిప్రకటన లీలులై, స్వరభుజ్జితే, భంగవరచుచుండిరి. త్యాగరాజు పలు కుల, అర్థగాంభీర్య మెఱుంగక, భావప్రదీపన మందుకొనక రసావేశ మును జెందక వారి శిష్యుగణము, స్వరప్రబంధముల నల్లచు, చిత్రకవలవలె, పొందితి గరించుచే, సాధన సాకర్యముచే మెప్పు వదయుచుండిరి. దాక్షిణాత్యులు కొంత స్వరకృత్యముని, నూతన గ్రామ్యపుణతుల నాశ్రయించుచు, వీనుల నొకవిధముగ అవి తల్కితాదృశ్య కల్పనలచే నానంద పరచుచుండిరి. వీరిలో మిక్కిలి రమ్య కెక్కినవారు మానవ గాత్రసాకర్యము ననుకరింపగలిగిరి. కృష్ణయ్యరు ఢిల్లీలో వాయుద్యములో బొందిన నిధి కామరాజు: వీరైసాహిత్య యే దే సాకర్యము లాలిత్యము. స్వరప్రపంచ మున వీరలు వెద్దినాద్యని కావ్యగీతుల స్వరీయంప జేయుచుం డును. వారాయణస్వామిపిళ్ళ వెంకటరమణదాసు మున్ను తిమ్మ వార్య ముద్దులల్లుల జ్యోతి సాధనముల నున్నంపజేయుచుండిరి. అనంతరామ భాగవతు మూడుగంట లాక పేరితి "రామ నీ నమాన మెవ్వరూ" అను వాక్యమును ఆలపించినను, రామనాథ శ్రీనివాసయ్యంగారు గాత్రమహిమోత్తితో బర్కపన్యాస వైఖరుల దేలుచున్నను, స్వర ప్రవాహ తరంగములేగాని తాళ విభేదారములేగాని చప్పుడే గాని రసోపన్యాస మెందునను గాన రావలెను.

త్యాగరాజు జెల్లుపాడెనో మనకు తెలియదు. భాగరాగ తాళ సాహిత్యమున రసోత్పత్తి గలుగింప నేర్పడినయాలని కీర్త నలు స్వరపాండితి ప్రకటనమున మనయోగింపబడి రాగతాళ విన్యాస పటిష్ఠములై భావరహితముగ రచనాశ్రమగు, గాన ప్రబంధములైనవి. త్యాగరాజు భక్తుండు, ఈశ్వర సాక్షాత్కారమున, రసావేశకరణమై, మూర్ఖాభిరంధుచు జల్పించిన తెలుగు వాక్యములలేదు, పద గ్రామములు గీతాంతరాలతారక లై శోభిల్లుచున్నవి. త్యాగరాజు స్వరసాధనకొనిన వాల్మీకి, భక్తుండు, శిలవంతుడు, విశయప్రధానుడు. వారి యనుచరులు స్వరప్రధానలు. పండితులు తాంబూల విసాకరులు. సంగీతము జాపరిజ్ఞాతలు. చిత్రస్వరాలాపనా కుళలును. త్యాగరాజకృతుల భావసౌందర్య మెఱుంగనివారు. రసానుభవ మొందనివారు.

హరినాగభూషణంగారు సదాచార సంపన్నుడు. దయాసత్వశోభితుడు. సంస్కృతాంధ్రాంగ్లేయ సాహితీ విరాజి తుడు. గాయకావ్యయ సంజరిత సహజ పాండితి ఫణిబుడు. మహా శోధకుడు. స్వసాధకుడు. రామస్మృతి నుడువు గాయకు డేగాక, రామభక్తుడు. భావప్రచారమొందిన కావ్యపారియే డేగాక, భావప్రవాహము నవలీల నీడు తిమింగిలము. రసోదయ మేర్పరచు స్వరప్రసారమొందిన రసికుడే గాక, రసావేశ సమ్మా వాయుండే పరతత్త్వని జ్ఞాని. విశిరీతమానిసి. సొంత పోకడల ప్రోడ. జీవనార్థము గాక, సభాగౌరవాపేక్షచే గాక, అని వాక్య సుకష్ట పోడితుడై గానాభ్యాస మొనర్చు కోవిలు. బియే ప్లిడరీడిరీక్ష లభిముఖ యైయుండ వాద్యసాధన విడువకుండిన గానాభిరతుడు.

పరమైన విమర్శకుడు, సార్థకుడైన వ్యాఖ్యాత, వీరిరు వురు కలనూదకు మెట్టిగి కవికల్పనల జీవితము ననుభవించు రసికులని వెద్దకు జెప్పుచున్నాడు. త్యాగరాజవృత్తయమొంగి, యుండిరి రసావేశమునుభవించి, స్వరవ్యాఖ్యాన మొనర్చినవా రిలో ముఖ్యులు గాత్రమున వైద్యనాథయ్యరు, జంత్రి మున నాగభూషణ మనియు, నిగ్గుయముగ జెప్పబడును. కరభ శాస్త్రి, యొక నాటి యుదయ కాలము 3. జగ నోహ న ము గ, నే ణు బూరించు చు వినునారి మోములదిలకించి బాలుడై తలయూపుచుండిన వైద్య వాధు నాశ్రోతిమందలిలోని మహారసికునిగ బేర్కొనినట్టికగా ధకుడు. వైద్యనాథయ్యరు గాత్రప్రభావమునకును భావప్రపంచమునకును, శివమేయములు కావ్యప్రపంచమున గానరాకున్న వి. పోత నొకవేళ సమీపించునేమో! జంబూలశాస్త్రి కొన్ని పట్టుల నుద్దీపింపవచ్చును, కాని వైద్యనాథునిగానభజతుల మాహా త్య్యమెఱుంగటకు టర్నరు చిత్రించిన జగద్వాగ్ధ్యాభ్యాసములు నిత్యముగ నునయోగించుచున్న వి. బంధులలో వీరిన యుప్పైన గాలి "ప్రభంజనా" విర్భావమహోట్సవము వైద్యనాథగాన స్వ రూపమును దెలుపగలదు. చెన్నపురి కడలికట్టల వెన్నెలరేయి నల్లన బారు విసిల నిర్మల తరంగపరంపరోపమేయములై మృదు గంభీర రవంబులతో భావప్రకాశమొనరించుచు వీచిభంగముల బోలు నసాధారణ తాళ విన్యాస సాంకర్యముతో జెన్నెందు

చు జెలరేగి ప్రళయవాతోద్ధాత మేఘరాజుల భూమ్యాకాశములవిస్తరించి స్వర్గరూపవిశ్వప్రదర్శన మొనరించు వైద్యనాథగీతికామహీను నె యం గని వారు కావరారు. వైద్యనాథయ్యరుగారితైఖిరి, మించిన వారు కావరారు. రాగాలాపనమంచు, ఆరాగములో ముగ్ధునిముగ బాదబడు కీర్తనల భావమనుకరించు కీర్తనయందలి ప్రాణపట్టులనుపయోగించి స్వగంధంతో రాగమారంభించి దానినందుకొను వ్యాఖ్యాన మేర్పరచును. వైద్యనాథయ్యరు స్వరగ్రామముల సౌందర్య మెరిగిన వాడు. తాళప్రపంచనిరాఘాట సంచారిలయబ్రహ్మ త్యాగరాజు కీర్తనల భావవ్యాఖ్యాత. స్వరాశ్రయమున నసమానతాళపరిచానముతో మహాస్వరంత్రుడై యిం పెరుగని గల్లే గాత్రమున పోహయిలి తాంబూలకబళిగోపనార్థము మూడిలిగించి స్వరభవానా పీచికల నల్లనద్రోయుచు "మాచధురమి నాట్మీ" "ఆ: గింపవేపాలార గింపమే మున్నగు పల్లవులను బై రవి కంకరాభాజాది రాములను, నిరుపమాన భావగాంభీర్యముతో నాలాపించు తెరంగు నీ మానవజాతిమరల విననోచినదోలేనో? వైద్యనాథు డుపాసకుడుకాడు; భక్తుడుకాడు. స్వరసౌందర్యమెరిగిన భావవ్యాఖ్యాత. త్యాగరాజగీతార్థముల జాతిన : మగ్గుకోవణి.

నాగభూషణము త్యాగరాజు కీర్తనల రసోపన్యాసకుడు. తక్కువగాయకులు స్వరప్రబంధముల నల్లుచుండిరియు వీర్విప్రయోగదత్తులే ప్రజలు గానపరిణామభ్రాంతిలో గారవించిరియు. వీరేవా యింపు దుస్తరమై ఫిడేలు సామాన్య కర్ణాటక జాత్రసాధన మైన యీ దినములలో మానవగారత్ర సౌక్యకరణమే జ్యోతివాద్యపరిణామముగ భావించబడి నదియు జెప్పియుంటిని. త్యాగరాజు ననుకరించితి ఈ నాటి గాయకు లందిరు వ్యర్థప్రపంచమన చిత్రస్వభావ ప్రబంధముల నల్లు జీవిగిట్టకులని చెప్పరచ్చును. వైద్యనాథుడు భావనిమగ్న మొనరించి గానప్రహ్వమును దీర్చి మున్నాడు. నాగభూషణంగారి సహజపటభేద నిరంతర సాధనచే వివరీత మనోవ్యాపార పరిధి కను చేపి డేలు మానవ గారత్ర మనుకరించుచున్నా గాక గారత్ర దుర్లభమగు స్వరసూద్రమును వెల్లడించుచున్నది. నే నీటికల వినిన ఫిడేలు సాధకులలో పారేపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు గారితైఖిరుల జక్క-నోప్పించుచున్నాడు. నాగభూషణముగారు గారదుర్లభమగు గాంధర్వరకారము ఉద్యోగించుచు రసావేశపీడితుడై, రజనూర్ధ్రి నుద్దేశింపక నందమోక పట్టుల వెదకి వివరక రసప్రవాహ నిగ్రాహుట ధాటి ప్రచలితాంతరంగుడై యనిర్యాచ్యలాళిక్య మాధురియు, మున్నత తన్మయాత్మమును (బ్రహ్మి:పు) భవనూర్ధ్రి పిడేలునకే నాటిరి కేప్పదని గొంచ మాపాదించియున్నాడు. వీరిపాటలో నాకుతోచిన ప్రధమ విషయమిది. ఫిడేలునకు గాత్రాతీత గానసౌభ్య మొనరినది నాగభూషణము.

స్వరప్రసారవైద్యమితిరగాయకుల పరమావధి. తాళము రాగము తప్పకుండ అంచెలు పేర్చినట్లు ఎటులనో కొంచెము భాగ్యవశము గావించుచు స్వరసందర్భ సౌందర్యమునే రసముగ నెందిరు కామరాజు వీరే మోతలందును నారాయణ స్వామిశిల్పకమాను సాములలోను స్వరభారతి "వశ్యేవానవరతే" నాగభూషణమానసమున స్వరము జీర్ణించి మనోయముమై యావృత్యమగుచున్నది. వీరిజ్యోతివాద్యప్రణయమున నాకుల్లిం రెండవ యుద్ధీపన మెద్ది యి నీ నాద్యము స్వరప్రస్తావనమకు సంబంధించినది కాదు. స్వరాలంకారపోషితము కాదు. ఆనాహజానగోకాణక్రమముల భావస్వత్వముల నడిపించు మాత్రనిబద్ధ గాం పద్ధతి కాదు. తాళనియముల నప్పేడింపుచు రాగతాళ సాంకర్ష్యభంగముల రంజింప యత్నించును. నాగభూషణ ఫిడేలు నివాద ప్రవృత్తులు సామాన సంకీర్ణతలములగు స్వరతాళ ప్రస్తర తైఖిరుల నాశ్రయించినవికాదు. ఇందున నేర్పున కలవరము స్వరసాహిత్యపరిజ్ఞానము నందినట్లు.

నన్నులుమానీ కొంతరిత మానన మర్పించి వినుచుంటిని. నాగభూషణు ముగ్గుని ఫిడేలు తీగెల సాగదీయు ప్రకృతి మరచితిని. జ్యోతివాద్యములకలిగిగాని ముస్సర మొకటి, నటరాజువలె చిందులు వైచుచు స్వతంత్ర తాళనియముతో ఆర్థానుభవ్యముగ యతి నేర్పరచు కవినవకల వలె చుండుచు గె తుచు పరుగెత్తుచు నడచుచు సర్వాంగభంగ వివ్యాసభోభితమైన మూర్తివలె దోచుచుండెను. ఎడావెదావిసరు తుపానుగాలి ప్రోవులవలె ప్రళయవారిధి వీచి కానంఘటన గంతోభమువలె, తరంగభంగ విస్తృతఫేన మాక్షికరాజవలె, దూరఘర్జనగాంభీర్యరసముతో భువనాంతరగాన గాంధర్వమాధుర్యముతో హిమవన్నగ వాహినీసంచార రామణీయక మొప్పారచు రసోన్నతివివరీతసంభావనాశ్రకారముల గ్రీడించుచు వర్ణనాతీతమై రసముల పుట్టయై భావముల గుడురైరజను పువ్వొత్తికలె చిచ్చుబుడికలె శేక

వోటవలె శేక సంగ్రామ భీకర శతఘ్ని విసఫీసన మహాట్టహాసమున జెలరేగుచు ప్రళయవాత ప్రతాప సంఘటన భీభత్సయును కరించుచు, గులాబికోమలమై కళికరణ సంచలనోద్ధీప్తసరి తరంగములపడి యాడుచు ప్రాకుచు వింతరంగులవీను సంద్యారాగ మాక్షిక పెరిభాంకృతమై రసోద్ధీకమై భావపూరితమై విమర్శనాతీతమై ప్రోతలగలచుచు "తినకాలను తియ్యనిపాటభూషణ" అనుపట్టు గందరగోళముగ నుండెను.

నాగభూషణము జ్యోతివాద్యములో రసోపన్యాసకుడు. రామభక్తుడు. త్యాగరాజతపశ్శిధి రసోపన్యాసకుడేకాడు. రసోన్మత్తుడు నవరసంబుల నాట్యమాడుచు కుంధభక్తివాచకంబుల ప్రకటింపగల సమబుద్ధి రామనీ సమానమెప్పుడూ అనునాకృతము నొక నాదోక గంటసేపు వాయించుచుండ రామానుజార్థమంతయు, సిగ్గురుగిల్లము ముఖవైఖరులలో విత్తకహాస్యగోరవించిన పుట్టెలలోని తుపాను నందలి ప్రతినాకృత్యము వ్యాఖ్యానింపమై దోచినట్లు గోచరించుచుండెను. స్వరసంబంధమెల్ల తుచ్చముగ భావించి యలంకార సందానముల విసర్జించి గాయకగా కాంగీకృత మాత్రకదతుల నలికమించి భావాధామును విడచి నవత్వమేకమై శుద్ధస్వరూపుప్రపాలకుడన స్వభక్త్యమును జూపించు రసప్రచారమున నాగభూషణ గారి జ్యోతి ప్రాతలలో జూడగలము.

నాగభూషణం ఫిడేలుక కలాపిక గానసౌకర్య మేర్పరచెను. రసోపన్యాసవైఖరుల నలవరచెను. రసముల శుద్ధస్వరూప సామర్థ్యమొనరించి మానసకాస్త్రవిసర్జనలలోకమానన సాధన మేర్పరచెను. గానమున కుత్తెను జీవనాదృశ్యముల నెలకొల్పెను. ఇదియేగాక స్వరసాధనమున నీతిడు ఆధునికభావపుల బోలియుండును. తనలోతాను ప్రశ్నించుకొనునట్లు సంబోధించునట్లు వివర్ణించునట్లు త పోగరి మ చే నెట్టింగట్లు దివ్యజ్ఞ సంస్కరణ మంది యానందించునట్లు పలుకన్పెల లాకికా లాకిక మానన వ్యాపార సంచలనమ చుచు భక్తుని యాజేదనలో కాస్త్రజ్ఞానియవన్యాస నిశ్చయతలో లాలిళాలాప లాలిత్య మాధుర్యముగా విషయలోలని బాటలములో మునుగుచుండెచు భావవిహిన నోప్పించుచున్నాడు.

నాగభూషణముగారి జ్యోతివాద్యభావ మలౌకికమనుటకు సందేహములేదు. కృష్ణశ్యూరుగాని మరయినరుగాని వీరి కీలంకర్షణన సరిరారు. గారత్రమున మాత్రము భావవ్యాఖ్యాన వైఖరిలందు మాత్రమ వైద్యనాథుడే మిన్న.

ముఖ్య గమనింపు

మోగ్యతావక్రములు

(8) బెనారస్ నిటీనందుడు దుర్గా మెడికల్ హాసునారి టూనిక్ గురికలనునీచించుటవలన రాజేహేరు అను వాస్తేహితుడు నపునంత్యము లేక ముఖముగా మున్నాడు. అతడు 6 సం॥లనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలానుఖముగా మున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు. డోరాధూన్ 28.8.19 బ్రిజ్ కిషోర్

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిచ్చునుండి రక్తము విసరింతుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

దేవాభ్యుదయమే! స్వదేశీయము!! ఆంధ్రదేశమునందు ఆంధ్రులచే అధిక పోషితమలన దేశీయ మగ్గులవై బరంధరమునందు మాచేతయోగు కావజుచున్న పలుకథములైన పట్టువస్త్రములు, పట్టు ధోవతులు, మేలైన పట్టుచీరలు, అందమైన పట్టు కుమాళ్లు, కన్నలకు మిరుమిల్లుగొలుపు ఎరుపు, గులాబి, పూవా, కంఠపండు, చూప్పూస, నెనలకలమురంగులలో విమామాల్యమునకు దగిన అందమైన వస్త్రములు గలవు. వే రెన్నిక గాంచిన, పుకారన పట్టు పారిరామిక పట్టుకంబుల బరంపురం పట్టువస్త్రములనుకూర్చి దెలుప నేలకే రంగులకును, నాణ్యములకును పూచీ. ఇవిగాక మాగ్గడ, బరంపురం, విష్ణుపురం, సంబలపురం పొత్తి వస్త్రములను, నన్నని పట్టుములత్రాడులును చక్కని కర్పూరవారములను నలసినన్ని రకములలో గలవు. ఒకసారి ఆర్డరునిచ్చిన మామయ్యకమైన వ్యాపారమును దెలుసుకొనగలరు. దుమ్ము విఘ్నేశం అందు సక పట్టువస్త్రములవ్యాపారులు బరంపురం. గంజాంబల్లా

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

బ్రాడ్ గేజు లైనుమీదగా పోవుచున్న ఒడ్డ రాకపోకలందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పులు 1923 సం॥రం మార్చి నెల 1 వ తేదీనుండి చేయబడును. వాటిని ముఖ్యముగా గమనించ కోరెదము.

నెం 1 గు కలకత్తా మెయిలుబండి మద్రాసు నుండి రాత్రి 8 గంటలకు బయలుదేరి వాల్తేరు మరునాడు మధ్యాహ్నము 2 గం 35 నిమిషములకు చేరును.

నెం 2 గు కలకత్తా మెయిలుబండి మద్రాసు ఉదయము 8 గంటలకు చేరును.

నెం 6 గు బొంబాయి మద్రాసు మెయిలుబండి రాయచూరునుండి సాయంత్రము 5 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు మరునాడు ఉదయము 7-30 నిమిషములకు చేరును.

నెం 9 గు వాల్తేరు పొట్టు ప్యాసంజరుబండి మద్రాసు నుండి రాత్రి 9-45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 31 గు వాల్తేరు ప్యాసంజరు బండి మద్రాసునుండి ఉదయము 8 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 32 గు వాల్తేరు ప్యాసంజరు బండి మద్రాసు పగలు 10 గం 25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 15 గు బెంగళూరు ప్యాసంజరు బండి మద్రాసు నుండి ఉదయము 6 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 16 గు బెంగళూరు ప్యాసంజరుబండి ఆగోణము నుండి సాయంత్రము 5 గం 5 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు రాత్రి 7 గం 30 నిమిషములకు చేరును.

నెం 11 గు బోలార్ పేట ప్యాసంజరు బండి ఆగోణమునుండి పగలు 11 గం 55 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు మధ్యాహ్నము 2 గం 15 నిమిషములకు చేరును.

నెం 38 గు రేణిగుంట ప్యాసంజరు బండి రేణిగుంట నుండి ఉదయము 7 గంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12 గంటలకు చేరును.

నెం 26 గు కడప ప్యాసంజరు బండి ఆగోణమునుండి మధ్యాహ్నము 1 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు సాయంత్రము 4 గం 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 14 గు పార్వల్ ఎక్స్ ప్రెస్సుబండి రాయచూరునుండి మధ్యాహ్నము 1 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరి ఆగోణము మరునాడు పగలు 11 గం 40 నిమిషములకు చేరును.

నెం 69 గు బండి రాయపురమునుండి 6 గంటలకు బయలుదేరును.

నెం 29 గు బండి మద్రాసునుండి మధ్యాహ్నము 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి పొన్నేరి 3 గం-52 నిమిషములకు చేరును.

నెం 65 గు బండి రాయపురమునుండి సాయంత్రము 5 గం-29 నిమిషములకు బయలుదేరి గుమ్మడిపూండి 6 గం-55 నిమిషములకు చేరును.

నెం 151 గు బండి మద్రాసునుండి సాయంత్రము 6 గం 5 నిమిషములకు బయలుదేరి పొన్నేరి రాత్రి 7 గం-15 నిమిషములకు చేరును.

నెం 30 గు బండి పొన్నేరినుండి సాయంత్రము 4 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము 6 గం-23 నిమిషములకు చేరును.

నెం 66 గు బండి గుమ్మడిపూండినుండి రాత్రి 7 గంట 10 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము రాత్రి 9 గం-5 నిమిషములకు చేరును.

మద్రాసు నెంబ్రులుప్రేషనునుండి సాయంత్రము 5 గం-38 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురమునకు పోవుచుండిన బండి రద్దుచేయబడినది.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది డబ్బీ 1-కి 0-6-0 మాత్రము. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు, బొంబాయి.

ఈ అసమానమైన ఆహారము మీకు ఆవశ్యమంగా కావలెను.

బియ్యపు ఆహారమునకు లేట్టి ముఖ్యముగా కావలసిన అనేక ఆహార పదార్థములు క్యాక్స్ ఓటునందుగలదు. బియ్యపు ఆహారము చాలకంటె, మిక్స్చరు మైనది. అటులే విడుదల దానినే వాడుటలకు అసంత్పత్తి ఆహారమును మన్నించి, ఈ విధముగా త్రీయు, రుచియైనట్టి, ముఖ్యముగా జీర్ణమానకు వచ్చుచున్నది, అహారమును వాడుటచే తృప్తిమైన ఆహారమును మన్నించి, మిక్స్చరులకును ముఖ్యముగా కావలసిన ఆహార పదార్థములు అందులోయొన్నవి.

ఒక క్యాక్స్ ఓట్ల ద్వారా అనేక విషయాలను తెలుసుకోవచ్చును. అది అంత సులభమైన ఆహారముకాదు.

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Wholesale Agents

Quaker Oats

Madras,
Bombay,
Karachi,
Rangoon,
Calcutta

పోన్న గంటి వీరాస్వామిగారి కరపత్రములు

పోలీసు లాటంకపరుచుట

కాకినాడలో నెలకొన్న భాగమును జగన్నాథస్వామిగారి పోన్న గంటివారి పీఠానికి వీరాస్వామిగారు నివసించుచున్నార. ఇతడు ద్రాక్ష మెళుకగా నుండగా నీబ్బందికి లెగింపు సుగంధమున దోచిపెట్టుచు దీని నాయాద్యోగమునుండి తొలగించిరి.

స్వరాజ్యస్థాపనము

ఈ పేరితో నిరదోశకరములను తెలుగున ప్రకటించెను. ఇతడు కాంగ్రెసు సభ్యుడుగాను, చిత్రలేఖములు వేర్చు నుపాధ్యాయుడు, చిత్రకారుడు, ఈ కరపత్రములు కాకినాడలో ధర్మసాధన ముద్రణాలయమున ముద్రింపబడినవి. పోలీసులు విచారించి తెలిసికొనిరి గాని కరపత్రములపై ముద్రణాలయము వేరు ముద్రింపబడలేదు. కరపత్రములపై జనవరి 15 వ తేదీయందు పి. వీరాస్వామి అను సంతకమును పోన్న గంటివారి వీధి జగన్నాథస్వామి అనియు ముద్రింపబడినది.

16 వ తేదీన వంకెనెడ్ల నొకడు కరపత్రములను పంచి పెట్టుచుండగా పోలీసువారి దీని పట్టుకొని సంగతుల నడిగి తెలిసికొనిరి. అనాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు పోలీసు సర్కిలు యిన్ స్పెక్టరును సబ్ యిన్ స్పెక్టరును కొందరు కనిపెట్టు లును వీరాస్వామిగారింటికి వెళ్లి యీ కరపత్రములను ప్రకటించి నది మారేనా అని అతని నడిగిరి. అది దిద్దుడు తన తాత గారింట నున్నాడు. అయితేని పోలీసులు తనిఖీ చేసెదమనిరి. తనకు అచ్చు ఖర్చు నిచ్చినచో ఆ కరపత్రము ప్రతుల నన్నిటిని ఇచ్చి వేరెద నని స్వామిగారు తెలుకగా పోలీసువారి రండుల కంగీ కరింతి అతనికి రు. 5-6-0 లు యిచ్చి పూనుకొని పు నైజాబాద్ 195 కరపత్రములను తీసికొనిపోయి.

కరపత్రములోని వివరములు

“కరపత్రము వివరములకు నడుగులు పంపగూడదు. వివరములకుండు సడనము తెప్పించగూడదు. అట్లు చేసినచో కరపత్రము ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుగా పన్ను వేరెదరు; కాక కరపత్రము దేశమునంతట గ్రామములలోను పట్టణములలోను బ్యాంకులకు ధరలకు విక్రయించు చుండవలెను. ఇట్లు చేసినచో వాత ఆదాయపు పన్ను నియంత్రకర లేకుండ పోవును.

పీఠము ప్రభుత్వస్వాధీనమునకు వెళ్లగూడదు. పంచాయితీ స్వాధీనమున నేర్పరచి స్వాధీనముగా తీర్చు చేయించుండవలెను.

పౌరులు మృగసింహులవారి దీపములపన్నును యింటిపన్నును చెల్లించగూడదు. ఎవరియింద్రముందు వారే డొడ్డుకొనుచు వారే తమవీధిగుమ్మములలో దీపములను వెలిగించుకొనవలెను. అట్లుచేయలేనివారెవరైన నున్నచో వారు మాత్రమే మృగసింహులవారికి పన్ను చెల్లించవలెను.

పౌరులు కల్లుసారా మున్నగు నిషేధములను తెలుగూడదు చేపలు మాంసము మున్నగు వానిని అమ్మగూడదు. వాయుగూడదు మాత్రమే అమ్మవలెను. అట్లుచేసినచో వారు పన్ను చెల్లించవలెను. చుట్టలు సీగరెట్లు బీడింగుల గంజాయి నల్లమందు మున్నగువాని గూడ పౌరులు ముట్టగూడదు.

ప్రజలందరు నిట్లు పవిత్రముగా నడుచుకొనుచున్నచో దేశములలో నున్న దేశభక్తుల సందరిని వెంటనే వదిలివేయవలెను. దేశమునకు కాంతియును భద్రమును కలుగును.” అని దానియందు వ్రాయబడినది. పిమ్మట పోలీసులు ధర్మసాధన ముద్రణాలయమున కేగి అచట మూలమును వెలువ్రకును నుండ తీసికొనిపోయిరి. (స్వరాజ్య)

ఇండియన్ డెంటల్ డైరెక్టరుల సంఘము

ఈ సంఘము నెత్తివేయుట

అలహాబాదులో “ఇన్ డెంటల్ డైరెక్టరుల సంఘము” అను పేరుతో “వర్తమానసంఘము” డైరెక్టరులు సమావేశమై దాని నెత్తివేయుటకు తీర్మానించి అట్. ఎన్. బానూగారిని లిక్విడేటరుగా నియమించిరి.

బర్మాబాతీయ వాదులు - పెగులాలో సమావేశము

బర్మాబాతీయ వాదులలో కాననదేవులకు వెళ్లవలెనను వారు 29-వ తేదీన పెగులాలో సమావేశ మయ్యెదరు. ఇతర వారు ప్రభుత్వము వారికి సడనబడవలెను. ఇతర వారు సంఘమున కేరియముల నిర్ణయించుకొనవలెను. ప్రభుత్వ డాక్టరులు లంచములు తీర్చుకొనకుండ కట్టుదిట్టములు చేయవలెను తీర్మానములను సుపరీక్షించు ననును.

నోరే శరీరమునకు ద్వారము

నోటినుండును, కంఠమునందును లెక్కలేని చిన్నపురుగులు తిరుగుచుండును. నోటిగుండా శరీరములోనికి ప్రవేశించుటకు యత్నించును. మొదట వ్యాధిని కలుగజేసి, తరువాత నాశనము చేయును.

ప్రతిసారి భోజనము చేసినపిమ్మట మీ దంతములను కొలిసిను టూత్ పేస్టుతో శుభ్రము చేసుకొనుచు; అది దంతములకు తెలుపుగానుండుట, దంతములు క్రుశ్చిపోవకుండుటకై అప్పటికప్పుడే సాచిని తీసి వేయుట మాత్రమే గాక, మీ నోరును శుభ్ర పరచును. చిన్నపురుగులను చంపును. వ్యాధి మీకు రానియక ఆటంకపరచును.

నేడే కొలిసిను గొట్టము నొకటిని కొనుడు. అందరియొద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

KOLYNOS

డెన్టల్ క్రిమ్.

ఒక క్రొత్త ఉద్దేశ్యము. శ్రేష్ఠమైన ఉద్దేశ్యమైన కొలిసినుకు మంచి ప్యాకింగు ఉండుట ఆవశ్యము. కనుకనే ఒక మూత గొట్టమునకు కట్టియుండునట్లు కనిపెట్టితిమి. మూత పడిపోదు. అది గొట్టమునకు కట్టబడియున్నది శ్రమ యుండదు. క్రియ చాలకాలమునకు బాగుగానే యుండును.

The Kolynos Company New Haven, Conn, U.S.A.

Representatives for India:

MULLER & PHIPPS (India), Limited.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

తామర తైలము - తామర, తిట్ల, గజికి మంచిది

రాజాకాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూరితాశకములగు చాల మందిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచితి. దశ్చి 1-10-6-0. అమ్మకాంక్షము దీని, మదరాసు.

గు వ్యవధినిచ్చెదరట. వీరితీర్మానములు పార్లమెంటు
 పరిశ్రమకు బోయి ఫలితము తెలియనప్పటికి కనీస
 మొక సంవత్సరమునును వట్టును. ఈసంవత్సరము
 లోపల ఏమి కాసనసభలలో నేమి జేతురో తెలియ
 దు. ప్రాయశః మామూలుసభ్యులవలె ప్రవర్తించె
 దరేమో. సహకారముతో నారంభమయ్యెడి కార్యక్రమమునందు, నిరాకరణ మొనరించు కుండునో
 యూహించవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ఏరికోర్కెల
 ను నిరాకరించుచో, కాసనసభలలో నపుడు నిరోధ
 ము నవలంబించెదరట. దీని నవలంబించు పూర్వము,
 వోటరుల యిష్టమేదియో కనుగొందురట. తీర్మాన
 ములలో కాంగ్రెసు ప్రమాణమునకు చోటు గను
 పించదు. స్పెషల్ కాంగ్రెసునుగూర్చిన ముచ్చట
 గనుపించదు. ఇట్టికార్యక్రమము నవలంబించుట
 యనిన, నిరాకరణమును విస్మరించుటయే యగును.
 కాసనసభా ప్రవేశము, నిరాకరణ ధర్మమునకు
 ప్రతికూలము గావుననే, తా నంగీకరింపకుంటినని,
 శ్రీమతి సరోజినీదేవి ట్రిబ్యూనుపత్రికా ప్రతినిధికి
 దెలిపెను. డాక్టరు కిచ్చూగారు కారాగృహమునుండి
 పంపిన సందేశములో కాసనసభలలో బ్రవేశించ
 వలదని వేడియుండిరి. వంగదేశ ప్రముఖులగు
 జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారు, నిర్బంధమున నుండి
 సందేశమంపుటలో, కాసనసభా ప్రవేశము నిరర్థక
 మనియు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భగ్నపరుప
 వలదనియు దేశీయులను వేడుకొనిరి.
 ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసును గార
 మించి, నిరాకరణ ధర్మమును భంగపరుపని రాజీకి
 నూతనపక్షమువారు రంగీకరించుట ఫలప్రదము.
 నూతనపక్షములో కొందరు రాజీని భంగపరుచు
 టకు, అజదుగారి సూచనలకు వెనుకకు బోవ
 యత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అస్సామీ
 లెడు ప్రెస్ తంతీవార్త ప్రకారము, నాయకులు
 రాజీకనుకూలముగ నున్నను, వీరిలో నొకకాఖవారు
 ప్రతికూలముగ నున్నట్లు తెలియుచున్నది. రాజీ ప్ర
 యత్నములు తుద కేటల పరిణమించునో త్వరిత
 తెలియగలదు. ఉభయపక్షములకును అనుకూల
 సమాధానము గలిగి, కాంగ్రెసుపట్ల ఉభయమును
 తమ గాఢభక్తిని వెల్లడి జేసెదరు గాక యని కోరె
 దము. ప్రస్తుత సంచలనము, జీవశక్తికుచిహ్నముగాని
 మరణాచిహ్నము గానరదు. అందుచే ఉభయపక్షము
 లవా రోక వేళ రాజీ పడకబోయినను, స్వరాజ్యం
 పాదనము పట్ల అహింసాహింసకును బూని పనిజేయు
 చు, కలసి పనిజేయుటకు వీలగుచోట్లనెల్ల కలసి పని
 జేయుచు, పరిస్థిర దూషణ కే మాత్రము చోటి
 యక పాలుబుచో, ప్రజాశాసనాధిపతిత్వంలో గలు
 గక మానదు.

బర్మా : కాసనసభా బహిష్కరము

రంగూను మ్యునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ జవాబి
 చుచు, సర్ హార్ కోర్టు బట్లరుగారు, రాజ్యాంగ
 సంస్కరణముల మహిమ నెంతయు కొనియాడిరి.
 ఇంతటి యనుకూల సంస్కరణముల నిచ్చినను
 బర్మా ప్రజలు వీని నంగీకరింపక బోవుట కెంత
 యవివేకులో గద! మరెయొక సంగతిని గూడ
 బట్లరుగారు వివరించిరి. బర్మాలోని వోటరులు
 1750000 మందియట. వీరిలో 97563 అనగ
 100-కి 7 వంతున మాత్రమే వోటు జేసిరిని బట్లరు
 గారు నుడివిరి. పాశ్చాత్యపద్ధతులు నూతనముగ
 నుండుటచే, వోటరు లీ యవకాశము గైకొన లేక
 బోయిరట. బట్లరుగారు రీ సంగతిని నిజముగ నమ్మెద
 రా? సంస్కరణములు తమ కక్కర లేదని, బర్మా
 ప్రజలు ఘోషించియుండలేదా? కార్యము లేదని
 దలచి, ఎన్నికలను బహిష్కరించుటకు వారు నిశ్చ
 నుంచియుండలేదా? ఈ వార్తలు నలుదిక్కుల

కును చేరినపుడు, బట్లరుగారు రెండునివారితె నటిం
 చుట విచిత్రము. రాబోవు ఎన్నికలలో, ఎక్కుడు
 మంది పార్లమెంటు రని వీరు ఊహించిరి. బర్మా ప్రజలు
 సంస్కరణములను జయప్రదముగ బహిష్కరించి
 రనట తథ్యము. తమకీ సంస్కరణము లక్కర
 లేదని, వారు దృఢముగ దెలియజేసిరి. సంస్కరణ
 శకలములలో నేదేమును తప్పిజేందనుట నిశ్చ
 యము. పాలకులు దూరదృష్టిగలవారగుచో,
 బర్మా హిందూదేశముల స్వరూపాలనా స్వాతంత్ర్యపు
 హక్కును గుర్తించుట శ్రేయస్కరము. బర్మా ప్రజల యిచ్ఛకు వ్యతిరేకముగ కాసనసభ
 లలో ప్రవేశించినవారు, ప్రజాపతిభులు గాజా
 లరు. హిందూదేశము నందవలెనే, బర్మాయం
 దును కాసనసభాక్రమిష్ట యంతరించెను. బర్మా
 ప్రజ లికమిద నిర్మాణకార్యక్రమముపై తమదృష్టి
 నెక్కుడుగ నిగుడించి, దానిని త్వరిత పూరించేయు
 టకు బూనెద రని తలంచెదము. జాతీయవిద్యను
 గూర్చియు, కద్దరును గూర్చియు, ఎక్కుడు ప్రయ
 త్నములు జరుగుచున్నవార్త లరుదెంచుచున్నవి.
 సాంఘికవిభేదము లంతగ లేకుండుటచే, బర్మాలో
 అస్పృశ్యత ప్రశ్న యదయింపదు. స్వాతంత్ర్య
 సంపాదనపట్ల కృతనిశ్చయము లైనవారి సంకల్పము
 నెరవేరకుండ, యెట్టి విఘ్నములును ఆటంకపరుప
 నరవు.

రాజభక్తి ప్రమాణము: సర్ నురేంద్రనాథబెనర్జీగారు

స్థానికసంఘములలో జేరెడిభ్యులు రాజభక్తి
 ప్రమాణము గైకొనవలయు ననడి మాత్రమును,
 ఈ రాజభానిలో మొదట ప్రవేశపెట్టిరి. క్రమక్రమ
 ముగ నిది యన్ని రాజభానులకును బ్రాచురున్నది.
 అధికారవర్గమున జేరిన మంత్రులును, నిర్బంధము
 లను విధించుటలో దిట్టగుచున్నారు. బెంగాలు
 కాసనసభలో కలకత్తా మ్యునిసిపలు బిల్లు చర్చకు
 వచ్చినపుడు, రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొనవలె
 నను ఏర్పాటును తొలగించవలయు నని సభ్యులు
 కొందరు గొరిరి. కార్పొరేషనులో సహాయనిరా
 కరణావలంబులు ప్రవేశింపకుండ, నివట్టము ఆటం
 కపరుచునని వారిని. మంత్రులగు ఫర్. నురేంద్ర
 నాథ బెనర్జీగారు రిందుకు జవాబు చెప్పుచు, తమ
 నిజోద్దేశము నిరాకరణపక్షమువారు రాకుండ
 నాటంకపరుచుటకే యని, స్పష్టపరిచిరి. నిరాకరణ
 పక్షమువారు స్థానికసంఘములలోను కాసనసభల
 లోను బ్రవేశించి వానిని బ్రద్దలు గొట్టుటకు
 బ్రయత్నించుచున్నారనియు, అందుచే నీ ఏర్పా
 టను గావించుట యవసరమనియు
 వీరు సూచించిరి. అభిప్రాయప్రకటనము కొగకు
 సహాయనిరాకరణపక్షమువారిని ఎవరును శిక్షింప
 లేదనియు, ఇదిముందును శిక్షింపరనియు, బెనర్జీ
 గారు నుడువుట కిడువిచిత్రము. అభిప్రాయప్రక
 టనముకొరకు, నిరాకరణపక్షమువారు రెందరు శిక్షి
 తులు గాలేదు? ప్రజల హక్కులకొరకు కొంత
 కాలముక్రిందట సింహమువలె గర్జించి, బ్యాబి
 సాల్లో నిష్పంధితులై, అధికారవర్గపు మార్గముల
 నన్నిటిని గుర్తెంగిన, బెనర్జీగారు రీకిని జలుకుట
 కాలమహిమయో, స్థానమహిమయో, తెలియ
 కున్నది. సహాయనిరాకరణపక్షమువారిని స్థానిక
 సభలలోనికి రాకుండ జేయుటకు ప్రయత్నములు
 జరుగుచున్నవి. కాసనసభలలోనికి రాకుండ జేయు
 టకుగూడ ప్రయత్నములు జరుగును. శిక్షితులయిన
 దేశభక్తులు వానిలో బ్రవేశించుటకు వీలులేదు. ఈ
 నిబంధనను తొలగించువిషయమై తాము తోడ్పడ
 మని, వికటరుటనుగారు దెలిపియుండిరి. అధికారులు
 కాసనసభలలోనికి తమ కిష్టయినవారినే రానిచ్చి

తదితరులను రానియకుండుట కెట్టివర్గాలుల నయి
 నను జేయగలుగుదురు.

కొత్తచెన్నుచట్టము

స్వదేశ సంస్థానాధీశులను రక్షించుటకై,
 కొత్తచెన్నుచట్టమును ప్రభుత్వమువారు నిర్మింప
 నెంచుటయు, దానిని ప్రవేశపెట్టుటకు సామ్రాజ్య
 కాసనసభవారు నిరాకరించుటయు, అంతట రాజ
 ప్రతినిధిగారు తమ పరిశిక్తులన్నిటిని కారము నుపయో
 గించి చట్టమును పునరుద్ధరించి, స్టేటుకౌన్సిలు సభ
 వారిచే దీని నంగీకరింపజేయుటయు, చదువరులకు
 దెలిసినపంగతియే. రాజప్రతినిధిగారికి సంస్కరణ
 కాసన మిచ్చిన నిరంకుశాధికారమును, వారు ఉప
 యోగించుటకు వెనుదీయ రని వెల్లడియయ్యెను.
 ఈచట్టమునకు స్వాభాముడు తన యంగీకారమును
 సూచించగూడదను తీర్మానమును, కలనల్ వెజ్లి
 పుడ్డుగారు పార్లమెంటుసభలో 27 వ తేదిన ప్రతిపా
 దించెద రని తెలియుచున్నది. ఈవిషయమై పార్ల
 మెంటుసభలో కొంతచర్చ జరిగినను, పర్యవసాన
 మేమగునో తెలిసియేయున్నది. పార్లమెంటుసభ
 రాజప్రతినిధిగారి చర్య కంగీకరించు ననుటకు సంది
 యములేదు. సంస్కరణకాసనము ప్రజల జన్మ
 స్వాతంత్ర్యములను కాపాడజాలదని గ్రహించుటకు,
 వేరు నిదర్శన మవసరము లేదు.

స్థానిక వార్తలు

ఇరిగేషనుబిల్లు:— ఇరిగేషనుబిల్లును మొదటి
 చించుటకు ఏర్పరుపబడు ఉపసంఘము ఏప్రిల్ 10 వ తేదీ
 వారమున సమావేశమగునని తెలియుచున్నది.

మదరాసు ఇండియను అమెట్యూర్స్:— ఈ
 భవాది 25వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లి
 క్ భవనములందు సి. సి. రామస్వామి అయ్యర్ గారి యాజమా
 న్యమున “రామదాసు” జాతకమును తెలుగునందు ప్రదర్శించు
 ట డబ్బు. దొరస్వామి అయ్యంగారు రామదాసుపాత్రను ధరిం
 తుట. డి. రాఘవాచారిగారు తానెవపాత్రను ధరింతురు

ఒక వీరుకోలు:— మదరాసు పోస్టు మాస్టరు జేక
 రలుగారగు మాలన్ గారు సతీసమేతులుగా రాబోవు వారము
 గ్లందుకు జవయందుటచే తంతి తపాలా శాఖోద్యోగులు
 వారికి వీరుకోలు నొసగుటకు గౌరవత్రి జెనరలు పోస్టు ఆఫీసు
 నందు సమావేశమైరి. సంగీతము జలతరంగిణి గారడి చున్నగు
 ప్రదర్శనములు జరిగెను. చాలరాత్రియైన తరువాత సమావేశము
 ముగిసెను.

వ్యాయామవార్తలు

మద్రాసు యునైటెడ్ క్లబ్ లెన్నిస్ పందెములు
 సింగిల్స్ ఖైసర్స్ బాలగోపాలన్ రంగప్రసాదు నోడిం
 చెను. స్కోరువివరము 6-4, 6-1, 6-3. డబల్స్ ఖైసర్స్ రంగ
 ప్రసాద్, రామరావులు బాలగోపాల సీతారాముల నోడించిరి
 స్కోర్ వివరములు 4-5, 6-1, 7-5, 6-2. ఆట ముగిసినపిమ్మట
 గవర్నరుగారు గెలవించినవారికి బహుమతుల నొసగిరి.

కార్పొరేషను ప్లమరుషో:— నేటిదినము ఉదయ
 ము పీఠుల్నుపాదునందు కార్పొరేషను వారి ప్లమరుషో ప్రారం
 భమయ్యెను. టర్. సి. త్యాగరాజు కెట్టి ఖాతాబహదరు ఇబ్రాహి
 ల్లాపాపాలు, గౌ. రాజారామరాయనింగారు గౌ. సి. పి. రా
 మస్వామి అయ్యరు మేజరుబాక్స్ట్రునుగార్లు మరికొందరు ప్రము
 ఖులు వచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు వచ్చి ప్రారంభము హోల్స్
 మమును సలిపి రంగముగ ప్రదర్శింపబడిన ప్లమరుషోలతో విశేష
 ములను పరిక్షించిరి. తేజాంపేటయందు జరుగు ప్రదర్శనమువలె
 ఈప్రదర్శనము శ్రేష్టముగ లేకపోయినను పిమ్మటపాదు చక్క
 గ పోషింప బడుచున్నదనియు ఈపాదుకొరకు వ్యయపరుప
 బడు ధనము నష్టమౌదదనియు ఈప్రదర్శనముపట్ల మనము తెలిసి
 కొనవచ్చును.

గుంటూరు నట్టా కాంగ్రెసు సంఘము:-

ఈసంఘమునకు యీ సంవత్సరము క్రొత్త కాంగ్రెసు సంఘము 700 చందా రూ॥-ర॥-౦ వరకున పెరించి చేయువారు. ఇంకాసభ్యులను చేర్చుటకు యేర్పాటుచేయువారు. క్రొత్త యొన్నికలు తేసి కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమును చక్కగా పనిచేయుటకు యేర్పాటులు గావించబోవుచున్నారు. ఈవిధముగా గుంటూరు నట్టా కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులందరూ చాలనిచ్చి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును త్వరలోనే పనిచేయు ప్రార్థనలు. ముద్రి రాధాకృష్ణయ్య, కాంగ్రెసు గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

రాయపేట ప్రాంతీకర్త:-

రావు, ఎస్. నుండరాజ అయ్యగారు ఎదుట) గుంటూరు స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘమును పి. దొంపేని మొదలియారు అనువారికి మధుర వాయువు, వేలవాయువు అను వారిపై కేసు లేవు. వీరు కేసుపై వాస్తవ్యులు. దీనివల్ల 12 వ తేదీన తేవునియల్ల సంఘమున నిర్వహణముల వారికి విరోధము లేదనియు చంద్రాబాయి ఫిర్యాదుపై రావు దుర్వినియోగ ఫిర్యాగు ఆరోపించెను. మేజిస్ట్రేటులుకేసు నమోదొట్టికేరి. అంతటగాక 250 కేసులకు, ఫిర్యాది మద్రాసులోని 2వ మాన్యువల్ కృషిచేయు నొసకలయు ననియు తీర్పుచేసిరి.

దత్తమండలముల సంఘము:-

దత్త మండల సంఘమువారు, ఎల్. సామంతులను, వై. ఎం. సి. ఎ. భవములను కమాండేమై, కట్టినద్రులైన దత్తమండల విద్యార్థులకు స్కూల్ మొదలిరి. ఎ. రంగనాథ మొదలియారు (ఎం. ఎల్. సి.) గారు అధ్యక్షతవహించి ప్రవచనములను సభ్యులకు తేసి కొనబడిన, తిరువతి కానసభ జరిగెను. పి. మాండేవక సంఘమునందు సభ్యులగు ఆర్. నూర్జువారాయణ రావుగారు ప్రవచనములను ప్రవేశపెట్టిరి. కట్టినద్రులను హెచ్చరించుచు, రాష్ట్రీకంబంధిజల యావశ్యకతలను గురించి కల్పించిరి. ప్రజల అభివృద్ధిచేసే తమ కృతనిర్వహణ వాధారణది యుండెననియు అందుచే ప్రజలకొరకు పాటుపడవలెనని నడిచిరి. అల్పాహార కంటకును సభ ముగిసెను.

సేవాశ్రమము (గుడివాడ):-

వరకాళి:- ప్రవచనమున ఆంధ్రదేశములో నిమ్మకాయల కొలకు స్థాపించబడి నుమారు 10 సంవత్సరములనుండి ప్రవృద్ధి మార్కెట్ వాతక్యం లగు శ్రీ దిలకమర్రి లక్ష్మీనాగరాం కంటే లాగారిచే సంక్షింతులనున్న శ్రీ రామ మోహన పాఠశాల నుమారు ఒక వర్సము క్రిందట సేవా శ్రమము వారి యాధీనము చేయబడినది. అది కాలావసరమును బట్టి పాఠశాలకు విద్యాలయముగా మార్పుటకు నిశ్చయించి లెక్కారంభముచూరము శ్రీ నాగమూర్తి, టి. సదాశివయ్యగారి యాశీర్వాదముతో ఈ ముందు 100 ఫాల్గుణ కు 100 సోమవారము ౨౭-౩౦ ఘడియలకు (26-2-28 తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు) జరుగుటలు నిర్ణయించబడినది. గాన రామ సమీకృతాంధకముగ దయచేసి తదిద్విత్యలయము నిమ్మకాయకృషివయపులో చేరిమై ఆంధ్రదేశాంధకముగ వర్ధిల్లు కట్టు ఆకర్షణింప చేడెదము- కార్యనిర్వాహకులు.

డాక్టరు యుమాలగారి శిష్యులకు ఒక

మనవి:- గుంటూరునందలి ఎ. ఇ. ఎల్. ఎం. కళాశాలలో నీనీయద్రాఫ్టును అధ్యయనముచేయు డిప్లొమాయుండినను నకలకాలా ప్రాధానోపాధ్యాయులగు రెవరెండుడాక్టరు ఎల్. ఎల్. యు. మాలగారు ఏదివర్సమును విద్యార్థులకొరకు పాటుపడి ఇకమిదపు కొంతిం అందు కాలము గడుటకుగాను అమెరికాకు వెళ్లిపోవుచున్నారు. యి: ప్రాచీనహిందూరాజకీయతల వారికిగల గాఢప్రతి విశ్వాసంబును తెలిపినదే. ఆతను వేదములందు గొప్పపండితుడు. గురువులే జాతివారైనను వానిని గౌరవించుచుటకు భారతీయులకు మనము ప్రతిబింబింపించితిమి. ఆతనుమనకుగావించిన సేవకు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నొసగుచిన్నామను యువాలుగారు చాలగౌరవముతో సంగీకరింతురు. ఆతను విశ్రాంతియందు తన ఓదిరేవమును నిడవగించిన సమయమున మనకృతజ్ఞతను గవ్వరుచుటకుగాను కళాశాలపాఠవిద్యార్థులచే ను సేదనియింపటకు ప్రారబిద్యార్థులు సహాయమునర్పించిన సమయమునను. విరాళములఅర్పణచేయుచుగాను నీ యు తత్కర్మం ఎ ఇ ఎల్ ఎం. కళాశాల గుంటూరుఅను చిరునామాకు పంపవచ్చును.

శాసనసభల కాలపరిమితి

బడ్డెటు సమావేశము నుగియిన రాష్ట్రీక శాసనసభలన్నియు ముగియబడుననియు మరల ఎన్నికలు జాత్ర లేక ఆగస్టునెలలో జరుగుననియు మద్రాసు మెయింపుటికి కొన్ని దినములక్రింద ప్రకటించెను. 1924 సంవత్సరపు బడ్డెటు ప్రవేశ పెట్టుటకు మునుపే క్రొత్త శాసనసభ్యులకు శాసనసభా కృత వారముల విషయమై అనుభవ ముండుటలు చేయుటకై ఈ ఏర్పాటు చేయబడినది (ప్రకటించబడినది). ఈ ఏర్పాటును చెప్పి ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇతర రాష్ట్రీక ప్రభుత్వములవారి అభిప్రాయము తెలుపుచో తెలియదు కావున ఈ విషయమై ఇట్ల జరుగునని దృఢముగ చెప్పవలసి వున్నది. శాసనసభల కాలపరిమితిని తగ్గించుట చాల గొప్పవిషయమగుటచే అన్ని విషయములు చక్కగ ఆలోచించి శాసనసభల అభిప్రాయము తెలిసికొని తగువిధమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తాపులను ప్రకటించుట యొక్క విని న్యుండయా కృతిక వాయుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ

సోమవారపు కార్యక్రమము

ఈనెల 26వ తేదీ సోమవార ఉదయం 11 గంటలకు చెప్పి ప్రతి శాసనసభ సభ్యులకు బాడ్జి కాన్ఫిరమై ఖేమనందు సమావేశమగుట క్రొత్త శాసనసభ్యులకు నిమింపబడిన యె. యం. మార్గము. పి. మాధుక వాయువు గారు రాజధర్మ ప్రమాణములు ప్రవచించిరి. క్రొత్త శాసనసభ్యుల జరుగెను. పిమ్మట మద్రాసు పోర్టుటన్లు సమరణకట్టుమున గవర్నరు జెనరలుగారు ఆ గిరింబిరిని అధ్యక్షులు తెలిపెదరు. జరవరి ఫిబ్రవరి మాసములందు శాసనసభ సమావేశమగుట గావించిన పని వివరములను కార్య దర్శి తెలిపెదరు.

పిమ్మట డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు గారి అధికారములను మోదాన నిర్ణయించుకై ఏర్పరపడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికమును గా. సి. సి. రామస్వామయ్యగారు ప్రకటించెదరు.

కట్ట మెంటరి గ్రాంటులు

వైద్యకళా కేంద్ర 11262 రూపాయలు ములూరునందు కొద్దు మరచుకు చేయుటకు లక్షరూపాయలు కట్ట మెంటరి గ్రాంటు కార్యము నది గా. పాములరాజుగారు కొందురు. కొంబులూరు వ్యవసాయ కళాశాల నీటిసప్లయ కృషిచేయుటకు 11500 రూపాయలు గ్రాంటును గా. కె. కటరెడ్డి గారు గారు కొరెదరు.

అధికారాల తీర్మానము

పిమ్మట అధికారాల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభింపబడును. దీనిమండలమునందు నీటిపారుదల పాఠశాలను కృషి చేయుటలను నిడవిన శాసనసభ అందు ఎ. రంగనాథం మొదలిగావపాడి చింతిర్వానముపై చర్చ జరలప్రారంభింపబడును.

సోమవారము వాడుకామౌరీ అధికారసభ్యుల తీర్మానములు కార్యక్రమమునందు చేర్చబడియున్నవి. కర్నూలు జిల్లా అటవీ పరిపాలనమును సంబంధించిన ఇప్పందును తొలగించుటకు ఒకవిచారణ సంఘమేర్పరచవలయునని కే. శరభారెడ్డిగారు స్థానిక సంఘముల అధ్యక్షుల (ట్రానిలింగు ఆలకెన్సుల విషయమై సంసింహచార్యులుగా రోగ తీర్మానము ఉపపాదించెదరు.

అసహాయవాదుల కేసులు

అసహాయ వాదుల కేసుల తీర్మానముల పరిశీలించుటకొక సంఘము ఏర్పరచవలయునని సి. శివరావు గారు ప్రపాదించెదరు. తీర్మానము 4 వ తీర్మానము.

పిమ్మట ప్రామాన్యపడిన అకాంటు కమిటీవారి తీర్మానములు శాసనసభ్యులకు పంపిపెట్టబడవలయుననియు క్రింగం రంగనాథస్వామి జేవాలయమును రిపేరు చేయవలయుననియు, గుంటూరునందు మహమ్మదీయబాలకులకు స్థాపించబడిన కేకం డరిపాఠశాలను ఉన్నతి పాఠశాలగా చేయవలయుననియు, గవర్నరు మెంటు పెప్పయలెట్టు కరితలయందు కంపార్టుమెంటులు కట్టుము ప్రవేశ పెట్టవలయుననియు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులను ఎన్నుకొను అధికారము అన్ని జిల్లాబోర్డుల కిక్కిరియవలయు, అం తిరుగుజ్జులలో కొన్ని గ్రామములందు స్థాపించబడిన అడనపు పోలీసుదళమును తీసివేయవలయు ననియు మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన తీర్మానములను కొందరు శాసనసభ్యులు ఆక పాదించెదరు.

27-వ తేదీన గా. వైవాన్య మెంటరి బడ్డెటు ప్రవేశ పెట్టెదరు. 28-వ తేదీన సభ జరుగును.

మార్చి 1, 2, 3 తేదీలయందు బడ్డెటుపై చర్చ జరుగును బడ్డెటు గ్రాంటులను ఆమోదించుటకు 10 దినములు ప్రత్యేకింపబడినవి (10 మార్చి మొదలు 21 మార్చి) 22, 23 వ తేదీల యందు సప్లి మెంటరి గ్రాంటులు కొరవడును.

మద్రాసు బడ్డెటు

క్రొత్తపన్ను లుండవు

1622-25 సంవత్సరపు బడ్డెటునందు క్రొత్తపన్నులు నిధించవలయునను సలహాలందనది తెలియుచున్నది. కొంచెముగా లోటు ఉండును. భవననిర్మాణము కృషిచేయవలయు అప్పులు పరిశ్రమలకు అప్పులు ఇచ్చుటకు బడులును అలాంటి పడగలపు బడ్డెటు కాపీలు వైవాన్యకమిటీ కార్యదర్శి మెమోరండును సేదినెను. శాసనసభ్యులకు పంపబడునని తెలియుచున్నది.

నిమ్మ జాతుల సేవాసంఘము

అరియాలూరు సర్కిలు

ఈ సంఘపు. కార్యదర్శి గారు పి. సాలమనుగారు ముట్టు వాయుచున్నారు:-

ఈ సంఘమువారు చేయుచున్న పనిలో అరియాలూరు నందు పాఠశాలను జరుపుట ముఖ్యమైనది. ఈ పాఠశాలయందు 50 మంది విద్యార్థులు న్నారు. వీరిలో 35 మంది అడిదావిదులున్నారు మిగిలిన వారు హిందువులు. మహమ్మదీయులు. 15 మంది బాలికలునాడ యున్నారు. పాఠశాల భవననిర్మాణమునకు పూర్తి కావడంకట్టి నీవేకింద పాఠశాలను చెప్పబడుచున్నది. ఈ పాఠశాలకులను సాంఘిక భేదములు అంత మొందెనది. అరియాలూరు గ్రామమున హిందూబాలురు పంచములబాలురు కలసి భేదములేక ఆడుకొనుచు చదువుకొనుచున్నారు. ఈవిధమున పంచము హిందూబాలుర భేదములేక గ్రామములందు ముందెన్నడు ప్రవర్తించలేదని నమ్ముచున్నారు.

నూతనాదర్శములు భారతదేశము లందెట్లు వ్యాపించుచున్నవో నమ్మనివారు యాక్రింది వార్తనుచూచి ఆశ్చర్యపడగలరు. 15 వ తేదీ మహాశివరాత్రినాడునే పాఠశాల విద్యార్థులందరకు విందుజరిగెను. ముందు పోటీపండ్లములు జరిగెను. అందులో పంచములబాలర ఎన్నికగ బహుమతులు పొందిరి. తండ్రిములు జరిగిపిమ్మట విద్యార్థులందరు చెరువునందు స్నానముచేసి తిచ్చి బంతులుతీరి, దూర్వంబడి ప్రవచనము హిందువులు అను భేదములేక బాలరందరు ఒక మంత్రి కే మార్చుండిరి. పూర్వాచారకళాయందుకు ప్రాప్త్యాబుడోడుమరియును రెడ్డిబాలరకు కట్టించిరి. బాలర తండ్రిలు మామయ సంతోషముతోనండిరి. వారునాడ ఇట్టి నాతోనాడ భోజనము చేయుటకునాడ యత్నించిరి.

ఇంకొకవారములో అరియాలూరు గ్రామమున రాత్రి పాఠశాల స్థాపించబడును. 40 మంది పెద్దవాని చదువు చెప్పు బడును. ఒక పతనమందెదరా నేర్పరచవలయునని గ్రామస్థులు కొందున్నారు. ఈకొరికను తర్కింపు కమిటీవారు కొనసాగించెదరని నమ్ముచున్నారు. ఈ పనియంతయు వానిల్ల వెంకటేశ్వర్లు గారిద్విన విరాళములకు సాధ్యమైంది. ఇందులకు వారు కంద నియులు.

గుంటూరువార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రరాష్ట్రీక శాంగ్రెసు సంఘపు అధ్యక్షులగు శ్రీ యు. టి. ప్రకాశంగారు 17 వ తేదీన ఇప్పటికి వచ్చిరి. 17 వ తేదీరాత్రి చెన్నపురికి బయలుదేరి వెళ్లిరి.

11 వ గాంధీ నిష్పాదనోత్సవములు శాంతముగ జరిగి పోయెను. రాబోవుసంవత్సరపు అధికారసభ్యులను ఎన్నుకొనుటకై ౩౪౮ కాంగ్రెసుసంఘమువారి సమావేశము 18 వ తేదీన జరుగవలసియుండెను గాని అదిగము జరుగలేదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర దగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు 20 వ తేదీన ఇప్పటికివచ్చిరి. త్వరలో వీరు బెడవాడయందు ఇంగ్లీషు తెలుగుదిగపత్రికను స్థాపించెదనను వదంతి ప్రబలియున్నది.

అసెయను కమిటీయలు ఇస్కూరెన్సు కంపెనీవారిపై ఒక కేసు జరుగుచున్నది.

మి. ఎల్. టి. సదాశివయ్యగారు రెండుదినముల క్రింద ఇప్పటికివచ్చిరి. 20 వ తేదీన ధియ్యసాఫికల హాలునందు గీతాసారము, అనుబంధములపై ఉపన్యసించిరి. 21 వ తేదీన భాగవతసారము అనుబంధములపై ఉపన్యసించిరి.

యల్. ఎ. ఆర్. రిడింగురాయ సాంకర్షికోత్సవము. 17 వ తేదీ జరిగెను. సాయంకాలము చిన్నవిందుజరిగెను. రాబోవు సంవత్సరపు అధికారసభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

శుద్ధ ఖద్దరు ప్రదర్శనము

బొంబయియందు 10-18 మార్చి తేదలందు జరుగును

ఖద్దరు ప్రదర్శనమును జేయదలచినవారు

అమృతాంజనం డిపో 109 ఫ్రేరిరోడ్డు బొంబయికి పంపవలయును

విదేశ వార్తలు

జరను మంతులను

అరెస్టుజేసెదమని భయపెట్టుట

బొగ్గురవాణ మలకనయగుట

ఇండియాకు బోపురైలును ఇంజనలను

పరాసులు బంధించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 22:—కరాసుల ఉత్పత్తిపై భిన్నముగ ఆక్రమణకడకములో ప్రవేశించు జర్మను మంతులను అరెస్టుజేసెనని కార్యదాతమునకు గొంపోలయందు నడిగొట్టి వేసారి రూరలోనన్న అధికారులకును, పోలీసువారిని తెలియజేసిరి. లేనిచో మంతులు ప్రవేశించిన ట్రాక్ములపై జరిమానా విధింపబడునని.

గర్నెక్ కర్మకాళి సంగమమువారిపై విధింపబడిన 100000000 మార్కుల అపరాధమును పరాసులు నమోదుజేసిరి. మునిసిపల్ కలెక్టర్ చెల్వజేయగల అగియిన మునిసిపల్ కలెక్టరు ప్రజలు చంపారు నేయరావని హెచ్చరించిరి.

అవసరమైన, దూకుట వచ్చెదని పరాసు కేసుకుంట్రి డిగ్రీటుపేజానీ తెలియజేసెను.

పరాసులకు పన్ను లీయకుడు

జర్మన్ ఆర్థికమంత్రియాజ్ఞ

లండన్, ఫిబ్రవరి 22:—కాల్ 9-15 X000 ప్రెమ్ముకులి

కా విలేజురీ తెలియజేసిరి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—పరాసులు, తెలియజేయు పన్నులను నమోదుజేయుటగాని పన్నులపాధ్యులకు తొలగించుటగాని అధికారము లేదు. కాన వారికి జర్మనుప్రభుత్వమున కన్నును ఇవ్వజూపెను. పన్నులను నమోదుజేయు అధికారుల కెట్టికేసును పరాసులు విధించినచో తాము ప్రాచీనదేవునియను కన్నును నమోదుజేయు అధికారుల పాధ్యులను తొలగించెద మనియు జర్మను ఆర్థికమంత్రి హెచ్చరించెను.

రైను-హెర్నె కాల్వ

గుండా బొగ్గును గొంపోవుటకు సౌకర్యముగ నుండునని పరాసులు తెలపిరి. కాని రెండువందల కోట్లకు అందులోయని గొంపోవుటకు కాల్వలు తీసివేయవలసిన పరాసులకు చాలచిక్కుగనెచ్చును.

పరాసులు ఎన్నుకు రైల్వేస్టేషనుల ఆక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియచున్నది.

పరాసు కేటింగ్ పరాసులు కేయజరులాట్సు అద విలో ఇట్టుకన్న కలకను నేలమునకు బొగ్గును తెచ్చుకొనలేదు.

పరాసులు అరెస్టుజేసెనని జరిమానా సూచనను కేటింగ్ నెకాకరింపబడి జర్మను చెలసాల అధికారి కేసుకుదామెను.

ఎన్నుకులో పాలనను కొంతయు కాంతియజూపును.

పరాసులు జరిమానాను పరాసుకేటింగ్ గర్నెక్ కర్మకాళి నుండి మంతులను పన్నులు. కాంతిదేవకు బోవువారి దిగ్గం మదకముగ 30000000 మార్కులు దొంగెనని చెప్పుచున్నాడు గాని ఇది జరిమానాగాదని, పరాసులు అనుచున్నాడు.

కెల్మర్లలో జల్లవైద్యములు ప్రవేశించిన నని తెలుపుచున్నాడు.

బోకములో పరాసు నేమిట కార్యదాతములకు ఆక్రమించుకొన్నట్లు ప్రజలు నమోదుజేసిరి కాని ఎకరెక్కయూ నాడిరి. దానినిదా విన్నవయజుడునని నైసింగ్ దొంగెను తుపా

కిని కాల్వ బీకడు చనిపోయెను. ఇద్దరు జనివాల్దకు గాయములు కలిగినవి. ప్రజలు కోపముతో పరాసులు నిలిచియును పోక రిని బట్టుకొని బాధించ, పోలీసువారు విడిపించిరి.

బ్రిటీషు ప్రదేశములో ఇరుపదారులు

వారమునకుగాని క్రిటిరోబువగాని పరాసులు ఈ ప్రదేశములో ఎన్ని రైల్వేల బోవుటకు ఇష్టపడెదరో, ఎత్తును ఏవిధముగ కేసెదరో అనువిషయము ఆలోచనలో నున్నది.

కర్మకర్త గారము

వారు స్వీటుజరులందు కరవును ఇండియాకు బంతువున్న గేటుఇండియాక్ వెన్ నెనులర్ ఇనుపవారి కంపెనీ ఇంజనలను బంతులుట కల్పింపుగాని రియం దక్షిణాఫ్రికా హైవేమిషన్ రిటగుడ అధికారి మొసగిరియం తెలియచున్నది. దీనిని మాను బాడబోయిన కార్మిక సభ్యులు తెలియజేసిరి.

పరాసుల నిర్బంధము

ఇండియా, స్వీటుజరులందు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలకు కర్మకర్త గారమువారు కొన్నిలోబాలక్రికను లోక మొటివుబోయిల రిలను ఇంజనలు కంపెనీ. కాని పరాసులందు ఎరువులై వెన్ను దీసికొనరెనెనయం నూటికి 10 చొప్పున ఎరువులవన్నును గట్టికలె ననియు నిర్బంధముజేసిరి. ఇట్లు అంగీకరించిన మార్కులు లేటు భరను మించిపోవునయం అయ్యెనని కేటింగ్ కేటింగ్ ముగనందు ననియు తెలపి కర్మకర్త పరాసుల ఉత్పత్తిపై నిరాకరించిరి.

ఇట్లు కర్మకర్తయెలాలో ప్రతిబంధకములను కలుగజేయవలెద, కార్మికముగ బ్రిటీషువారు మిన్నకుండ నూడదని కార్మిక సభ్యులు నడిచిరి.

పురాతన దేవాలయము

ఏనుక్రేను పుట్టుటకు 3000 సంవత్సరములకి పూర్వము నిర్మింపైన ప్రాచీన దేవాలయము నూటి చాకికే నగరములో కనుగొనరియం దీనిని నూర్మబదదనబాదగాదు నరమృతు కేసి రియం యనైట్స్ స్టీల్స్ లో సంచారము జేయుచున్న 500 మెట్రిక్ టోన్ గారకి తెలిపెను.

వాషింగ్టన్ వర్ధంత్యుత్సవము

లండన్ లో జరుపబడినది. బోస్టన్ గారు ఆతిథ్యమునకు వోయిరి. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను.

అంగ్లో ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను.

అంగ్లో ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను.

అంగ్లో ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను.

అంగ్లో ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను. యుద్ధవయమున ఆమెకి నలుగురు పుత్రులు పుట్టెను.

సంస్థానాధీశ్వరుల సంరక్షక చట్టము

ఈ సార్వభౌమము ఆ గీతరించుటందగ్గరలో నీ కేసులెని (కేసుకేట్టు) 1877 అక్టోబరు 27 కేసిని కామన్వెల్త్ వారు చర్చించెదరని బోస్టన్ గారు ప్రకటించిరి.

ఇహము ప్రభుత్వమువారు రాకపోకలకును, ప్రహసారకార్యములకును 70,000,000 - నన్నులను - వాడుకలను - బడులు జేసెదరు. దీనిని 6 ఏడెలా ఇంగ్లీషులెను.

సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనమునూర్చి 500 బాయిలెక్ గో హిక్కుగారి నివేదికమును అగిరి చి ప్రదర్శనవ్యవహారములను చక్కచెట్టుకు పాకకర్తమును నియమించిరి ఒక హైవేమిషన్ రిని నియమించిరి.

బిరి షు ప రి స్థి తు లు

ప్రభుత్వకార్యాలయములను ముట్టడించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 21:—స్థానిక ప్రభుత్వకార్యాలయములలో కల్లెక్టరులు, ముట్టడించిరి. ప్రేక్షకులైనవిలు దీనిని వ్యర్థమచిరి. కార్యాలయములు అంటుకొన్న జెంటిలీ మంటలు చల్లబడినవి.

దీక్షాబీ, మ్యూజికారి ఇల్లను తగులచెట్టి కంబులకు ప్రతిక్షాన కొంచెం రివెల్లికల ఆస్తిని ముట్టడించ అదిబాదదని ప్రభుత్వమువారు వాదించిరి.

స్వీర్నాలో జరిగినవ్యవహారము తెలుగు ప్రభుత్వము వారు చర్చించుచున్నది. విశేష కార్యములలో ఈ కళకు పోయినట్టి ఒక్క రిని నూడు.

కాస్టి సార్వభౌమము సతీకమకు దై ఇటలీకి బోయి పోవుగాని సందర్భించెదరు.

ఇంగ్లాండులో పనిలేని కార్మికుల సంఖ్య

క్రొందటి వివరములకు 22500 తగ్గినది. మురేనాటి కుపామమును కలగజేయుటకు గాని, కర్మకర్తలకు పొడ జేయటకుగాని ఏవిధమున నకలందించినను సరగాని భిక్షానిధిహక్రము ఇష్టరహితము తీవ్రమొగిందరావని మంత్రి జర్మను ప్రభుత్వమువారు తిర్మించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో గొప్పవదలు కచ్చి ఇనుపదారుల మిద ప్రయోగమునకు పిలువబడి కేసిని.

కెల్మర్లలో ప్రభుత్వమువారు 50000.0 పాసుల యుజ్జమును నూటికి 5 చొప్పున జేయచున్నాడు. కెల్మర్లలో, ఏమిట నూవటిలేదని ఇంగ్లీషులను. అనలు 1932-1942 లో తిర్చివేయబడును.

పూర్వముకల్మ బొంబయి, కలకత్తాలో వాకారిల్ల కనుండిక క్రేరుగారు స్వర్గస్తులైరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో దేశీయ రాజప్రముఖులలో పెద్దయగు భూమాగాను చనిపోయిరి.

మండ్రెద్వవ్యాయవాది జల్లగాను దిరిగిరులైరి. ఇతను క్రిమియల్ నెరెమలలో గొప్పకార్యమువాదిగ కేసిగాంచిరి.

నూరులకలములకు కనుబొబల తిక్కుననున్నదని బ్రిటీషు కర్మకర్తలమువారు కోడెండిబోయి ఎరువుతి తిరువుతి లైరి న్నా మంతుల చిక్కులనుగూర్చి రైక్లకు హైవేమిషన్ లకు తెలియజేసిరి. పరాసు తెలియముం కల్లు సౌకర్యములను నియమింపబో అసౌకర్యములనే కనుకునాడ కాలయననిరి రిమ కోరికలు చెల్లించినచో ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువాకి తెలియజేసినవిరి.

ముల్తాను అలలు హిందువుల అపీలు

ముల్తానులో అల్లములు జరిగినవిట్లు సరటిహిందువులు రిమ జేవాలములను కాపాడుటకు 17 కచాబండిల డ్లైక వారిలో 18 బండిలను తదిగట్టునతెనని జల్లా మున్సిఫ్రిలు ఉత్తరప్రదేశము. దానినై హిందువులు నూకాబుహైల్స్ లో అంటు జేసిరి.

గుజరాతునందు కాంగ్రెసు ప్రచారము

గతమునందు గూడిన జాతీయమహాసభ వారి తీర్మానముల నాచరణయందు వెట్టుటకు గుజరాతు ప్రజల అత్యుత్సాహముతో ప్రారంభించిరి. కాసునభాష ప్రవేశమయ్యును గురించి, గుజరాతు కాంగ్రెసు సభ్యులందు విభేదములు జనింపలేదు. ఇందుకు గుజరాతును ప్రశంసించదగును. గుజరాతు రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నియమింపబడిన యువసంఘమువారు తీవ్రమగు ప్రచారమునకు బుచ్చుచు కాంగ్రెసు సభ్యులను, 3800 స్వచ్ఛంద సేవకులను జేర్చుటకు వివిధ ప్రయత్నముల సాగించుచుండిరి. ఇంకటి స్వల్ప కాలములోనే మూరతు, బోచాజిల్లాలవారు చాలమంది స్వచ్ఛంద సేవకులను, కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చగలుగుట ఆశ్చర్యకరము. జాతీయ సాంఘికత, కోత్సమును, గాంధీమహాత్ముని కడవిమునునగు మార్చి 18 వ తేదీకి గుజరాతు తనవంతు కార్యమును ముగించు ననుటకు సందేహములేదు. కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు భారత జేతమున గుజరాతు రాష్ట్రమునుండి ఆంధ్ర రాష్ట్రము వచ్చుచున్న రాష్ట్రమును అధికలాభముల నందలేదు. గుజరాతు, అస్పృశ్యతానివారణమందును మద్దతి నుపేక్షమునందును, ఇతర రాష్ట్రముల నన్నిటిని మించెనని జెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసువారు రాష్ట్రమును మధ్యమును పురపాలక పూర్వము, గుజరాతు నందలి వ్యవసాయములను తమ విధానముల ముందు అవలంబించుట కట్టి పనియు లేకయిందెడిచారు. ప్రస్తుతము, వారును, వారి శ్రమలను అత్యుత్సాహముతో రాష్ట్రమును వైశాచిరి. ఇదివఱకు చింపిరిగిద్దలైన లేక యల్లాదు చుండు లీడలు, ఇప్పుడు స్వచ్ఛమును ఉద్దమును ధరించుచుండిరి. నిప్పు జాతులందు గలిగిన ఆత్మ ర్థుక మగు నద్యుధము, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ప్రజాసామాన్యమునందు సంపాదించిన విజయమును జూపుచున్నది. మూరతు జిల్లాలోని కలివరాజు వర్ణమువారి యిందీ ప్రచారమునకు గలిగిన ఫలితములను గురించి, గుజరాతు రాష్ట్రము సంఘమువారి ప్రకటన మిట్లు వెలుపుచున్నది:—ఈ వర్ణమువారు అందరను, కల్లు పారాయిల (దాగుట, మాంసమును భుజించుటలను సంపూర్ణముగ విస్మరించిన దెలిసికొనుటకు ప్రజాకార్యమును నందవచ్చును. ఎద్దులను తోలుటకుగాను ముల్లకర్రల నుపయోగించు నలవాటును మానివేయుచున్నారు. గ్రామములందలి ప్రజలందరును తమ గృహములను పశుభుజి మొనర్చుకొని, ఇంతవరకును మూరన పచనమునకు వినియోగించుచున్న పోర సామగ్రిని ధ్వంస మొనర్చుచుండిరి. పురుషులందరూ నుడివమునకు రెండు ఊరులును, స్త్రీలందరూ మూడు ఊరులును పన్నెండు మొనర్చుచున్నారు. మద్యముకాని వారు ప్రజలను భ్రమ జేర్చుటకెన్ని యోషాట్లు పడుచుంటిరి. ప్రజలు మాత్రము తమ కట్టుదలను వీడి జాతిభిములకు లొంగలేదు. ఇటీవల మూరతు జిల్లా యందొక్క గ్రామమున కలివరాజువర్ణము వారి సమావేశము జరిగెను. వల్లభభాయి పటేలు గాంధీజీ తనవించిరి. 20000 సభ్యులు హాజరైరి. పద్మవిజయ విదేశక ప్రధానము, ఎక్కువవలను ధరించుట మొదలగు వానిని తాముకూడ విస్మరించెదమని పిరండరును శతధముల నొనర్చిరి మొదటిసారియందు హక్కు నిర్మాణ కార్యక్రమము నందుగుజరాతు రాష్ట్రమునకు గాఢమృతము గలదు. ప్రజలందు గలిగిన యుద్బోధము ఈమృతమున సఫలపరచెను. ఆ దృష్ట కళ ముననీ రాష్ట్రమునందు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము యెడల సంకయాత్ముల సంఖ్య చాల తక్కువ. అందుచే కార్యక్రమము నిరంతరతాహముతో సాగుచుండెను. గుజరాతునందలి ప్రచారకులకు స్వకీ యద్యమునునందు కల గాధభక్తి, ఇతర ప్రాంతముల వాయకులందుగూడ నున్నయెడల, ప్రస్తుతమాద్య వాతావరణము సంభవించి యుండెడిదిగాదు. గుజరాతు ప్రచారకుల తాత్పర్యము, ఇతర రాష్ట్రములందలి వారు అదృష్టముగ గొని యుత్సాహముతో పనిజేయుదురు గాక. (భాంబయ (కానీకా).

భారత ప్రేక్షయూనియను కాంగ్రెసు

లాహోరులో మార్చి నెల 2 వ తేదీని జరుగును భారత ప్రేక్షయూనియను కాంగ్రెసు మహాసభ లాహోరులో మార్చి నెల 2 వ తేదీని (జేతనండు చిత్రరంజన దాసుగారి అధ్యక్షతకైండ్, జరుగును.

చౌదరి-చక్రవర్తి సమావేశము

యతీంద్రనాథ చౌదరిగారి హెచ్చరిక రానున్న ఆపద

కలకత్తాయందు బి. చక్రవర్తిగారి గృహమునందు జరిగిన జాతీయపక్ష వివిధ ముఖముల వారి సమావేశమునందు రాయబరతీంద్రనాథచౌదరి గారు పాల్గొనిరి. వీరు కాంగ్రెసు పక్షమునందు పూర్వాచారపరాయణులలో నొకరు అసమయమున ఎట్లు నుడివిరి:—ఈ సమావేశమునకు ఎట్టిలాభమును గలుగ జేరదని నిరాశ జేసికొంటిని సభ్యులందు చాల ముఖ్యములగు విభేదములు గానించుచుండెను. అందుచే వివిధపక్షములవారికి సమాధానము కుదురునని నాకాశ జనించుటలేదు. ఈ సమావేశమునందు కొంత మంది నుడివిన వాక్యములు నాకు చాలమనోవేదనను గలిగించుచుండెను. ఆ వాక్యములను ప్రేరేపించిన భావములు నాకు చాల కష్టము గనుండెను. తమ వ్యక్తి అభిప్రాయములు కాంగ్రెసు సిద్ధాంతమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నయెడల కాంగ్రెసును విడిచివేసెనని మన కొందరు ఉపవాసము నుడివిరి. ఇది చాల అపాయకములగు నుద్దేశ్యములు. కాంగ్రెసు ఒకటియే ప్రస్తుతముగ జాతీయసాంఘికము. ప్రజలందరికీ సంఖ్యాబలము కాంగ్రెసు సంస్థయందు గలదు. అట్టి సంస్థాపనమును మరెయ్యదానిని జేయునందు నెలకొల్ప గలుగుట కలలాని వార్త. అందుచే వీరు కాంగ్రెసును వీడినయెడల తమ

పక్షమును బలమొనర్చుకొన కాలక పోవుటయే కాక కాంగ్రెసు నుగూడ దుర్బలముగ నొనర్చుదురు. వీరి ఎట్లు జేసినను నిరంతర ప్రభుత్వము వారిస్థానము మార్చును బలబడును. అందుచే జాతీయ పక్షమునందు తమలో తమ కట్టి విభేదములు అన్నను కాంగ్రెసును నుడల నాడ నెంచుట ఆత్మ హత్యా ప్రాయము. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముతో నా కేకీభావములేదు. హిరేంద్రనాథులకు గా చేరినయెడలందు కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము కేకీభవింపబాలకపోయెనో నేనుగూడ సరిగ జానినయెడలందే కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముతో కేకీభవింపబాలకుంటిని. వినను దత్తుగారిగల గాక, భారతజాతీయ పత్రికలను మహాసమావేశమును కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు కొరతలు, జేయు నెట్టి కార్యమును నేను సహించబాలను. మనలో మన కెన్ని విభేదములున్నను, జేతభక్తి తేజముగలవారందరును కాంగ్రెసు అజ్ఞుల మూడవధరించి, కాంగ్రెసు సంపాదించిన ప్రతిష్ఠను ఉత్కృష్టతను సంగ్రహింపవలెను. అన్ని పక్షములవారును అవలంబించి పరస్పర అనుకూలముతో ప్రవర్తించుట విధానమొక్కటి గలదు. వివిధపక్షములవారు జేతములోనికెని తమ కార్యక్రమములను అభిప్రాయములను ఉపయోగములను ప్రజలకు నివేదించవలెను. తరువాత ఆన సర కాంగ్రెసు సమావేశమును జరుపవలెను. అప్పుడు బహిరంగ కాంగ్రెసు సమావేశమునందెట్లు పరిష్కరింపబడునో ఆ ప్రకారముగ నంగరము కలసి కార్యమును సాగింపవలెను. ఎట్టివ్యయములు గలిగినను ఎవ్వనుగూడ కాంగ్రెసును వదిలి వెళ్లరాదు. (సర్వంతు).

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలు గల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0 (1002) సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటిని మూలమునందు అత్యంత మెరుగున మొనరిగది దయచేసి 6 బుడ్లకు పంపుడు. పి. శ్రీనివాసరావు, కార్మి. ఇట్టిగేవక దివ్యమెంటు రాయలూ (నెలకట్ట ప్రావింసు). (1008) మీ కస్తూరిమాత్రలను వాడుటచే చరిజ్వరము, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులు బాగుగా కుదరినవి. కస్తూరి 6 బుడ్లకు పంపుడు. చాళంకై పిల్ల. గొదావరి నానుమాన్ వాల్మీ, కర్ణాటక. సారస్వతానవం (బుద్ధి ప్రసాదిన) పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము. జ్ఞాపకశక్తిని కలిగించును, సంగీతజ్ఞుల కంతస్వరములకు మనోహరత నిచ్చును. కడుపు, రొమ్ము, పక్కలు, మోకాళ్లు, మాంసఖండాలు, కిరన్సు పీటిహా గలుగు నొప్పులను పరిహరించును. మెదడు దుర్బలములకు గలుగు మరపు, అలస్యము, తల వేదమి, కండ్లుచీటి, జీవాశంకుము, పిత్తునరములు చేపడం; కడుపులోనుండు స:కటము, మలబద్ధము, ఆలశిరేకుండుట, కలతవృద్ధము, కాంక్షానశ, కుల్మము, మూలకోగములు, ఇంకను ఆశేకకోగములును గుణపరచును. విద్యార్థులకును, వ్యాపారులకు సుఖించుటచేది. 6 బుడ్లు సీసా 1-కి రు 1-0-0 అరు. 2 లు ఔషధములు కొనువారి! మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలయం ఇనాం. నెం 188 ప్రైవేటుబాధలోంట్లు ఆంధ్రభవనంధర్మ భుదాను. పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారామవైద్యశాల మైసూరు.

త్యరపడు!! **మించిపోవును !!**

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ

2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు

టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

అవకాశము:

1. కృష్ణజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని నా తాలూకు మ్యూనిసిపల్ నెం 148 రు గల రెండవమైదాన అడ్డు వీరువాల ఫిట్టింగు కనా. గవర్నమెంటువారికి తెలియజేసినమీదట లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వరదనతో దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయెన్ను ప్రదేశమున్న అంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రదేశ్ లోను, ప్రచురపరిచి గొప్పయోద్యోగమును, పెద్దపనుషులయెడల ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
3. టిక్కెట్లన్నల వసూలయ్యే సామ్యులో యెంట్లు కమిషన్ కగయరా ఖర్చులతోను మిగతాసామ్యు లాటరీ వేయవరకు ఏలూరు పెంట్లలో కో అఫరేటివు బ్యాంకింగ్ సంచుబడును.
4. ఈమేడకు తనఖాలు వగయరాల్లే. లాటరీలో గలుగబొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభర్తులతోక్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ వేయించుకోవలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమతమ, నివాసము స్పష్టముగ(వాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొ) నా పేర మజియార్డరు చేసికొనెయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టుసాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను వారికి ఒకటిక్కెట్లు కమిషనుగా నివ్వబడును.
6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు వంతుజే జవాబు యివ్వబడును. మద్రాసునందు టిక్కెట్లు ఈ దిగున తెలుపబడిన విలాసములలోనుండువారివద్ద దొరకును.
- (1) పి. శేషగిరిరావుపంతులుగారు, నవంబరు, అంధ్రప్రదేశ్ 7 తిలు శెట్టిపేర్ది. మద్రాసు.
- (2) పి. వి. వారాయణస్వామివాయును, మాజీటి నుబ్బు మ్యూకంపెన్, 91, గిడ్డంగిపేర్ది, మద్రాసు.

ఏలూరు **మాటూరి సర్వేశం, మేడహక్కుదారుడు.**

1-1-1923

అ మె రికా దేశ ము నందు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన సేప్టిమంగల కత్తితో (3)

మీరే డ్రౌరము చేసికొనుడు

Brownie

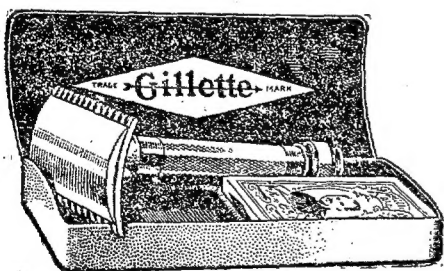
ప్రసాద

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్టెట్లు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

సులభము!

మంచి గిల్టెట్లు కత్తిని రేజరులో నుంచి

సబ్బు తడవి, డ్రౌరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా డ్రౌరము చేయును, ముఖ

ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద

ముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చిర్మ

మునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్ర

ముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా

తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతిచౌక ఒక కత్తి (బ్లేడు) అనేక

డ్రౌరములకు ఉపయోగ పడును.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్టెట్లు రేజరు

ధర 1-కిరూ. 21-8-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

శ్రీశృంగేరి జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు

ఆయుర్వేదవైద్యులే చికిత్సచేయుచున్నారు

నెలకొలుపనుండి శ్రీస్వాములవారికి జబ్బుగానున్నది. ఒక ఆయుర్వేదవైద్యుడు చికిత్సచేయుచున్నాడు. ఆంగ్లవైద్య విధానములను దాక్షిణ్యవైద్య స్వాములవారు మందుపుచ్చుకొనరు గాన వారిని పంపంకరలేదని ఆయుర్వేదరత్న విద్యాకేశవ శాస్త్రిగారు శృంగేరినుండి మైసూరుదొరతనమువారికి తెలిపిరి.

చెన్నపురివిశ్వ విద్యాలయము

సప్త మెంటరి కాన్వేషను

కడవినసెప్టెంబరుమాసమున జరిగిన పరీక్షలయందు శృతా ర్థులైనవారికి పట్టములిచ్చుటకై నిన్నటిదినును సప్త మెంటరి కాన్వే షనును నెలలుపావునునందు జరిగెను. వైశుభాస్వలయ శరత్ కె. శ్రీనివాసశ్యాంకగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పేక్షకులు యూనివర్సి టీ ఫెలోయ అనేకులు సమావేశమై యుండిరి. 594 రికి పట్టములివ్వబడిన కాన్వేషనుకురావండ పట్టములు పొందిన వారి సంఖ్య 349 వీరిలో బి. ఎ. డిగ్రీపొందిన వారి సంఖ్య 166 వీరిలో అచ్యుతకట్టియును శ్రీమ మేరి కళాశాల విద్యార్థిని యొ క్కట చెన్నపురి కళాశాలలో ఉత్తీర్ణులైనవారి సంఖ్య 78 అం ధ్రదేశమునందలి కళాశాలల యందు తీర్ణులైనవారి సంఖ్య 14. ఇతర కళాశాలలు 4. యల్. టి. డిగ్రీపొందిన వారి సంఖ్య 10 వీరిలో రెవరెండు గోపాలఅయ్యగారు గారి మూత్రైకమ లాగో పాలయ్యగారియొకరు 35 మంది బి యల్ డిగ్రీపొందిరి. యల్. బి. యస్. డిగ్రీ ఒకరు యల్. యం. యస్ 7 రుపొందిరి. బి. యి డిగ్రీ మువ్వురు పొందిరి.

డక్టరు సభ

పాఠ్యక్రమమున గొప్పగారి సాంకేతిక సంవత్సరమున శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు యిట్లు పర్యవేక్షించిరి:-

శ్రీగోపాలకృష్ణ గోరేగారు కీర్తిశేఖరులైన తరువాతనే చాల ప్రసిద్ధివడసిరి. ఆతడు జీవించియుండిన కాలమున భార తీయులు, అయికోపియు లందరును ఆంధ్రీ తగినంత గౌరవము వాంఛించెరి.

ఆప్పటికి ఇప్పటికి చాలవ్యత్యాసము గలదు. రాజకీయ పరిస్థితులు మారివని. మనము చాల అభివృద్ధి నొందియుంటిమి. అయిన వారెనియాదగ్గములకు మనమెంత చేరువనుంటిమో తెలు పవవశ్యము లేదు. గొప్పగారు చనిపోయినపుడు సర్వెంటుసానై టీకినన్నే అధ్యక్షుడుగా నుండుచుని గోరేట్లు అపుడపుడు ప్రతి కలలో చూచుచుంటిని. ఇదికేవలమబద్ధము. అపుడపుడు అనేక తూతులు వేను అతివాదిననియు వాభావములు చాల తీవ్రమైన వనియు వారు నూచించి చుండెడివారు. నన్ను గురించి వీరు అపవాదము లనేకములు వినుచుండినందున కాబోలు వా యెడఁబట్టిభావము వాతనికిజనించెను. గాంధీగారుపుడే భారతదేశ మనకు వచ్చియుండిరి. ఆతడు సర్వెంటు సానైటీలో చేరుకని చాలవందలకు ప్రభుయ్యుండెను. చనిపోయినవారి నిబం ధనలే ఆస్తులరీతిని సంఘములు డ యెంతమాత్రు జెందునో అతిదెలుంగును వాకుసర్వెంటు సానైటీవై అమితమైన అనురా గముకలది. వారిద్దఁకన్న నెక్కుడుగ దీనిని ప్రేమించితిని. గొప్ప గారునూడఁజ్లే ప్రేమించుచుండిరి అతనికి తనచేలలవై విశ్వా సవమితముగ నుడుటచే వారిజనుజముగ నభివృద్ధి సానైటీ నందగలదని తలంచెను. తనయాశక్తిక్కులన్నియు వినియోగించి, పెంచి వానివై యానందలొకొనెను. అదియే యీ భారతదేశ మున సవ్యాపనమనది. పరమ త్యాగయోగము.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సవామేహములు, మేహ పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.

20 రూ॥ డబ్బి 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

కూష్మాండలేహ్యము.

అకుల్లము, నిక్కాక, కాల్కుతిక, మలబద్ధము, కడు పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డ॥ చాలును. 20 రూ॥ డబ్బి 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

పి. శి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) పెరిశేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

బ్రాహ్మణ కోడూరు బాలికాపాఠశాల

రాటములను పెట్టుట

శరీరదృఢీకారిణి దుర్గాగ్రహము

గుంటూరు జిల్లా బ్రాహ్మణకోడూరులో నున్న బోర్డు
బాలికాపాఠశాలకు బోధకులు రాటములను పెట్టుచున్నందున
పాఠశాలాధికారికి ఆయిప్రమున వైకిరిపోయి పేషెనరును
గవర్నమెంటువారు తమ నె 182/19-1-23య. హుకుముల
సదరుస్కూలుకు గాంతు తీసివేసినందున బోధకులు ఆ
స్కూలును ఆంధ్రలిటిగర్నను తమ నభ్యుదయమునందు తొలగించిరి.
ఆధికారికి రాజీనామా మిసెనబ్రయంతు దొంసానిగారు ప్రజల
మన్నునకు యాచిధముగా పాఠశాలయినందున సంతసించి
చున్నాడు:— చల్లాది వెంకట శాగభూషణమ్

గుంటూరు-గాంధీదినము

ఈ నెల ౧౮ వ తేదీ గాంధీజీవహత్యని శిక్షాదిన
మహాత్మ్య గంధర్వమున స్వరాజ్యకార్యాలయమందలి యజ్ఞ
శాలలో శ్రీయత బ్రహ్మ రామిరెడ్డిగారు స్వరాజ్య లక్ష్మీద
తం చేరారు. విశేష ప్రహారము జరిగింది. సామంతం స్వరాజ్య
లక్ష్మీదహత్యాగాంధీజీవముల పూరణంపు జరిపారు.

గుంటూరులో శ్రీయత బంగారుటారి ప్రకాశంపంతులు
పున్న లక్ష్మీనారాయణ మద్దిరాధాకృష్ణయ్య నడింపల్లి వెంక
టలక్ష్మీనరసింహారావు దేవరాజు హనుమంతరావుగారు గ్రామ
ములోని శ్రీమంతులు శ్యామవాడలు వగైరాలవద్ద తిలక్ స్వరా
జ్యనిధికి చందాలు కనూలుచేయుటగాను ౧౭ వ తేదీన
ప్రయత్నములు జరిపిరి. ఈ క్రిందవర్ణించి తెలిపితిమి.

తిలక్ నిధి—గుంటూరుజిల్లా

వాగ్దత్తము.	వసూలు.
స. వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారు ఈ ౧౦౦	
దేవరాజు హనుమంతరావు	,, ౨౦౦
అన్నంరాజు శీతాపతిరావు	,, ౨౦౦ ౧౦౦
నడింపల్లి శీతామయ్య	,, ౧౧౦ ౧౦౦
రాయలపాటి సోమయాజులు	,, ౧౧౦
తామలూరి నాగభూషణం	,, ౧౧౦
గొల్లపూడి రామశాస్త్రి	,, ౧౧౦
వింజమూరి భావనాచార్యులు	,, ౧౦౦ ౧౦
కె. న. సింగరావు	,, ౧౦౦ ౧౦
ఏకాలక్ష్మీనరసింహం	,, ౧౦౦
పాటిబండ నూర్యనారాయణరావు	,, ౧౦౦
కోటంరాజు హనుమంతరావు	,, ౧౦౦
మొత్తం	,, ౨౦౦౦ ౨౧౦

౧౮ తేదీ గాంధీ శిక్షాదినమున ఉద్దత విక్రయము
సభ్యులను చేర్చుట వగైరాలు జయపథముగా జరిగెను. ౭౦౦
మంది సభ్యులుగాజేరిరి.

సాయంత్రము స్వరాజ్యలక్ష్మీ గాంధీ తిలక్ ఆలీసోదరులు
వగైరా మహానాయకులపటములతో నూరేగింపు చేయబడెను.
ఈ రేగింపుగాడి తిలక్ పేటమీదుగా నగరంపాలెంలో నుండి
అగ్రహారమునకు తిరిగి శ్రీయత వద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారికి
కర్త నిలుపబడెను. శ్రీయత వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు
వగైరాలు ఫలపుష్ప తాబూలదక్షిణలతో చూరకు ల
పొందరి. (గుంటూరు పత్రిక)

శ్రీతిలక్ జాతీయవిద్యాపీఠము తెనాలి

ఆయుర్వేదవైద్యశాల

తెనాలి జిల్లాలో స్థాపించబడిన శ్రీ తిలక్ జాతీయ
విద్యాపీఠములో ఆయుర్వేదవైద్యము నేర్పుట కొరకై శి
ర్కాటు చేయబడినది. శ్రీయత కాశీనాథుని రాజరింగరాష్ట్ర
గారు యుపాధ్యాయులుగా పనిచేయుచున్నారు. 1923 సం.
మార్చి 15 తేదీలోగా విద్యార్థులు చేర్చుకొన బడుదురు. ఆఖి
రాయుర్వేద పరీక్షలలో నత్తిరుగునటుల పాఠములు యేర్పా
టు చేయబడినవి. ఈ శాఖలో చేరవలచువారు వెంటనే కచ్చి
చేరవలయును. విద్య పుచ్చితముగా నివ్వబడును. భోజన విసమము
విద్యార్థులే యేర్పాటు చేసికొనవలయును. ప్రత్యేకముగా సం
స్కృతియు నూడ నేర్పబడును.

ఇటీవల సూర్యనారాయణ,

కార్యదర్శి.

త్వ ర ప డు డు

ధరలు తగ్గినవి

వెలలు

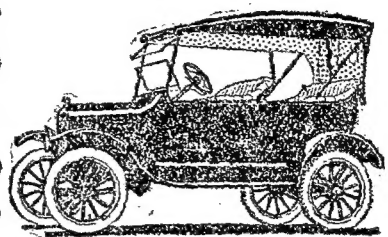

త్వ ర ప డు డు

ధరలు తగ్గినవి

డా. ఫోర్డు కారు

టూరింగు	2,750
రన్నెబాటు	2,600
స్టాండర్డు చాసిన్	2,250
టూరింగు (స్టాండర్డుతో)	3,100
ఒకటన్ను చాసిన్	2,600

16-సీటు బస్సు	3,500
*పోర్టుస్మూట్రాక్టు	3,250
ఇ.గ్.ఫ్. కాడిజా	
డెలివెరి ఎస్.బి.ఆర్. మదరాసు	
కావలసిన వారికి సైమల్	
బాడీల వెలునున్న, వ్యవసా	
యపు ఆయుధముల వెలులు	
న్న తెలియజేయబడును.	

యీ రోజుననే మీ ఆర్డరును మాకు పంపుడు. మాద్వారా కొనిన ఎడల మీకు
ఎక్కువ సదుపాయము కలుగును. (598)

మోటార్ అండు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ
సబుడిలర్సు:— కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలకు

ముద్రణమైనది. క్యాలికోబైండింగు బైండింగులోనున్నది
4 బాగములు! శతక కవులచరిత్రము పెద్దపీఠిక!!

కర్త: - వంగూరి సుబ్బారావు

శ్రీ మ హా మ హా పా థ్యా య
వేదము, వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పీఠికతో (456)

చిత్ర పటములతో వెలువడుచున్నది.

కంచెల్లగోపన్న, కవిచౌడప్ప, కాసులపురుషోత్తమ, మారవికద్రకవి, కవిరాజుమడు
ఆళ్ళానుకవి మొదలగు 200 మంది కవులచరిత్రము.

క్రీ. శ. 1200 లగాయకు 1900 వరకుగల ప్రాచీనాధునిక కవుల సంపూర్ణ వివరము
లున్నవి. ప్రతిశతకమునుండి నవరత్నములు, పంచరత్నములు, ద్వికములును ఏర్పి శైలిపద్యము
లుదాహరించితిమి. కవిస్థల, కుల, కాలనిర్ణయములు శ్రద్ధగా జేసితిమి.

వెల 1-కి 5—0—0లు. ఆర్డరు రిజిస్టరు చేసికొనవచ్చును.

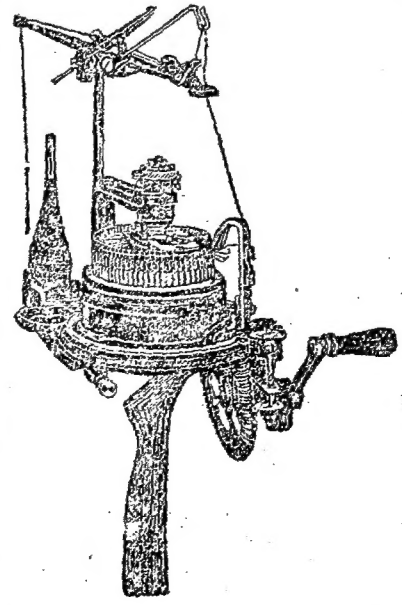
ఆంధ్ర పత్రిక ఆఫీసు

ఉపాలాపెట్ట 212 మదరాసు

క్రొత్త హారిసన్ “సన్”

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

గృహము, న్యదేరి, కర్మాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరిసరిసము, చాలకాలము వరకు
బాగుగా పనిచేయును

మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు
వాటిని అల్లును, అంగస్తామ్రాజ్యమందు
అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు
మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే
తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిశన విలసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to :
W. H. Braddy & Co., Ltd.
MADRAS

Telegrams : "BRAD."

స్త్రీబాల, బాలికల పువయోగార్థమై ప్రచురింపబడిన ఆంధ్రవచన గ్రంథములు

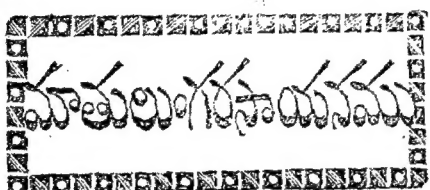
బాలభారతము	అ. 8	అష్టకథానిధి 1-వ భాగము	అ. 4	నలచరిత్ర	అ. 6	నీతిచంద్రిక	అ. 8
బాలభాగవతము	8	" 2 "	4	సావిత్రిచరిత్ర	5	అంబరీషపాఖ్యానము	3
బాలరామాయణము	8	" 3 "	4	భగవద్గీత (ద్విపద)	8	నీతికథాసంగ్రహము	4
కాళిదాసుచరిత్ర	8	" 4 "	4	కుశాగ్రంథచరిత్ర	7	పరిటలండు	2
కబీరుదాసుచరిత్ర	8	" 5 "	5	బాలకహితచరిత్ర	9	మల్లిక	2
ప్రహ్లాదచరిత్ర	4	" 6 "	5	జమరహితచరిత్ర	9	మలీల	2
బాలకుచేలచరిత్ర	4	మానుమంతనిచరిత్ర 1-వ భాగము	7	కలిహితచరిత్ర	11	మాలతి	6
అశామితచరిత్ర	4	" 2 "	7	జమరహితచరిత్ర	5	కథారత్నాంబు	1-4
బాలకశ్యామద	4	సీతాదేవిచరిత్ర 1 "	7	నలహితచరిత్ర	8	శరీరత్నాంబు	2-0
బాలకృష్ణచరిత్ర	4	" 2 "	7	ద్విదీహితచరిత్ర	10	అనందవిక	0-14
మయూరధ్వజ	4	" 3 "	7	కృష్ణపురాణాంధము	3	పంచభాషి	0-12
శైల్యకవచము	8	పారిశ్రామికచరిత్ర "	5	వికమాద్యునికథలు	5	భగవద్గీత (మూలము)	0-6

ఇంకను అనేక ఆంధ్రగ్రంథములు మాదగర దొరుకుచున్నవని శాస్త్రజ్ఞులు కొంత పుకడచుచున్నారు.

ఎం. పి. శర్మకంపెని, 331 తంబుశెట్టిబీధి, (ప్రస్తుతాకు నెం 287) మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

గర్భిణీ స్త్రీలకు

సంజీవని

గర్భిణీస్త్రీకి గలుగు, వాంతులు, వెక్కిళ్లు, నలసీసర, సోమరతనము, అజీర్ణము, కలనొప్పి, చిక్కిపోవుట, ఎడమప్రక్కనములు బాధించుట, హృదయము కొట్టుకొనుట, చెక్కిళ్లు, కండ్లులోనికి పోవుట అన్నియు మాయము చేయును. స్త్రీలు గర్భము ధరించినది మొదలుకొని ప్రసవించువరకు విడువక నీనించి ఎట్టిదాధయు లేక సుఖప్రసవము చేయవచ్చును. వెల బుడ్డి 1 కి రూ 1-12-0

పాకీంగు పోగుబుట్టులు ప్రత్యేకము. శాస్త్రజ్ఞులు ఉచితము.

తంజివిలాసము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారప్పకాఫీ, జి. టి., మద్రాస్.

శ్రీ యుతపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారిచే రచింపబడిన

శ్రీమద్రామాయణ నాటకములు

(శ్రీరామాయణ పరిపూర్ణాంశ సంభూతుండును, నిసర్గుభావభూరనామ ప్రధతుండును, లగత్సరనండును నగు శ్రీరామచంద్రుని పూరిచరిత్ర మెన్ని సార్లు, ఎన్నిరీతులందున నను రిసరిలేదు. ఉభయతారా మైసరి అదియే! కా! అట్టిగాను చరిత్ర మనేకరూపములతో రెలుగున వెలయుచున్నది. కథను కథకులను ఎట్లయెదుట బెట్టి ప్రత్యక్షముగ గలయునున్నది చేయుచున్నది. నాటకము కదా! వృత్తువధురాధికకలాసంపన్నులు రసభూయిష్టనాటకనేకరీతి సాక్షిగ్రంథకృతానగు శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారిచే వ్రాయబడిన తగుటచే నీవిగ్రహించి వేటుగ వ్రాయ నక్కరలేదు. వీరితెలివని నుండి వెడలు అమృతమనేకసార్లు పాఠకమహానుభువు గ్రాహియున్నాడు. వీరు రచించిన వెక్కినాటకములలో నొక్కటి చదివినను గ్రంథకర్తయొక్క నీతికృష్ణము, కవితారాశిత్వము రాత్రు చక్కో తరకల్పనాచాతుర్యము మున్నగు ప్రాధాన్యములు గాములు గోచరింపక మానవు. ఈరామాయణ నాటకములందు

పుష్పవంతమాత్రముక నాడలు జలదరించున. మనసు ప్రదిభూత మగును.

1 కళ్యాణరాఘవము

చక్కని చిన్ని నాటకము, బాలకాండలోనిగాధ సీతా కళ్యాణము. వెల 0-8-0

2 పట్టభంగరాఘవ మను పాదుకాపట్టాభిషేకము

అయోధ్యాకాండలోనిగాధ. భక్తికరుణరసభావమై నది. వెక్కిరి సానులు ప్రదీప్యంబునది. వెల 1-4-0

3 వనవాసరాఘవము

అరణ్య కిష్కింధ నుండరకాండములలోని గాధలంత ర్నాటకము. వెల 0-12-0

4 విజయరాఘవము

యద్ధవంతయు నిండు నవీనముగ నతి చమత్కారముగ వర్ణింపబడినది. ఇందలివాసులరామభక్తి అపారము. పులకాంబుర మగుచుండును. వెల 1-0-0

వలయువారు:—పానుగంటి రాజారావు పితాపురం, గోదావరిజిల్లా, అన్నివ్రాయవలెను

AN UNIQUE OPIPORTUNITY FOR REAL INVESTORS.

The Sharadha Theatre Limited, MYSORE.

(Registered under the Mysre Companies Regulatins.)

With which is incorporated the Ratnavali Theatrical Company of Nataka Siromani and Gifted Actor Mr. A. V. VARADACHARI of MYSORE.

CAPITAL Rs. 2,00,000 divided into 8,000 shares of Rs. 25 each of which 3,035 shares of Rs. 75,125 have been subscribed and the rest are available. Rs. 2 on application.—Rs. 3 on Allotment and the balance in Calls of Rs. 4 per share payable at intervals of not less than 2 months.

Registered Office, Old Post Office Road, Mysore.

A few shares are available for a short period only.

(The above Company are performing their dramas at Madras now)

For copies of prospectus, Agency terms and other particulars.

Apply to:—

Messrs P. K. Rau & Sons.

Sole Agents for Madras Presidency & Native States. (Chief Agents. the Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Company Ltd) 289 Thambu Chetty St., Madras.

వాలకొలను సుబ్బరాయచిత్ర ఆంధ్రగ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్ర వాల్మీకిరామాయణము. —మా పదహార్షులముద్రాసహితము, ప్రథమసంపుటము, వెల రు 4-00
కడనసంపుటము ఈ వెల్లమునకు సిద్ధమగును.

శ్రీకృష్ణలీలామృతము:—ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి

రామాయణమునకిది యుద్ధగ్రంథము. వానాపురాణాంశ కృష్ణచరిత్రము, సమగ్రము, భగవద్గీత, ఉద్ధవగీతలొనగనవియు, శ్రీకృష్ణ లీలలకు దత్తాత్రేయమును గలవు. 3 సంపుటములు. ప్రథమసంపుటము 1-12-0, కృతీయము 2-4-0, తృతీయము 2-0-0.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము:—375 పుటలు గలవు

వెల 2-4-0, ఈ 2, 3, గ్రంథములను ఏక కాలమునక గొనవారికి రూ 6-12-0 మాత్రమే. ఒంటిపట్టు రఘువీరకవితము 0-4-0
బమ్మెర పోతనరత్నములు:—వెల 0-14-0.

శ్రీ గామజయమందిరము, తిరువళి క్కేణి, మదరాసు.

వెల: 4-0-0

క్రయ: 4-0-0 !!

ఆంధ్రవాఙ్మయమునం దార్థికవిషయిక గ్రంథరాజముగు

“పన్నుల పద్ధతులు, సిద్ధాంతములు”

అను గ్రంథము

రావుబహద్దరు కోవెలమూడి గోపాలకృష్ణ య్య, బి. ఏ., ఎమ్. ఎల్. సి., గారి విరచితము. చక్కని తెలివో నాంధ్రమునందు వ్రాయబడినది, రాజ్యాంగధనము, పన్నులయొక్క సూత్రములు, పన్నులయొక్క ప్రాచీనసిద్ధాంత పరిణామములు, పన్నులపరచనము, అవకపునకపుకన్నులు, మాదేశపు హిందూదేశపు టాదాయపు పద్ధతి, దేశీయ వ్యయక్రమము, ప్రయస్కూతములు, దేశీయపరపతి దేశీయములు, స్థానిక పన్నులు మొదలగు హిందూదేశపు టార్థిక విషయము లన్నియు, విపులముగ చర్చింపబడినవి. ప్రతి ఆంధ్రుడును చదువుటకు వీలగునట్లు వ్రాయబడినది. ఇది దినుసుం తెనను పక్షవాదము కానరాదు. మంత్రుల మన్నన పొందినది. పత్రికల బొగడ్డబడినది. దివానుబహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు మొదలగు ఆంధ్ర ప్రముఖులచే కీర్తింపబడినవి. వేయేల, యొక్కపతిని కొని చదువుడు. అందలి విషయము మీకుబాగుగ తెలియగలను. చాలపుస్తకములు అయిపోయినవి. మొదటి కూర్పు 500 పుస్తకములు మాత్రమే వెల రు 0-12-0,

వలయువారు గూడవల్లి రామబ్రహ్మగారు.

ప్రొద్దుకంపెని, బెజవాడ అని వ్రాయవలయును.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free. Corrospondence confidential.

L. H. SELLER, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no badsmell. Particulars free. Corrospondence confidential.

HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

తెల్లకుప్పము

3 దినములలో పూర్తిగా నయమగును. కష్టమేమియు లేదు. అట్లు గుణమివ్వక పోయినచో రెండింటిలా డబ్బు వాపసి యగుదును. బుడ్డి 1-కి రూ. 3-కి 3-0 ఉత్తరములు అంగమున వ్రాయవలెను.

N. Banerji, Hulaganj, Cawnpore (A)

చిన్న బుడ్డి 1.కి ధర రూ 0—10—0 ఒక బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డిలు వరకు పొద్దు ఖర్చు 0—8—0
రూ 0—4—0 ను పంపిన ఒక కాంటిని బుడ్డి పొద్దు ఖర్చు లేక యినాముగా పంపబడును.

Telegrams:—"RAJAVAD" Calcutta.

ఒక బుడ్డి వెల య్వు 1.0-0 ఒక బుడ్డిని కొని తినిచూడుడు.

డబ్ల్యు. ఇ. స్మిత్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్), మౌంటురోడ్, మద్రాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

(128) 198 జమ్మమశీదు, చొరబాయి.

